

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA HISTORIE

Archeologický výzkum středověkého zahloubeného suterénu na
Masarykově náměstí č. 37 v Uničově v kontextu vývoje parcel a měšťanské
zástavby

Bakalářská práce

Autor: Petr Figura

Vedoucí: Mgr. Pavel Šlézar

Prohlášení

Tímto prohlašuji, že bakalářskou práci s názvem „Archeologický výzkum středověkého zahloubeného suterénu na Masarykově náměstí č. 37 v Uničově v kontextu vývoje parcel a měšťanské zástavby“ jsem vypracoval samostatně s uvedenou literaturou a pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce.

V Olomouci dne:

Podpis:

Poděkování

Tímto chci poděkovat vedoucímu své bakalářské práce Mgr. Pavlu Šlézarovi za odborné vedení mé bakalářské práce a cenné rady, které mi poskytl. Také bych rád poděkoval archeologické laboratoři naší univerzity a jejímu personálu, jenž mi vytvořil vhodné zázemí pro zpracování archeologického materiálu.

Obsah

1. Úvod	7
2. Přírodní podmínky Uničovska	9
3. Historie výzkumu v Uničově	10
4. Středověká měšťanská zástavba	12
4.1 Zemnice a polozemnice nebo zahloubené suterény nadzemních domů?	12
4.2 Struktura zahloubených suterénů	15
4.2.1 Půdorys	15
4.2.2 Hloubka	16
4.2.3 Konstrukce stěn	16
4.2.4 Podlaha	17
4.2.5 Vstup	18
4.2.6 Vnitřní nemovité vybavení	19
4.2.7 Umístění suterénu na parcele a vztah k povrchové zástavbě	19
4.3 Časové zařazení zahloubených suterénů	20
4.4 Stav poznání uničovských zahloubených staveb	20
5. Parcelace a uliční síť	22
5.1 Vývoj a struktura středověkého Uničova	22
5.2 Parcelace	24
5.2.1 Vztah parcel k uliční síti	25
6. Vyhodnocení archeologického materiálu v domě č. 37 na Masarykově náměstí v Uničově	27
6.1 Základní informace výzkumu	27
6.2 Terénní situace	27
6.3 Středověká keramika	28
6.3.1 Deskriptivní systém	29
6.3.2 Vyhodnocení středověkého keramického materiálu	36
6.4 Novověká keramika	45
6.4.1 Deskriptivní systém	45
6.4.2 Vyhodnocení novověkého keramického materiálu	48
7. Popis vrstev	57
7.1 Jižní profil P3	57
7.2 Východní profil	58
7.3 Půdorys po odebrání vrstvy 127	59
7.4 Situace v -0,85 m	59

7.5 Severní profil- část.....	60
7.6 Dřevěná podlaha v kontextu 140	60
7.7 Půdorys po odebrání dřevěné podlahy (140,141).....	60
8. Závěr	61
9. Summary.....	63
10. Použitá literatura.....	64
11. Seznam příloh	68
12. Kresby.....	71
13. Inventář	100

1. Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá dosud nezpracovaným a nepublikovaným¹ výzkumem na Masarykově náměstí č. 37 v Uničově z roku 1999 (viz obr. 1). Nalezený objekt byl předběžně interpretován jako zahloubený suterén. V druhé kapitole bakalářské práce jsou v krátkosti popsány přírodní podmínky Uničovska. Třetí kapitola se věnuje historii výzkumu, kde první část pojednává o středověkém období města a druhá část pojednává o archeologických výzkumech středověku, které se v Uničově odehrávaly.

O rané městské zástavbě středověkého Uničova nám informace do jisté míry poskytly výzkumy na Olomoucké ulici, kde v roce 1974 provedl P. Michna výzkum v bývalém klášteře minoritů a našel zde dva zahloubené objekty, které identifikoval jako zemnice. Podle interpretace, kterou zastával, měly být tyto objekty provizorními obytnými zařízeními. Proti podobným názorům se vymezil P. Vařeka, který tvrdí, že zahloubené objekty jsou pravděpodobně suterény nadzemních domů. Argumenty obou stran jsou uvedeny v první části čtvrté kapitoly.

Mezi města s největším přínosem pro poznání rané měšťanské zástavby středověkých měst patří Praha a Brno. Užitečné informace pak existují i z Opavy, Uherského Hradiště, Hradce Králové, Rýmařova atp. Velice zajímavé informace pocházejí ze zaniklé vesnice Hradištko u Davle. Díky výzkumům v těchto lokalitách už dnes dokážeme zobecnit jednotlivé prvky suterénů a vyhodnotit jejich rozměry. Tomuto tématu je věnována ústřední část čtvrté kapitoly, přičemž popsání republikový kontext se vztáhne i na námi zkoumaný zahloubený suterén a další suterény nalezené na Olomoucké ulici v Uničově. Zmíněné zahloubené suterény nalezené v Uničově se pak blíže popíší na konci čtvrté kapitoly, jednat se bude o výzkumy provedené na Olomoucké ulici a v bývalém klášteře minoritů.

Pátá kapitola se věnuje tématu parcelace a uliční sítě, kterému se v České republice zatím moc prostoru nedostalo, byť je neodmyslitelně spjata s měšťanskou zástavbou, kterému se naopak věnuje veliké množství času i prostředků. V první části se popíší aspekty, které jsou spojené se vznikem města Uničova, a jak ovlivnily následný vzhled města, který se promítá v uliční síti až do dnešních dnů. Tyto aspekty budou doplněny o analogie k dalším českým i moravským městům, které mohly mít podobný nebo naopak úplně rozdílný vývoj.

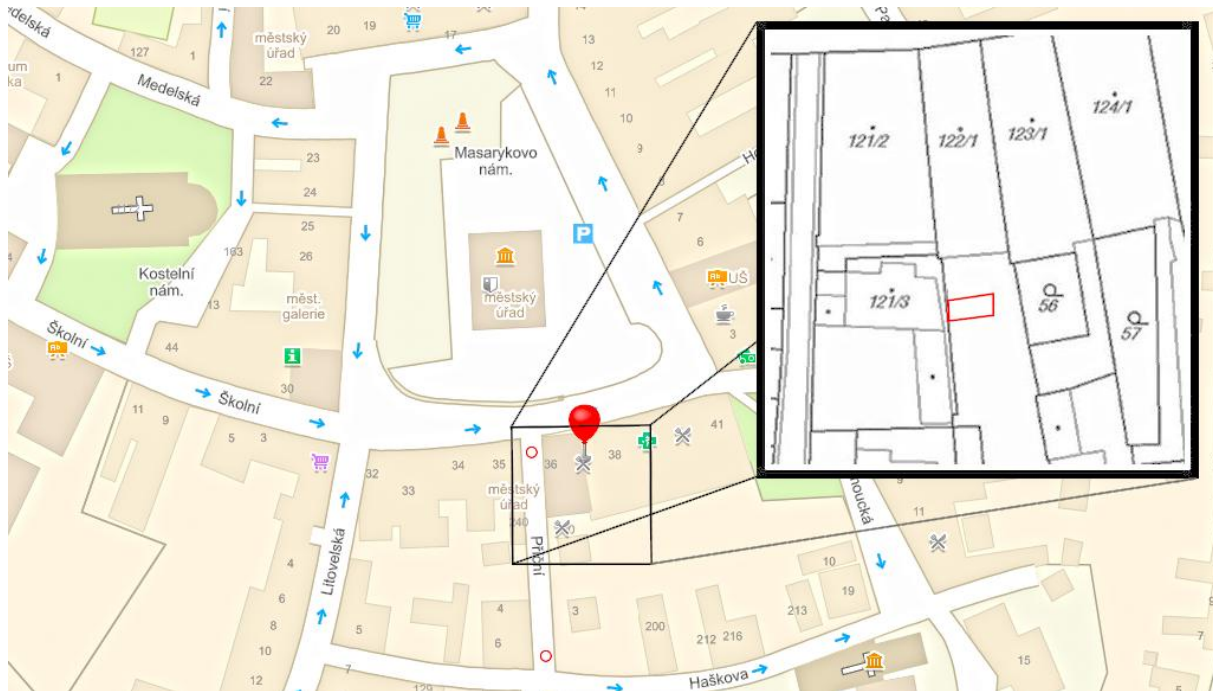
Druhá část páté kapitoly se zaměří na parcelaci Uničova v kontextu celé České republiky. Město Uničov je poměrně dobře zdokumentovaná archeologická lokalita, která ještě navíc vlastní tzv. „Uničovské listiny“, které zasazují vznik města do roku 1213. V listinách se objevuje informace, že vzniklé parcely se rozdělují na „velké“ a „malé“.

Cílem bakalářské práce je vyhodnocení archeologického výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 v Uničově, který byl zmíněn již výše. Proběhne tak v šesté kapitole, kde se

¹ Až na jednu zmínku pod čarou (Šlězár 2013a, 62)

nejdříve popíší základní informace výzkumu a terénní situace. Hlavní část kapitoly bude věnována vyhodnocení keramického materiálu, který se rozdělí na středověké nálezové horizonty, jež pak bude možné snadněji chronologicky zařadit. Vyhodnotí se i novověký keramický materiál v nálezových horizontech.

V samotném závěru práce jsou informace o námi zkoumaném zahloubeném suterénu vyhodnoceny v celorepublikovém kontextu. Kresby profilů, keramických střepek, atp. jsou uvedeny v přílohách.

Obr. 1: poloha zkoumaného zahloubeného suterénu v Uničově.

2. Přírodní podmínky Uničovska

Uničovská plošina leží v severovýchodní části Hornomoravského úvalu, jehož osu tvoří řeka Oskava, na které leží i samotný Uničov. Oskava pramení v Kamenném vrchu v Hanušovické vrchovině. Do Oskavy se vlévají další říčky a potůčky jako je Oslava, Teplička, Lukavice atd. Oskava se poté vlévá u Chomoutova do řeky Moravy. Kolem Uničova ze západu také protéká potok Lukavice, následně se vlévá do Oskavy. Nadmořská výška Uničovské oblasti se pohybuje mezi 235-290 m n. m. (Zapletal 2013, 13).

Uničovská plošina se dále rozděluje na Hornolibskou brázdu, Oskavskou nivu, Žerotínskou rovinu a Červeneckou rovinu. Na severu pak sousedí s Hrubým Jeseníkem, konkrétně s Úsovskou vrchovinou a Hraběšickou hornatinou. Východ je ohraničen Nízkým Jeseníkem. Jih je pak otevřený směrem k Olomouci (Zapletal 2013, 13-14).

Ve vnitrozemí Uničovské plošiny, tedy v okolí vodotečí, je rovinatá krajina s černozemní úrodnou půdou. Dále se terén zvlňuje a půda se mění v hnědozem. Tyto půdy leží na sprašových nánosech, které byly v regionu využívány pro výrobu keramických nádob, v novověku se pak využívaly pro výrobu cihel. Vápence a křemenné pískovce se pak také využívaly pro stavební účely, jak na Uničovsku, tak i v Olomouci (Zapletal 2013, 14-17).

Důležitým aspektem Uničovska, zvláště pro středověk, je jeho nerostné bohatství. Je dobré zdůraznit ložiska železných rud, jako jsou hematit a magnetitochloridové rudy, které se vyskytují v okolí Benkova, Králové a Medlova a pak dále na východ. V řece Oskavě se také nalézají nánosy zlata, které jsou v dnešní době relativně malé (Zapletal 2013, 15-17).

Dá se říct, že Uničovsko má velice příhodné podmínky pro lidské osídlení. Je to dané jeho polohou v teplé až mírně teplé oblasti, což je charakterizováno 40-50 letními dny s průměrnou červencovou teplotou 17-19 °C, velmi krátkým trváním sněhové pokrývky a poměrně dlouhým meziobdobím mezi létem a zimou (Zapletal 2013, 13-17).

3. Historie výzkumu v Uničově

Uničov a jeho blízké okolí patří k osídleným oblastem již od starší fáze mladého paleolitu, ze kterého se dochovaly kamenné nástroje. Období neolitu začíná kulturou s lineární keramikou ve významné oblasti Uničova – Na Nivách. I v dalších obdobích bylo Uničovsko osídleno, byť je v našem poznání stále určité nedostatky (Kalábková 2013, 19-34). Pro tuto práci je nejdůležitější období středověku, ve kterém má Uničov významnou pozici vůči ostatním českým městům. Je to kvůli „Uničovským listinám“, které propůjčovaly městu legitimitu již od roku 1223 a díky nimž můžeme odvodit i lokaci města (v pramenech též „Nova villa“) k roku 1213. Uničov také přijal tzv. právo magdeburské, ke kterému v roce 1234 přibyla i další privilegia, jako právo mílové, hrdelní, soudní a zejména právo horní. Důležitost tohoto města tkvěla v předpokládaných bohatých nalezištích drahých kovů v okolí, zejména v Jeseníkách (Šlészar 2013a, 58-70).

Uničovské náměstí má nezvyklý lichoběžníkový tvar, v jehož rozích se nacházejí ulice směřující ven z města. Nezvyklý tvar je dán polohou města na křižovatce cest mezi Olomoucí, Jeseníkem, Litovlí, Lošticemi a Opavskem. Radnice města uprostřed náměstí přibyla už na přelomu 14. a 15. století, kdy na samotném počátku byla pouze tržním domem a následně prodělala několik změn, jako byla gotická přestavba a vybudování 45 metrů vysoké věže. Nejstarší kamenná měšťanská zástavba se objevuje ve 14. a 15. století (Šlészar 2013a, 58-70).

Mezi sakrální stavby se v Uničově řadí trojlodní kostel Nanebevzetí Panny Marie, pocházející z let 1330-1341. Je umístěn na kostelním náměstí na západ od Masarykova náměstí. Druhou sakrální stavbou je klášterní kostel minoritů Povýšení svatého Kříže, při jehož stavbě zanikla původní zástavba. První písemné zmínky o obou kostelích pocházejí z roku 1381 z nadační listiny pana Pavla ze Sovince, která je věnována právě klášternímu kostelu minoritů. Výzkum minoritského kláštera Povýšení svatého Kříže byl zmíněn již výše. Zajímavostí samotného kostela je nalezený letner, tedy příčka oddělující řeholníky a laiky (Michna 1980, 165).

Důležitým prvkem středověkého Uničova je i jeho kamenné opevnění, které obepínalo jeho oválný tvar. První zmínky o kamenných hradbách máme z roku 1327. Dodnes se nám zachovala Medelská brána, směřující na jih k Olomouci. Dalšími doloženými bránami jsou Litovelská brána na jihozápadě, Brníčská brána na východě, Šumvaldská brána (nebo též Královská) na severu a nakonec Vodní branka pro pěší na jihovýchodě. Hradba byla v 15. století vylepšena o 34 půlkruhových bašt hustě řazených vedle sebe (Šlészar 2013a, 60-64). Poslední ucelenou publikací zabývající se celou jeho historií a přírodními podmínkami je monografie Uničov. Historie moravského města (Burešová, J. a kol. 2013).

Nejstarší archeologické výzkumy v Uničově byly konány v první polovině 20. století uničovským muzejním spolkem, který byl vedený V. Reimerem. Důležitým archeologem byl rovněž K. Schirmeisenem (Výkruta 2006, 22). Jeden z jeho výzkumů byl na lokalitě Uničov – Mezi silnicemi již v roce 1940. V roce 2011 byla lokalita zkoumána i podruhé. Byly zde

nalezeny kromě pravěkých, také středověké sídlištní jámy, pec i dna zemnic datované do 13. až 14. století (Daňhel – Kalábek 2012, 175-176).

Po druhé světové válce došlo k úpadku archeologické činnosti v oblasti. Probíhaly zde pouze příležitostné záchranné výzkumy pod vedením J. Nekvasila nebo R. Pleinera (Výkruta 2006, 22). V 70. letech proběhl výzkum na Olomoucké ulici a v přilehlém minoritském kostele pod vedením P. Michny (viz kapitola 4.4).

Od 90. let jsou archeologické výzkumy na Uničovsku mnohem častější a vedeny pod NPÚ Olomouc (dříve Památkový ústav v Olomouci) a Archaia Olomouc.

Kromě výzkumu domu č. 37 (3, obr. 2) byly na Masarykově náměstí zkoumány i další dřevohlinité objekty, jako například při výzkumu v roce 2004 v domě č. 22 (Dehnerová 2005, 316-317; 1, obr. 2). Dřevohliněné stavby, náležící do 13. století, se prokázaly i při záchranném výzkumu někdejšího fojtského domu na parcele č. 36 na Masarykově náměstí v roce 2009 (Grégr – Kaiser 2009, 445; 2 obr. 2). Důležitým byl již zmíněný výzkum na Olomoucké ulici 1975 a následný výzkum v roce 2011 (4, 5, 6, 7, 8, obr. 2). O nálezech zahloubených suterénů z Olomoucké ulice se bude zabývat kapitola 4.4.

Obr. 2: poloha zahloubených suterénů nalezených na území Uničova.

4. Středověká měšťanská zástavba

Středověká měšťanská zástavba je poměrně široké téma, i když se omezí pouze na období vzniku měst. Tato kapitola se proto věnuje pouze zahloubeným objektům, interpretovaným jako zahloubené suterény, které máme doložené po celé České republice. Jedná se o objekty sloužící pravděpodobně k ukládání surovin, potravin, atd. Na zahloubené objekty také samozřejmě navazovalo i nadzemní stavení, jehož podobu však kvůli nedostatku důkazů, ve většině případů nelze určit. Otázka městské zástavby je úzce spjatá s parcelací města a uliční sítí, na kterou bude v následujícím textu často odkazováno.

4.1 Zemnice a polozemnice nebo zahloubené suterény nadzemních domů?

Účel zahloubených dřevohlinitých staveb je předmětem diskuze v české archeologii již od padesátých let 20. století a podle interpretací se již od počátku považovaly za obytné objekty. Podle P. Vařeky existovaly tři názory snažící se popsat jejich pravou podstatu: 1) Zahloubené stavby představovaly samostatné objekty, které netvořily součást vícedílných dispozic a nebyly suterénními částmi nadzemních stavení. 2) Sloužily jako obydlí. 3) Sloužily jako obytná provizoria v nejstarší etapě výstavby měst. Zatím poslední teorie, kterou již dnes zastává mnoho archeologů, považuje tyto stavby za zahloubené suterény středověkých domů (Vařeka 2002, 262).

V následující kapitole jsou zhodnoceny stanoviska zástupců dvou posledních interpretací. Interpretační stereotyp týkající se obytného charakteru zahloubených objektů započal v 50. letech. V té době se začala zkoumat velice specifická lokalita Hrašítko u Davle, kdy se zahloubené objekty ještě označovaly, jako „obytné chaty“. Hlavním argumentem zde byl častý nález otopného zařízení (Richter 1963). Tento názor také vyslovoval J. Klápště, jenž se společně s T. Velímským zabýval nalezenými objekty v Mostě, které se již označovaly jako zemnice (Klápště – Velímský 1978). Tito autoři pak v 90. letech, v reakci na protichůdné názory, napsali práci obhajující obytnou funkci staveb (Klápště – Richter – Velímský 1996). Na Moravě pak můžeme mluvit o V. Gošovi, který se zabýval kupříkladu zahloubenými objekty v Rýmařově (Goš – Novák – Karel 1985). Pro tuto práci je použitý jako příklad článek P. Michny, který v roce 1988 shrnul tehdejší poznání v článku *K poznání zahloubených obydlí doby velké kolonizace* a pokusil se argumentovat pro úlohu zahloubených objektů jako dočasného provizoria. Zakládá svá tvrzení na zdokumentovaných „zemnicích“ z území Moravy a ve výjimečných případech i z Čech. Pro úlohu zahloubených objektů jako suterénů nadzemních staveb se začali naopak otevřeně vyslovovat archeologové od 90. let. Mezi první můžeme označit P. Donata (Donat 1993). Jako další lze zařadit P. Holuba a kolektiv autorů, kteří se zaměřili na absenci topenišť v brněnských zahloubených objektech (Holub a kol. 2003). Pro nás je důležitá práce P. Vařeky, který v roce 2002 ve svém článku *Zahloubené stavby v českých městech vrcholného středověku – zemnice nebo suterény nenalezených nadzemních domů?* Na základě nálezů z Čech polemizuje s předchozími názory a snaží se obhájit svůj pohled, že se jedná o zahloubené suterény.

Podle Michny je hlavním argumentem pro dočasné provizorium přítomnost otopného zařízení, ať už formou ohniště nebo pece. Díky ohni mohli lidé žít nebo provozovat řemeslo přímo v zahloubených obydlích. Svou roli hraje i fakt, že jiné objekty, které by měly zastupovat funkci dílny, nebyly na nalezištích objeveny. Ohniště bylo obvykle jednoduchého otevřeného rázu, u kterého není doloženo důmyslnější zajištění. To je důkazem o provizorním účelu objektu, jelikož se počítalo s brzkým opuštěním objektu. Pokud objekt splňuje více níže popsaných aspektů, nemusí absence otopného zařízení nutně znamenat jeho jiný, než obytný účel (Michna 1988, 242).

Pokud má podlaha určitý druh úpravy nebo má i krustovitou ušlapanou vrstvičku, je to rovněž známkou prostoru určeného k bydlení. Taková vrstva mohla být ušlapaná pouze při dlouhodobém pobytu a nášlapu osob. Prkenné podlahy, jsou navíc známkou vyššího životního standardu obyvatel, která se v té době měla vyskytovat pouze u vyšší třídy obyvatelstva. Michna rovněž uvažuje o pokrytí podlahy slámou, což však nebylo do sepsání tohoto článku prokázáno (Michna 1988, 236).

Lomený průkop je součástí půdorysu objektu, který sloužil jako vchod. Může vybíhat z objektu jak od nároží, tak ze středu zdi. Oproti průkopu přímému je lomený průkop v určité vzdálenosti zalomený na stranu, čímž měla vzniknout předsíň, na jejíchž obou stranách byly umístěny dveře. Mělo by jít o vyšší stupeň vývoje zemnic, který se však nacházel jenom v Čechách, což podle Michny mohlo být stavem výzkumu. Rovněž se uvažuje i o tom, že tento typ průkopu mohli mít lidé, kteří byli na vyšší sociální úrovni, a to právě kvůli předsíni, tedy dalšímu obytnému prostoru (Michna 1988, 234-235).

Zajímavým důkazem pro obytný účel zahloubených objektů jsou movité archeologické nálezy. Nálezy zámeků, klíčů nebo důkladných dveří se železnými pásovými závěsy dávají představu o tom, že předměty uchovávané v těchto prostorách musely mít dost vysokou hodnotu. Zrnotěrky, žernovy, přesleny či kahany se nalézaly v okolí ohniště a nález keramických figurek, jako dětských hraček dává znát, že prostory byly používány k obytným účelům (Michna 1988, 247).

Vnější zásobní jámy a cisterny spojované s konkrétní zahloubenou chatou jsou dalším argumentem pro obytný účel zahloubených objektů, nicméně i Michna uznává, že takovýchto objektů mnoho dochováno nebylo a i ty, které se dochovaly, lze jenom obtížně spojit se zahloubeným obytným objektem. Jedná se o jámy ležící mimo zahloubený objekt válcovitého nebo cylindrového tvaru s předpokládaným účelem suchých zásobáren nebo cisteren (Michna 1988, 242-244).

Vnitřní sklípky a zásobní jámy, které měly sloužit ke skladování potravin, byly zapuštěny hlouběji, než byla celá zemnice a navíc byly také vyústěny do prostor s ohništěm. Pokud by se jednalo o zahloubený suterén, nemělo by smysl tvořit další prostory pro skladování potravin (Michna 1988, 242-243).

Uspořádaná urbanistická dispozice, v níž zahloubené objekty respektují uliční a stavební čáry sídliště ukazují, že půdorys města byl již od lokace zamýšlený a plánovaný.

Tento půdorys se však mohl měnit, když se měnily fronty náměstí i ulic. Až do dnes se nám tak po takovýchto změnách dochovaly zahloubené objekty pod dlažbou. Posunutí uliční čáry neměl být problém právě z důvodu, že se jednalo o provizorní příbytky lidí (Michna 1988, 270-272).

Průměrná výměra užitné plochy 12-21 m² odpovídá podle Michny optimálním sociálním i ekonomickým požadavkům tehdejší běžné rodiny. Tato teze je podpořena i podobností se zahloubenými zemnicemi z doby hradištní, jejichž horní hodnota se kryje nejnižší hodnotou zemnic ze 13. a 14. století, která je 13 m². Mezi nejmenší zahloubené objekty pak již mohly spadat sklepy domů, neboť jejich prostor nebyl vhodný pro živobytí. Tyto rozměry byly velice podobné jak v Čechách, tak i na Moravě (Michna 1988, 226-228).

Nakonec Michna dodává, že absence některých těchto kritérií ještě nemusí znamenat jiný než obytný účel objektu. Když se kupříkladu nenalezne otopné zařízení, ale budou nalezeny důkazy o prkenné podlaze, kuchyňské keramiky atp. může se stále jednat o obytnou stavbu (Michna 1988, 255).

Naproti tomu, dle P. Vařky, ohniště nemusí být nutně spojováno s obytnou funkcí objektů a naopak vytýká, že dřívější badatelé se ani nezaobírali myšlenkou, že mohla existovat otopná zařízení v zahloubených suterénech nadzemních domů. Ta by mohla mít účel zateplení sklepů v zimě, či mohla být používána jako vykuřovadla. V obou případech se jedná o ochranu uskladněného vína či jiných potravin před chladem. Ze všech zahloubených staveb měl otopné zařízení pouze každý čtvrtý. Je nutné dodat, že dochované objekty nebyly častokrát nalezeny v celku, hlavně jejich přední část byla narušena novějšími sklepy a neposkytují nám dostatečný náhled na celou situaci (Vařka 2002, 265-266).

Pokud stavba provizorních obydlí zahloubeného rázu závisí na limitované dostupnosti surovin, snadné a rychlé výstavbě a lepší ochraně proti chladu, pak jsou tyto teze nedoložené. Podle Vařky je snadnější vybudování obydlí nadzemního srubového charakteru. Navíc takovéto provizorní objekty fungovaly často i půl století, a mohly být v jednom městě dokonce chronologicky současné s kamennými domy, což vyvrací i možný argument o nedostupnosti surovin (Vařka 2002, 268-269).

Průměrná výměra zahloubených obydlí pod 30 m² se zdá pak podle Vařky příliš malá, než aby v ní mohla žít rodina a zároveň provozovat řemeslo a pokud, tak pouze skromně. Aby mohli měšťané v uspokojivé míře provozovat řemeslo, potřebovali dostatečné skladovací prostory současně s těmi obytnými. Velký důraz dává Vařka hlavně na vaření piva, které bylo jedním z hlavních městských práv ve středověku a právě k dobrému skladování piva a vína jsou takovéto sklepní prostory ideální (Vařka 2002, 271-273).

Pro vývoj takto zahloubených obytných objektů na našem území navíc nejsou důkazy. Pokud se navíc můžeme odkázat do zahraničí, pak v německých oblastech, ze kterých by měla pocházet aspoň část nových osadníků, se nenachází žádné analogie

k zahloubeným obytným objektům z tohoto období. Naopak se jedná o dvou či více prostorové románské a raně gotické domy ze 13. století s obytnými, skladovacími a dokonce i ojediněle reprezentačními prostory. Je možno se odkázat na obydlí z raného středověku. Ty se však dají jen těžko aplikovat na potřeby měšťanů vrcholného středověku (Vařeka 2002, 270).

Vařeka se věnuje relativně obsírně i konstrukčním prvkům zahloubených suterénů a snaží se obhájit jejich provedení podle své teorie. Michna nijak nenaráží na absenci relikvů nadzemích staveb v okolí suterénu, slabou konstrukci stěn suterénu, jenž by tak nedokázaly unést další patra nebo malou hloubku suterénu, který tak nemohl vyhovovat potřebám měšťanů (Vařeka 2002, 263-265). Díky novým výzkumům však už můžeme tyto argumenty považovat většinou za nepodložené (viz kapitoly níže).

4.2 Struktura zahloubených suterénů

V následujících kapitolách jsou blíže popsány jednotlivé aspekty struktury zahloubených suterénů, které se vyskytují na území ČR a které se našly v Uničově. Jedná se o půdorys, hloubku, konstrukci stěn, podlahu, vstup, vnitřní nemovité vybavení suterénu a vztah suterénu k povrchové zástavbě (viz kapitoly 4.2.1 až 4.2.7). Při obecném výkladu nalezených zahloubených suterénů v ČR bude čerpáno z již zmiňovaného článku P. Vařeky, který ve svém článku obsáhl poměrně veliký počet zahloubených suterénů z Čech. Se zaměřením na Moravu je odkazováno na článek P. Holuba, V. Kolaříka, D. Merty, D. Zapletalové, A. Zůbka, popisující dobře prozkoumanou situaci v Brně. To je doplněno mimo jiné i o již zmiňovaný článek P. Michny, který se dá fakticky použít i dnes. To vše bude proloženo příklady jednotlivých zahloubených suterénů z celé ČR.

4.2.1 Půdorys

Mezi půdorysy zahloubených suterénů, bychom velkou variabilitu hledali jen stěží. V zásadě můžeme mluvit o obdélném až téměř čtvercovém tvaru, přičemž existují ojedinělé výjimky, jako je nepravidelný půdorys z Jihlavy (Hejhal – Hrubý 2005, 131) nebo kruhový půdorys (viz níže). Mnohdy je nutné si tvar odvozovat z necelých nálezů suterénů, které jsou častokrát porušeny recentními zásahy (Holub a kol. 2005, 51). Musíme ale počítat i s určitými nedokonalostmi. Rohy suterénů nemusí mít nutně pravý úhel a mohou být zaoblené. Půdorysy můžeme považovat za čtvercové i s určitou odchylkou stran, kterou si badatelé určují sami. Rozdíl může být až půl metru (Vařeka 2002, 254), nebo 10% z celkové délky stran (Michna 1988, 226). Do půdorysu může taky výrazně zasáhnout vstup do objektu (viz kapitola 4.2.5).

Zajímavé rozdělení půdorysů vytvořil Vařeka. Pomocí třímístného alfanumerického kódu rozděluje zahloubené stavby do typů, subtypů a variant (viz obr. 47). Hlavní čtyři typy označené písmeny jsou: (A) jednodílné zahloubené stavby pravoúhlého půdorysu bez vysunutého vstupu; (B) jednodílné zahloubené stavby pravoúhlého půdorysu s vysunutým vstupem, (C) vícedílné zahloubené stavby kruhového či téměř kruhového půdorysu s vysunutým vstupem, (D) zahloubené stavby kruhového či téměř kruhového půdorysu s vysunutým dnem. Číslo na druhém místě kódu ukazuje geometrický tvar půdorysu a to buď čtverec, nebo obdélník. Poté následuje číslo přiřazující druh vstupu do stavby (Vařeka

2002. 254-255). Podle Vařeky převažuje typ B (34 kusů) čtvercového půdorysu (20 kusů), typ A je na druhém místě (18 kusů) a další dva typy jsou oba zastoupeny pouze okrajově (C 2 kusů; D 2 kusů) (Vařeka 2002, 255), nicméně i tak se jedná o poměrně malý vzorek a je dost možné, že tyto počty se budou ještě měnit.

Rozměry zahloubených staveb jsou již rozmanitější a podobné rozměry objevují již v článku Michny (viz kapitola 4.1). Délka stěn se tak pohybuje od rozměrů 4 x 4 m až po největší brněnskou zahloubenou stavbu se 7 x 17 m (Holub a kol. 2005, 51). Plocha zabraná zahloubenou stavbou se tak může pohybovat od 10 m² po 157 m², průměr je kolo 15-40 m² v závislosti na lokalitě (Vařeka 2002, 256).

Zahloubené stavby nalezené v roce 1974 v Uničově Michnou lze však s jistotou zařadit mezi popisované zahloubené stavby neboť s tolerancí zapadají rozměrově (4,5 x 3,5 m; 5,5 x 5,5 m). Jedná se tak o obdélníkový a čtvercový půdorys (viz kapitola 4.4).

4.2.2 Hloubka

Hloubka zahloubených staveb se může značně různit, a to zejména v závislosti na místních podmínkách, jako je podloží nebo i hladina spodní vody. Obecně se středověcí stavitelé snažili vybudovat zahloubené stavby poměrně hluboké, v Brně můžeme najít ojediněle až 3,5 m (Holub a kol. 2005, 51), a naopak, pokud byla situace komplikovaná skalnatým podložím, může být hloubka malá, jako v Rýmařově, kde byla hloubka 0,4 m (Michna 1988, 230). Průměrná hloubka kolísá mezi 1 až 2 m pro Čechy (Vařeka 2002, 256) nebo 2 až 2,5 m pro Brno (Holub a kol. 2005, 51). Na skladovací funkci suterénu by nízká hloubka neměla mít příliš velký vliv, byť stále nevíme, jak byl tento problém řešen, popřípadě zda byl vůbec řešen (například zvýšením přízemí domu). Vztah mezi hloubkou a tvarem půdorysu se neprokázal (Vařeka 2002, 256). Hloubka staveb mohla být ovlivněna i dalšími zahloubenými jámami uvnitř stavby (viz kapitola 4.2.6).

Další objekty zkoumané v Uničově z Olomoucké ulice mají hloubku okolo 2 m (viz kapitola 4.4).

4.2.3 Konstrukce stěn

S určitým typem konstrukce stěn zahloubené stavby se počítá téměř vždy a shodují se na tom badatelé zastupující interpretaci o dočasném obýváním zahloubených objektů (Michna 1988, 230) i o zahloubených stavbách jako skladovacího suterénu (Vařeka 2002, 256-257). U hlubokých staveb je nutné mít konstrukci zajišťující stabilitu stěn a navíc držet vlhkost mimo vyhloubený prostor. V případech, kde se nenašly žádné doklady o konstrukci, se předpokládá takové řešení, při kterém se mohly dočovat pouze při zuhelnatění. Jde např. o rámovou nezahloubenou konstrukci (Vařeka 257; Kiecoň – Zezula 2005, 35) nebo ojediněle zešikmení stěn, jako tomu bylo v Rýmařově (Michna 1988, 230).

Vydřevení je nejčastější druh konstrukce a hlavním důkazem o takovéto konstrukci jsou kúlové jamky, jejichž rozměry závisely na statických požadavcích domu. V případě nutnosti mohly být zahloubeny až 0,5 m hluboko nebo mohly být naopak úplně mělké. Ani průměr jamek nebyl jednotný. Nižší rozměr šířky kúlových jamek je 0,2 m, naopak největší

mocnost mohla být až 0,8 m (Vařeka 2002, 256). V Brně se objevují křivkové jamky o mocnosti 0,01 až 0,05 m, u kterých se ale nepředpokládá konstrukční funkce (Holub a kol. 2005, 52). Je zřejmé, že křivky v horní rozměrové hranici měly důležitou statickou úlohu v konstrukci celého domu. V takových případech se objevují křivkové jámy i ve středu stavby, většinou jsou však jamky umístěny v rozích a po obvodu stěn objektu v pravidelných odstupech. Prostor mezi křivky je vyplněn deskami, které jsou kladeny za křivky ve vodorovné poloze, případně jsou pokládány do drážek v křivkách. Ve výjimečných případech se dochovaly otisky takového bednění i v hliněných stěnách objektu, jako tomu bylo v Opavě, kde se našel negativ tří ztrouchnivělých desek nad sebou. Prostor mezi deskami a stěnou může být vyplněný hlínou (Kiecoň – Zezula 2005, 28).

Místo křivků zahloubených do země se mohla použít již zmiňovaná rámová konstrukce, která mohla být uložena do žlábků po obvodu stěn nebo mohla být nezahloubena. Řešení prostoru mezi rámy je pak otázkou dalšího výzkumu. Možnosti jsou takové, že mezi rámy jsou svisle uloženy trámy a desky nebo že mezi svisle položenými trámy je košatinový výplet tvořící stěnu suterénu. Prostor mezi deskami, rámy, popřípadě košatinou a zdí, může být vyplněný hlínou (Kiecoň – Zezula 2005, 28-30).

Zděná konstrukce se vyskytuje o poznání méně často a není výjimkou kombinace s dřevěnou konstrukcí. Kamenná plenta plnila důležitou statickou roli, kdy měla pomáhat stabilizovat uliční zeď, jako tomu je v Brně na Dominikánském náměstí (Holub a kol. 2005, 53). Kamenné vyzdění mohl mít i vchod do objektu, k čemuž se mohlo připojit i vyzdění přilehlých zdí (Vařeka 2002, 257). Způsoby vyzdění se mohou lišit: kladení lomových kamenů na sebe bez pojiva (Michna 1980, 232), kladení kamenů s hlínou či jílem (Kaiser a kol. 2005, 113) nebo výjimečně s maltou (Vařeka 2002, 257). Ojedinělým případem zůstává kvádrkové zdivo domu obchodníků v Praze (Dragoun – Škabrada – Tryml 2002; Juřina 2006, 170-177).

Třetí způsob, který k předchozím dvěma přidal Michna, je zeď z pěchované hlíny, jejíž princip spočívá v dřevěné rámové konstrukci, v níž jsou svisle prkna, mezi nimiž je hlína. Mocnost takovýchto zdí byla mezi 0,2 až 0,55 m. Tenčí zdi byly ještě zpevněny svislými křivkami a rozepřenými vodorovnými trámkami. Tento druh konstrukce zdi se nám dochoval v Rýmařově díky mazanici (Michna 1988, 232).

Z dalších zahloubených suterénů v Uničově známe případy konstrukcí v Olomoucké ulici z výzkumu roku 2010. První objekt obsahoval sloupovou jamku o průměru 0,4 m. Druhý objekt obsahoval zuhelnatělé zbytky rámového věnce, jako pozůstatku po rámové konstrukci (viz kapitola 4.4).

4.2.4 Podlaha

Většinou vodorovná plocha s hliněným povrchem je typickým zástupcem podlahy v zahloubených stavbách na českém i moravském území. Povrchová úprava u hliněných podlah je většinou jenom ušlapaná vrstvička hlíny smíchaná s organickým materiálem, jako je sláma nebo uhlíky (Holub a kol. 2005, 51). Pokud nejsou žádné známky po udusané

vrstvě, je možné, že se v daném objektu jedná o nedochovanou prkennou podlahu (Michna 1988, 236).

Důkazem zachování zmíněné prkenné podlahy jsou hlavně zuhelnatělá prkna na podlaze suterénu. Takovým případem je mimo jiné Brno, kde se dochovala prkna o šířce 0,15 až 0,18 m (Holub a kol. 2005, 51). U obou druhů podlahy je možnost, nálezu více vrstev nad sebou

Ve výjimečných případech se objevuje podlaha s maltovou nebo vápennou úpravou. Takovéto objekty se našly pouze v Starém a Novém Městě Pražském a jsou zařazeny do 2. poloviny 12. století a 1. poloviny 13. století (Vařeka 2002, 260). V Opavě se našla podlaha tvořená drobnými říčními kameny. V jedné části navíc tento druh podlahy chyběl a má se za to, že zde byl druh lavice, po které zbyly ještě kúlové jamky (Kiecoň – Zezula 2005, 28). Dalším ojedinělým případem jsou „odvodňovací žlábků“ u dřevěné podlahy nalezené v objektu v Bruntále. V jižní části zdi se pak nacházel otvor, ke kterému žlábků směřovaly. Tyto žlábků byly deštěny dubovým dřevem a jejich profil měřil 0,3 x 0,2 m (Michna 1988, 236). Můžeme také zmínit štěrkovou úpravu podlahy v Brně Na Koblížné 4 (Holub a kol. 2005, 51).

Další objekty nalezeny v Uničově měly podlahu s hliněnou ušlapanou vrstvičkou. Jedná se o dva zahloubené suterény v klášterním kostele minoritů, starší z nich měl pod touto vrstvičkou i dřevěnou rozštípnutou desku, jako důkaz o prkenné podlaze. Rovněž další výzkum na Olomoucké ulici našel objekt se třemi horizonty dřevěné podlahy (viz kapitola 4.4).

4.2.5 Vstup

Do zahloubených staveb bylo nutné mít snadný přístup a tento úkol většinou splňovala vstupní šíje nebo také vstup či průkop. Ve zbylých situacích se přístup do suterénu nezachoval. Rozměry vstupní šíje byly poměrně variabilní, šířka vstupu byla většinou od 0,6 do 3 m, nejčastěji však kolem 1,8 m (Vařeka 2002, 258; Holub a kol. 2005, 55), délka pak mohla být od 1 do 4 m (Vařeka 2002, 258). Nejčastěji navazovala vstupní šíje na kratší stranu půdorysu a většinou nebyla úplně kolmá k ose strany (Holub a kol 2005, 55). Vyskytuje se i dřevěná úprava vstupní šíje a zřídka i kamenná konstrukce (Vařeka 2002, 258). Vstupní šíje mohla být opatřena schody, které se daly rovněž opatřit výdřevou, která se předpokládá i tam, kde dřevo nebylo dochováno. V jednom ze zahloubených objektů v Opavě na Krnovské ulici se ve vstupu odhalily schody se čtyřmi stupni a na spodních dvou byly stopy ztrouchnivělého dřeva, které byly s největší pravděpodobností upevněny raženými hrotitými kolíky, po kterých se našly dvě řady kúlových jamek (Kiecoň – Zezula 2005, 35). Mnohem méně často se vyskytuje obložení schodů z lomového kamene (Vařeka 2002, 258). V zahloubeném objektu ve Starém Plzenci se našla vstupní šíje příliš strmá a předpokládá se nějaký druh dřevěné konstrukce, který po sobě nezanechá žádné důkazy (Kaiser a kol. 2005, 113). Lze uvažovat i o zabezpečení vchodu pomocí dveří na zamykání, čemuž nepřímo nasvědčují zámky, klíče, ale i důlky pro čep v kamenné plentě, které se našly ve Phaffenschlagu (Michna 1988, 235). V případě Brna byly vstupní šíje nejčastěji směřovány ve směru dvora parcely, nikoliv naopak k uliční čáře a to ve všech

případech suterénů se vstupem, vyjma jednoho, kdy tomu bylo naopak (Holub a kol. 2005, 55). Zvláštním případem jsou zalomené vstupní šije, které popisuje Michna (viz kapitola 4.1).

V dalších nalezených zahloubených uničovských objektech však měli badatelé větší štěstí. V jednom z objektů se našel „rampovitý vstup“ v jižní straně čtvercového objektu č. 5 a objekt č. 10 měl pouze náznaky „rampovitého vstupu“ (viz kapitola 4.4).

4.2.6 Vnitřní nemovitě vybavení

Topeniště jako součást interiéru se vyskytovalo v zahloubených stavbách v poměrně nevelkém počtu. V Čechách se uvažuje o tom, že jen každý třetí nebo čtvrtý suterén v sobě skrýval topeniště (Vařeka 2002, 259). v Brně se dokonce žádné pozůstatky ohnišť neobjevily (Holub a kol. 2005, 53). Topeniště je charakteristické vypálenou tmavou barvou v rohu nebo ve středu objektu, často bez další úpravy. Občas se vyskytují nálezy opálených kamenů, které se interpretují jako úprava ohniště. Je otázka, jestli se přítomnost uhlíků v udusané vrstvičce dá interpretovat jako doklad ohniště i bez nálezu propálené skvrny na podlaze (Michna 1988, 240).

Dalším nemovitým vybavením jsou jámy, výkopy, či ražené sklepy zahloubené ve dnu, či po stranách staveb. Pokud jsou jámy interpretovány, tak pouze jako úložný prostor. Rozměry jsou různé, příkladem může být objekt s. s. j. 1 v Mozartově ulici v Brně 6,3 x 1 m a hloubkou 0,5 m (Holub a kol. 2005, 51). Ve sprašovém podloží mohou být ražené sklepy samostatné nebo navazovat na samotný zahloubený suterén. Sklepy měly nejčastěji oválný charakter s plochým dnem, na kterém byla našlapaná vrstvička. Jejich účel ještě není zcela jasný (Holub a kol. 2005, 45).

Samostatně je nutné řešit problematiku zahloubených nádob, které jsou zapuštěny nejčastěji do podlahy zahloubené stavby a jejich interpretace se různí. Může se jednat o obětinu při zakládání domu, trezor pro úschovu cenností nebo dokonce past na hlodavce (Holub a kol. 2005, 51).

V dalších zahloubených stavbách v Uničově se uvažovalo o ohništích pouze u dvou objektů zkoumaných Michnou, k čemuž ho vedla přítomnost uhlíků v ušlapané vrstvičce na podlaze, což je však bez přítomnosti vypálené skvrny diskutabilní (viz kapitola 4.4).

4.2.7 Umístění suterénu na parcele a vztah k povrchové zástavbě

Poloha suterénu na parcele se určuje nejčastěji podle uliční čáry, na kterou suterén navazuje. Jiné možnosti zjišťování polohy jsou poněkud problematické, jako např. odvození od hranice s druhou parcelou, protože se tyto hranice mohly v průběhu času měnit. Většinou tak můžeme říct, že zahloubená stavba se nachází nejčastěji v přední části (Holub a kol. 2005, 55). Výjimkou ale není ani střední nebo zadní část parcely od uliční čáry, jako je tomu v Hradci Králové (Bláha 2005, 121). Zvláštností je pak šachovnicové rozmístění zahloubených staveb pod domovním blokem Velký Špalíček v Brně, jejíž účel je dán pravděpodobně stabilizováním statiky okolních staveb (Holub a kol. 2005, 55). V Čechách je

orientace vstupní šíje poměrně variabilní a zdá se, že závisí na účelu domu a jeho suterénu (Vařeka 2002, 260).

O vztahu zahloubených staveb k povrchové zástavbě v Brně je velice obtížné diskutovat, protože nebylo buď možné dostatečně zdokumentovat okolí zahloubené stavby (historické jádro bylo příliš poničené, než aby se našly doklady o povrchové zástavbě) nebo se dochoval jen fragment zahloubené stavby. Nicméně se zde objevily dva případy, kdy se našly kůlové jamky. V jednom případě to byla řada jamek ve vzdálenosti 1 m od hrany suterénu. V druhém případě pak šlo o atypický suterén, na který byla napojena mělká zahloubená část možné nadzemní stavby (Holub a kol. 2005, 55).

V tomto kontextu je nutné zmínit i problematiku zahloubených suterénů nalezených v Olomoucké ulici, které v některých případech nenavazují na uliční čáru (viz kapitola 5.2.1). Olomoucká ulice celkově prošla poměrně velkými přestavbami od 13. století a zahloubené stavby leží často pod úrovní dlažby ulice a je tedy scestné určovat jejich polohu. Doklady o nadzemní stavbě s dochovaným vztahem k zahloubenému suterénu se v Uničově doposud nenašly.

4.3 Časové zařazení zahloubených suterénů

Ve většině případů je jediná možnost datování zahloubených staveb pomocí stratigrafické metody a nalezeného keramického materiálu, z něhož lze následně odvodit počátek stavby, její destrukci a v lepším případě i meziobdobí. Přesnou dataci nám tak můžou poskytnout ojedinělé nálezy např. dřevěné konstrukce, které se dendrochronologicky vyhodnotí (Kiecoň – Zezula 2005, 27). Obecně se dá počátek zahloubených staveb zařadit okolo poloviny 13. století, i když se nacházejí i mladší z 1. třetiny 13. století. Extrémem jsou pak nalezené zahloubené stavby s kvádríkovým zdívem z 12. století v Praze, které však v kontextu České republiky nemůžeme brát v potaz. Zánik funkce těchto staveb se pak obecně klade do konce 13. století, s tím, že je možné, aby mohly dlouhou dobu přežívat i nadále se změněným účelem i do 1. poloviny 14. století (Holub a kol. 2005, 50). Datace zániku stavby se tak opět odvozuje z keramické výplně suterénu (Vařeka 2002, 260-263).

4.4 Stav poznání uničovských zahloubených staveb

Na poznání uničovských zahloubených dřevohlinitých staveb ze středověku má nejvýznamnější vliv výzkum z roku 1974 vedený Michnou. Byly nalezeny dva objekty, tehdy ještě pokládáné za zemnice.

Objekt č. 5 měl minimální rozměry 4,5 m (S – J) a 3,5 m (V – Z) a dno bylo zapuštěno 2 m hluboko. Byly nalezeny i pozůstatky dřevěné podlahy ve formě rozštípnuté desky, pod kterou byla silně ušlapaná modročerná vrstva s uhlíky, která ležela na podloží. Nebyly nalezeny žádné pozůstatky vnitřní konstrukce, nicméně se dochovaly pozůstatky rampového vstupu na jižní straně objektu. Movitých nálezů je relativně málo, protože hlavní kulturní vrstvy narušila krypta vybudovaná ve vrcholném středověku. Mezi nálezy tak patří hlavně keramika datující objekt do 2. poloviny 13. století. Kovové předměty se zde neobjevily (Michna 1980, 165).

U objektu č. 10 se nedochovaly stěny, nicméně celou jeho plochu lze odhadnout na 5,5 x 5,5 m. Dno objektu bylo v hloubce 2,9 m od dlažby kostela, tedy asi 1,7 – 1,8 m pod povrchem ve své době. Dno tvořila 2 cm silná vrstvička ušlapané černé hlíny promíchaná s uhlíky. Destrukce zmiňovaných zdí objektu nastala v 1. polovině 14., 16. a 18. století. Nicméně objekt byl zdemolován pravděpodobně už dříve. Nalezeny byly i náznaky „rampovitého vchodu“ na severní straně objektu. Vnitřní konstrukce se nepodařila doložit. Oproti objektu č. 5 se však našlo větší množství movitých nálezů. Od keramiky datující objekt do 1. poloviny 13. století, přes torzo keramického koníka s jezdcem. Na rozdíl od objektu č. 5 se objevilo 7 kovových nástrojů, z nichž vidle a hřebelec naznačují přítomnost koní nebo podobného zvířectva, společně s železnými slitky, struskou a rudou (Michna 1980, 165).

Zánik funkce objektu č. 5 se odhaduje na začátek 14. století, tedy do období výstavby klášterního kostela Minoritů, který objekt nahradil. Objekt č. 10 ztratil svoji funkci již v druhé polovině 13. století. Přítomnost uhlíků v zašlapaných vrstvách objektů nepřipouští interpretaci zániku objektů z důvodu požáru, protože uhlíků i mazanice by muselo být mnohem více. Nízká koncentrace uhlíků spíše naznačuje přítomnost nějakého druhu otopného zařízení. Zajímavá je i orientace obou objektů k uliční, kterou má každý objekt jinou (Michna 1980, 165) (viz kapitola 5.2.1).

Zatím poslední výzkum Olomoucké ulice v roce 2010 nám odkryl další dva zahloubené dřevohlinité suterény domů. Starší suterén datovaný do 1. poloviny 13. století byl zapuštěn 1,3 m hluboko do jílovitého podloží a u jeho dna byly nalezeny tři vrstvy dřevěné podlahy, přičemž mezi mladšími dvěma je požárová vrstvička. Mladší ze suterénů datovaný do 2. poloviny 13. století byl hluboký 1,8 m a má již doloženou vnitřní konstrukci a to sloupovou jamku o průměru 0,4 m. Vztah k uliční čáře obou suterénů se opět odvíjí od jejich datování, stejně jako je tomu u suterénů z minoritského kláštera (Šlězár 2013b, 281-282) (viz kapitola 5.2.1).

Na Olomoucké ulici se rovněž podařilo zdokumentovat od hloubky 1,3 m dohromady tři destrukce dřevohlinitých domů ve vrstvách pod sebou. V nejstarší z nich datovaná do 2. poloviny 13. století se dochoval pozůstatek shořelého trámového věnce. V hloubce 2,4 m se našly i vrstvy z 1. poloviny 13. století, kde byly kovové pozůstatky lidské činnosti, například olověný slitek s otisky tyglíku či drobné slitky z bronzoviny. Jako i u předešlých suterénů z 2. poloviny 13. století, i zde byla orientace objektů závislá na uliční čáře (Šlězár 2013b, 281-282) (viz kapitola 5.2.1).

5. Parcelace a uliční síť

V následujících kapitolách je podrobněji popsána problematika vývoje parcelace ve vztahu k uliční síti. Pro snazší porozumění, je potřeba si tyto pojmy vyjasnit. Parcela (v latinských pramenech taky *area*) je vyměřený, ohraničený, nejlépe pravouhlý výsek plochy v sídlišti, obsahující obytnou stavbu, který je ve svobodné a dědičné držbě měšťana. Samotná držba je vlastně základní podmínka, aby se člověk mohl stát měšťanem, parcela a dům na ní se pak navíc stávají prostředkem při jeho řemeslu. Parcela je tak přímo spjatá s vytvářením institucionálních měst, které se na území Čech a Moravy začaly tvořit v průběhu 13. století. Nestalo se tak díky vývoji na samotném území, nýbrž městské zřízení bylo převzato ze zemí, kde se městská tradice více či méně zachovala z doby Franské říše, potažmo doby římské. Nejvýznamnějším činitelem se tak jeví příchod nového obyvatelstva z německých zemí, které s sebou přinášejí německé nebo také Magdeburské právo (Procházka 2007, 6-32). Jak už bylo zmíněno, parcela se musela vyměřit a za danou plochu se musela platit vyměřená činže. Rozměry parcely se také mohly v průběhu své existence měnit. Vývoj struktury půdorysu středověkého města ovlivňovaly mnohé faktory, které můžeme vysledovat i ve většině jiných měst, jež mají počátek v tomto období. Které to jsou a v jaké míře ovlivňovaly vývoj Uničova s konkrétními příklady v České republice, je popsáno v kapitole 5.1.

Uliční síť a veřejné prostory středověkých měst jsou úzce spjaty s lokací města, které bylo závislé na mnoha faktorech, jako je geografická poloha, překážky v terénu, průběh komunikací nebo původní osídlení. S nadsázkou se dá říct, že tyto faktory často narušovaly snahu lokátora o pravouhlé vyměření půdorysu náměstí a celého města. Uliční síť pak tvořila důležité cestovní linky, které zároveň vymezovaly jednotlivé parcelní bloky.

5.1 Vývoj a struktura středověkého Uničova

Půdorys Uničova je pravidelný a téměř kruhový se zploštěním na severozápadě města, jehož příčina nemohla být v terénní deformaci, neboť Uničov leží v rovině. Uničovské náměstí má nezvyklý lichoběžníkový tvar, v jehož rozích se nacházejí ulice směřující ven z města. Je známo, že město Uničov bylo lokováno na místě, kde již existovala předlokační osada (Michna 1988, 161). Není však ještě známo, jaká byla jeho přesná poloha. Možnost, že byla umístěna na místě dnešního Masarykova náměstí, se vyloučila při jeho výzkumu v roce 2009. Podle P. Šlézara se předlokační osada mohla nacházet při severozápadním okraji historického jádra města, kde se nachází zploštělá část jinak oválného obvodu města, druhá možnost vzniku deformace je kvůli respektování dřívější stezky (Šlězár 2013a, 61). Uničovu v období lokace města tedy stálo v cestě dřívější osídlení pouze minimálně. V případě Brna a Nového Města pražského tomu bylo naopak a výsledkem byly nekoordinované zakládací akce (Procházka 2006, 160-161). Zajímavá situace nastává v Hradci Králové, kde původní osídlení stálo v oblasti dnešního Velkého náměstí a podle nalezených obytných a hospodářských objektů vyplývá, že tato plocha byla do značné míry zastavěna ještě do 1. čtvrtiny 13. století. Pravděpodobně díky dřívějšímu osídlení má Velké náměstí trojúhelníkový půdorys. Dosavadní bádání zatím předpokládá, že právě náměstí s trojúhelníkovým tvarem navazují na předešlá osídlení. Malé náměstí se svým čtvercovým půdorysem pak představuje mladší a promyšlenější

strukturu v plánu města. Na její ploše se našly zahloubené objekty, které se někdy v 2. polovině 13. století strhly a tím vzniklo poměrně menší náměstí pravděpodobně s funkcí vedlejšího tržiště (Bláha – Frolík 2007, 86-88).

Mezi nejvýznamnější vlivy na strukturu města Uničov má jeho významná poloha na křižovatce dálkových cest mezi Olomoucí, Jeseníkem, Litovlí, Lošticemi a Opavskem (viz obr. 49). Nejdůležitější cesty (mezi Olomoucí, Litovlí a Jeseníky) tvoří vidlici, která se vtiskla do tvaru uničovského náměstí. V severozápadní části náměstí je anomálie, narušující jinak jeho poměrně pravidelný půdorys. Fronta budov zde ustupuje poměrně hluboko, což je dáno až novověkou úpravou. Uničovská uliční síť se rozvíjí ortogonálně z nároží náměstí s jednou středovou ulicí na jižní straně, dále se vyskytují ulice paralelní i kolmé ke dvěma nárožním ulicím. Díky různému stáčení ulic je možné obecně říct, že uliční síť je velice nepravidelná, což je dáno především návazností na starší komunikace (Šlězár 2013a, 59-61). Obvod náměstí byl tvořen měšťanskými domy a jedním z nich je i námi zkoumaný dům č. 37. Tyto domy byly obývané povětšinou privilegovanějšími vrstvami měšťanstva, naopak okrajové části měst obývali kromě chudiny např. měšťané, věnující tzv. černému řemeslu, tedy kovolitci. Jejich činnost je v Uničově hojně doložena v Olomoucké ulici, kde se našly zbytky bronzoviny a olovený slitek. Z Nemocniční ulice jsou známy objekty interpretované jako baterie jámových pecí, dvě z nich byly hruškovitého tvaru s předpecní jamou. Železná struska, jako doklad kovářské výroby, se našla na Bezručově náměstí a dokonce i na Masarykově náměstí (Šlězár 2013a, 59). Pravoúhlé šachovnicové rozložení uliční sítě se vyskytuje u měst založených Přemyslem Otakarem II. po roce 1253, kdy získala Jihlava status města. Jihlava je nejstarším zástupcem měst se šachovnicovou uliční sítí, nicméně díky archeologickým výzkumům víme, že k její stabilizaci došlo až po vydání stavebního řádu v roce 1270. Další taková města s více či méně pravoúhlou uliční sítí jsou např. Uherské Hradiště nebo Uherský Brod (Procházka 2006, 168). V případě Opavy se jedná o tzv. etapovém vývoji struktury města, který započal Horním a Dolním náměstím a ulicí Mezi Trhy. Podle stavu současného poznání lze položit začátek nejstarší opavské zástavby do prostoru Horního náměstí s lichoběžníkovým tvarem, kde se vyskytují ohraničené parcely shodné s pozdějším schématem zástavby. Zatímco kolem dolního náměstí existuje poměrně nesourodé osídlení. Je také zřejmé, že opavská uliční síť je ve velké míře ovlivněna původními stezkami. Ustálení osídlení kolem Dolního náměstí a Dobytčího trhu se dá klást až do poloviny 13. století. Navzdory tomu všemu se však zdá, že i přes tyto etapy vývoj směřoval bez výraznějších zvrátů k podobě, které vidíme na nejstarších vyobrazeních Opavy (Zezula – Kiecoň – Kolář 2007, 121-138). Existují dvě hypotézy, které se v archeologii zaobírají vývojem parcelace v lokačním období města. První hypotéza předpokládá vyměření uliční sítě, ve které vyčlení hlavní bloky, které se následně dělí na zhruba stejné parcely. K této hypotéze se dají přiřadit dříve zmíněná města. Druhá hypotéza připouští už od samého začátku nepravidelnou parcelaci. Zde spadají největší česká města, jako je Nové město Pražské, Brno, ale i Olomouc (Procházka 2006, 160-163). V případě těchto měst se problémem stává starší aglomerace a starší dálkové stezky. Vzniká tak složitý půdorys (viz výše).

Náměstí plnilo důležitou socioekonomickou roli místa, na kterém se pořádaly trhy, a řemeslníci společně s obchodníky zde prodávali své zboží. V Uničově se nám dochovaly pozůstatky trojlodního plochostropého obchodního domu v přízemí dnešní radnice, ke kterému ve 14. století přibyla i spodní část věže dnešní radnice. V těsné blízkosti kupeckého domu se při archeologickém výzkumu našly pozůstatky dřevěných konstrukcí s požárovou destrukcí, interpretované jako obchodní krámký. U krámků se mohly připravovat pochutiny, což nám napovídají stopy po ohništích a jednoduchých pískách. Před radnicí se také dochovaly základy pranýře o průměru 2,6 m (Šlězár 2013a, 61). Nálezy dřevěných konstrukcí a dalších objektů jiného než obytného a hospodářského účelu na místě bývalého tržiště jsou velice ojedinělé. Za zmínku určitě stojí studna na Malém náměstí v Hradci králové, vybudovaná ve 14. století a později v raném novověku přetvořená na kašnu. Ve Velkém náměstí se dochovala rovněž studna a odpadní jímky (Bláha – Frolík – Sígl 2007, 88).

První dochovaná úprava terénu v Uničově je vrstva štěrku, která měla být dlažbou v době lokace, jednalo se však spíš o zpevnění štěrkem v místě rozbahněných ploch. Na štěrkovou vrstvu dosedala vrstva s velkým množstvím organických zbytků a kostí. Následovala jílovitá vrstva, která pravděpodobně sloužila jako dorovnávká terénu, na kterou navazovaly další organické vrstvy s občasnými jílovitými dorovnávkami nebo zpevněním cesty štěrkem. Na východní straně náměstí byla po téměř celé délce nalezena několik desítek centimetrů silná vrstva jílu pocházející ze 14. století, fungující buď jako dorovnávká terénu nebo se jedná pouze o hlínu z kopaných suterénů. V roce 1350 bylo Uničovu povoleno vydláždění města a úpravu silnic, jednalo se však pouze o primitivní dlažbu (Šlězár 2013a, 61). Stratigrafie na Uničovském náměstí není výjimkou, velice podobnou situaci můžeme vidět v Plzni, kde Na náměstí a v Sedláčkově ulici nejdříve došlo k zarovnáání terénu na podloží a následovala úprava povrchu v podobě oblázků a valounů, častokrát mocná jednou řádkou a pěchovaná do nižší vrstvy. Na dlažbu dosedá mocná organogenní vrstva s vysokým výskytem artefaktů a ekofaktů. Jednalo se pravděpodobně o odpad, jehož zvýšená koncentrace se našla na jižní straně Sedláčkovy ulice. Objevují se pak další vrstvy dlažeb, které místy dosedají přímo na první dlažbu, jindy zase na organogenní vrstvu (Šíroký a kol. 2007, 112-113).

5.2 Parcelace

Zakládací uničovská listina z roku 1223 se zmiňuje o dvou druzích parcel malé a velké, ze kterých se platila jednotná cena 6 denárů. Navíc lidé získávali i vyměřenou ornou půdu, ze které platili další poplatky a vyměřené dávky obilí, ovsu, pšenice a žita (CDB II, 236-237). Samotné archeologické doklady uničovské parcelace, jsou poměrně sporé a můžeme si jenom odvozovat z nálezů v jiných městech. Od raně gotických domů v Jihlavě se odvozuje vznik úzkých a hlubokých parcel, které mají šířku 8-11 m (Procházka 2007, 26). Situace v Brně poskytuje pohled na poměrně rozmanité rozměry, kdy ve výjimečných případech se šířka pohybuje i kolem 20 m (Koblišná ulice), nejmenší parcely mají šířku pod 10 m. Podle katastru z r. 1825 pak byla největší část parcel (54%) o velikosti 8,1-13 m. V případě Brna však se však nedá mluvit o rozměrech parcel z doby lokace města, protože archeologické vymezení hranic parcel se až na výjimky nedochovává (Procházka 2007, 24-

25). V Uherském Hradišti bylo vyměřeno 22 kontextů a podle nálezů 4 parcel na Mariánském náměstí se přibližují „ideální“ délce 19 m, tedy zhruba 60 stop. Tomu nasvědčuje i šířka bloků kolem staroměstského náměstí, která činí 75 m. Za každou parcelu se mělo platit 12 denárů a hlavním důvodem pro takto přesné vyměřování je samozřejmě snadnější vybírání činží (Procházka 2007, 26).

Pro oddělení zmiňovaných parcel se ve středověkých městech dá předpokládat i oplocení, které mělo určovat hranice vůči jiným parcelám a mělo by tomu tak být i v případě Uničova (Šlězár 2013a, 62). Z Opavy máme doklady o existenci několika plotů. Plot, datovatelný pravděpodobně ještě do 1. poloviny 13. století, se dochoval v podobě ražených jamek po kůlech v půdním povrchu, které byly narušeny jámou, jež byla vyplněna v pozdním 13. století podložní půdou pravděpodobně z výkopu zahloubeného suterénu. Plot se v hlavních rysech shoduje s rozložením parcel ve stabilním katastru. V druhém případě se jedná o dvě fáze plotu, které vymezovaly vnitřní rozdělení parcely, ale i tak respektují parcelační schéma známé z katastru. Ploty se datují do 2. poloviny 13. století až 1. poloviny 14. století. Až ve 14. století přibýly ve střední části parcely odpadní jímky, jejichž přítomnost snad dokládá stabilizaci městských parcel v tomto období (Zezula – Kiecoň – Kolář 2007, 129-134). Ve Štěpánkově ulici v Chrudimi byla použita jako zadní hranice parcel městská hradba, na kterou kolmo navazovala linie kůlových jamek, která tvořila hranici mezi dvěma parcelami, pro což svědčí i rozdílný nárůst terénu po obou stranách. U jiné parcely se našla pouze malá část linie kůlových jamek, nicméně díky odpadním jámám, které neporušují osu této linie, se předpokládá, že jde o hranici parcely (Bláha – Frolík – Sígl 2007, 82-85).

Jak už bylo zmíněno, na parcelách se nevyskytují pouze obytné objekty, ale i tzv. odpadní jímky, které plnily roli hygienického zařízení. (Šlězár 2013a, 64). Ve zmiňovaném případě z Opavy se před vybudováním těchto odpadních jímek tvořily mohutné odpadní vrstvy (Zezula – Kiecoň – Kolář 2007, 134). Jímky mohly mít kruhový nebo čtvercový tvar a obvykle bývají vydřeveny. Takové jímky jsou dokladem kvality života zdejších obyvatel, neboť se zde dají najít zbytky stravy, artefaktů, ale i doklady po parazitech, jako je škrkavka, tenkohlavec nebo tasemnice (Šlězár 2013a, 64). Další hospodářská stavení, jako je kůlna, stodola, chlév, hnojiště atp. jsou pravděpodobně také nedílnou součástí středověkých parcel i v Uničově. Jejich konstrukce je obvykle mělká, občas s pozůstatky kůlových jamek. Zachovávají se nám díky mazanici s otisky po kůlové konstrukci nebo proutěného výpletu (Šlězár 2013a, 64). O přítomnosti zvířectva svědčí i nalezené vidle a hřebelec v jednom ze suterénů na Olomoucké ulici (viz kapitola 4.4). Nedílnou součástí parcely je samozřejmě i obytná stavba, které je věnovaná kapitola 4.

5.2.1 Vztah parcel k uliční síti

V Uničově je poměrně dobře zdokumentované, kdy se odehrála stabilizace uliční sítě, a to právě díky zahloubeným suterénům a jejich parcelám nalezeným při výzkumu na Olomoucké ulici v roce 1974 a 2010 (viz kapitola 4.4). Dnešní Olomoucká ulice měla v 1. polovině 13. století jiný průběh než jaký má dnes, což dokládají zahloubené suterény z tohoto období. Ty svou hranou prakticky ignorují dnešní uliční čáru. Naopak zahloubené

suterény, které vznikly v 2. polovině 13. století navazují na uliční čáru naprosto přesně, a proto se v tomto období uliční síť poměrně stabilizuje (Michna 197; Šlězár 2013a 63; viz obr. 48, světlé suterény jsou z 1. poloviny 13. století a tmavé suterény jsou z 2. poloviny 13. století). Jinak tomu je u samotného Masarykova náměstí, které se zdá být stabilní od lokace města, protože se v něm nevyskytly žádné známky po obytných objektech nebo absence dlažby u průčelí domu, jako tomu bylo v Hradci Králové. Tam byla hranice štětu posunuta o několik metrů od dnešní linie zástavby a ve zbylém prostoru byly zahloubené suterény ještě do poloviny 13. století (Bláha – Frolík – Sígí 2007, 88).

K definitivnímu ustálení uliční sítě dochází v 1. polovině 14. století, kdy nacházíme dláždění až z tohoto období u ústí Haškovy ulice, což společně s nálezy zahloubených suterénů v témže prostoru posunuje vznik ulice na počátek 14. století, kdy na tomto místě vzniká klášter. Na jižní straně Masarykova náměstí nám tedy vzniká „velká“ parcelace, na kterou pak kolmo navazují „malé“ parcely, jak je popsáno v Uničovské listině z roku 1223 (Šlězár 2013a, 63).

6. Vyhodnocení archeologického materiálu v domě č. 37 na Masarykově náměstí v Uničově

Jak již bylo zmíněno dříve, tento výzkum doposud nebyl vyhodnocen a je tedy vhodné jej začlenit do archeologického poznání Uničova, stejně jako do problematiky zahloubených suterénů. Bakalářská práce je zamýšlena i jako nálezová zpráva, nicméně při vyhodnocení keramického materiálu nepůjde pouze o inventarizaci nálezů, ale i jejich hlubší analýzu.

6.1 Základní informace výzkumu

Ve dnech mezi 14. 9. a 12. 10. roku 1999 se uskutečnil archeologický výzkum na Masarykově náměstí č. 37 v Uničově. Byl to záchranný výzkum před rekonstrukcí domu, ve kterém se měly rozšiřovat sklepní prostory pro vinárnu. Investorem projektu byla uničovská firma VH Prospekt s.r.o.

Zodpovědná organizace byl Památkový ústav v Olomouci. Vedoucím archeologem byl PhDr. Pavel Michna a odborným pracovníkem byl Pavel Šlězár. Dále se na výzkumu podíleli Jindřich Lukáš, Petr Neumann, Libor Navrátil a Karel Klos, jako dělníci.

6.2 Terénní situace

Výzkum probíhal v parcele domu č. 37 na Masarykově náměstí. Jednalo se o záchranný výzkum s relativně malým rozsahem, neboť se jedná o jedinou sondu. Nejdůležitějším objeveným objektem byl zahloubený suterén středověkého domu z počátku města, tedy z první poloviny 13. století, nicméně je doloženo využívání tohoto prostoru k různým účelům až do novověku. Tvar zahloubeného suterénu ani rozměry se nedají určit kvůli malé ploše zkoumaného prostoru. Sonda má obdélníkový tvar, na délku měří 3,5 m a na šířku 1 m. Hloubka ale není jednotná, a tak se u západního profilu pohybujeme v hloubce 2,75 m, kde se nachází podloží, u východního profilu pouze v hloubce 1,2m, kam se stihlo dokopat kvůli nedostatku času. Rozdíl mezi hloubkami je vyřešen příkrým svahem téměř uprostřed výkopu, kdy na východě je délka plochy 1,4 m a na východě 1,65 m. Pro lepší orientaci v terénní situaci se vrstvy s podobným chronologickým vymezením sloučily do nálezových horizontů (pro podrobný obsah keramiky všech nálezových horizontů viz kapitoly 6.3.2.2 až 6.3.2.10 a 6.4.2.2 až 6.4.2.4). Čísla vrstev se mohou lišit podle profilů, na kterých byly zachyceny. Nejčastěji jsou odvozovány z nákresu jižního profilu (viz obr. 31), který zobrazuje celkovou situaci nejlépe. Nicméně pro úplné pochopení situace je vhodné použít i zbylé nákresy (viz obr. 32-38). Pro podrobnější popis jednotlivých vrstev viz kapitola 7.

Mezi recentní vrstvy patří kontexty 124, 125, 126, 127 a 128, které se díky keramice dají jednoduše zařadit do 18. až 19. století. Uvnitř vrstvy 127 lze najít čocku, která se pak označuje číslem 500 a rovněž se zařazuje do tohoto období.

Pod těmito recentními vrstvami, tedy v hloubce 60 cm, začíná nálezový horizont 115, 122A, 122B, 122C a 157, jedná se o vápennou jámu. Její výplň obsahuje keramický materiál z širokého chronologického rozmezí od pozdního středověku až do poloviny 17.

století. Vápenná jáma není hluboká stejně po celé délce sondy. U západního profilu je hluboká od 0,6 m do 1,6 m, naopak u východního profilu je hluboká pouze od 0,6 m do 0,8 m. Zvláště z vápenné jámy byly vymezeny kontexty 112+114. Jsou to dva objekty s neznámým účelem, narušující samotnou vápennou jámu. Jejich keramický materiál je novověký, oproti vápenné jámě neobsahují žádnou středověkou keramiku.

Na východní straně výkopu následuje horizont kontextů 116, 117, 118, který obsahují keramiku ze 16. století a je narušen vápennou jámou. Ve vrstvě 116 se našlo velké množství zvěřecích kostí, je tedy možné předpokládat využití tohoto areálu v 16. století pro chov zvířat, případně odpadního prostoru pro jejich zbytky. Pod tímto horizontem je středověká vrstva spáleniska (119), pravděpodobně požárová situace konce 14. století s velkým množstvím mazanice a uhlíků. Následuje horizont kontextů 121, 148, 150, 153 a 154, které obsahují keramiku z konce 14. století. Výkop byl na této straně dokopán z časových důvodů pouze do 1,2 m a je pravděpodobné, že tento horizont by pokračoval i hlouběji. Absence vrstev 15. století jsou pravděpodobně způsobeny zničením těchto vrstev v 16. století.

Na východní straně výkopu se pokračovalo hlouběji a pod vápennou jámou, která je tedy hluboká 1,6 m, se nachází středověké vrstvy. Kontext s číslem 135 navazuje přímo na vápennou jámu a jedná se o výplň, tentokrát středověké jámy, obsahující střepy ze 13. i 14. století - kousky cihel a uhlíků. Jedná se tak pravděpodobně o konec zahloubeného suterénu. Narušuje tři další kontexty, které se nám dochovaly. Kontexty 136 a 137 spolu tvoří další horizont, který kromě keramiky ze 14. století obsahuje velké množství uhlíků a jedná se o další požárovou situaci. Nakonec kontext 138. Všechny tyto kontexty obsahují keramiku ze začátku 14. století. Následující nálezový horizont 138 a 139 ležící nad dřevěnou podlahou (140) a obsahuje materiál z konce 13. století. Vrstva 138 obsahuje také časté kousky mazanice, jedná se tak o požárový předěl mezi 13. a 14. stoletím podobně, jako tomu bylo u vrstvy 119.

Mezi dvěma dřevěnými podlahami se nachází nálezový horizont 141, 142, z druhé poloviny poloviny 13. století v hloubce mezi 2,2 a 2,4 m. Pod tímto horizontem se nachází druhá dřevěná podlaha (143), která se zvyšuje v terénu o 10 cm u východní strany pravděpodobně díky posunům půdy, než kvůli záměru stavitelů.

Pod touto podlahou se nachází poslední nálezový horizont 144, 145, obsahující keramiku z první poloviny 13. století. Následuje už pouze žluté jílovité podloží.

6.3 Středověká keramika

Základní publikace pro práci s Moravskou středověkou keramikou je monografie autorů V. Nekudy a R. Reichertové z roku 1968, z níž se dají stále čerpat informace o výrobních postupech keramiky, zdobení, či tvarů nádob (Nekuda – Reichertová, 1968). Modernější pojednání o moravské keramice pochází od autorů R. Procházky a M. Pešky, kteří v publikaci z roku 2007 chronologicky vymezili keramickou produkci brněnského okruhu, ze 12 – 14. století (Procházka – Peška 2007). Kromě již zmíněného brněnského keramického okruhu se na Moravě vyskytují i další okruhy, které se mezi sebou liší

rozdílným přijímáním inovací, výpalem a tvarovou náplní. Jedná se o moravskotřebovský okruh, o kterém píše P. Bolina, J. Němcová a P. Šlězár (Bolina – Němcová – Šlězár 2008), Olomoucký okruh pak J. Bláha, P. Michna a P. Šlězár (Bláha 1980; Bláha 1987; Bláha – Sedláčková 1998; Michna 1980; Šlězár 2005), Jihomoravský okruh pak J. Unger (Unger 1984) a Severomoravský okruh V Goš (Goš 1975).

Skupina A zastupuje keramiku hradištních tradic, pro kterou je charakteristická tuhová příměs, jež převládá v prvních třídách a postupně mizí. Vyskytují se převážně hrnce a mísy, které jsou zdobené vlnicemi, rýhami nebo vrypy. Datovaná je do 13. století (Bláha 1980, 302-306; Goš 1985, 304; Šlězár 2008, 176). Skupina B patří mezi tzv. kolonizační keramiku a je pro ni typická šedá barva, vleštování nebo i polévání. Mezi nové tvary lze zařadit džbány a konvice. Keramiku můžeme datovat do 2. poloviny 13. století (Bláha – Sedláčková 1998, 15; Šlězár 2008, 176). Skupina C se dá rovněž zařadit mezi kolonizační keramiku a je pro ni typické zdrsnění povrchu tzv. krupičkou, oxidačním a žlutou či načervenalou barvou. Vyskytuje se zdobení červeným malováním. Zařazuje se do konce 13. a 14. století (Bláha 1987, 7; Bláha – Sedláčková 1998, 15; Dehnerová – Faltýnek – Večeřa 2013, 284; Šlězár 2008, 178). Pod skupinu D spadá tzv. protoložtická keramika, pro kterou je typický tvrdý výpal a strupatý povrch. Barva je hnědá až hnědočerná a chronologicky se zařazuje před klasickou fází Ložtické keramiky, tedy na přelomu 14. a 15. století (Goš 1983, 204-206; Šlězár 2008, 176). Pro skupinu E je typická silnostěnná keramika s typickým zbarvením do šeda až oranžova a tvrdým oxidačním výpalem (Goš 1983, 204-206).

6.3.1 Deskriptivní systém

Platforma pro databázi deskriptivního systému, která byla použita k vyhodnocení středověkého keramického materiálu, je program ACCES 2007. Data, která se v databázi o střepu zaevidovala, jsou: inventární číslo, keramická třída, kontext, tvar, druh fragmentu, maximální a minimální síla stěny, hmotnost, průměr okraje, průměr dna, typ okraje, výzdoba (3x), umístění (3x), technologické stopy na dně, engoba (ano x ne), přepálení (ano x ne), očazení (ano x ne), přiškvaření (ano x ne), poznámka a velikost fragmentu (viz obr. 3 a 4).

Pro vyhodnocení keramického souboru se použila databáze do značné míry inspirována databází KLASIFIK vytvořené Břeněm, Kašparem a P. Vařekou (Břeň – Kašpar – Vařeka 1995, 36-40). Ta pracuje s alfanumerickým kódem, kdy ke všem vlastnostem keramického střepu je přiřazeno určité číslo, které se dále rozvíjelo o typy a varianty. Klíčové je také využití třídění na základě keramických tříd, které bylo navrženo např. P. Vařekou (Vařeka 1998). Tyto třídy se dělí podle makroskopicky postižitelných vlastností keramiky, nejčastěji barvy, těsta a výpalu (Vařeka 1998 124-126). V této práci bude využíváno zejména keramických skupin, které obsahují více keramických tříd stejného zboží. Jako první tento způsob použil Z. Smetánka (Smetánka 1973, 467-469), který však tyto skupiny ještě označoval jako třídy. Obecně pojaté skupiny poskytují poměrně přesnou interpretaci a dataci keramického materiálu, zatímco při přiřazování střepů k poměrně přesně definovaným třídám mohlo docházet k chybám. Tento způsob deskripce byl již

osvědčený při jiných diplomových pracích (Novák, 2013) Pro střední Moravu rozdělení do skupin nastínil J. Bláha (Bláha 1980, 302-306; Bláha 1987, 6-7). Plně vyhraněné keramické skupiny A – D a jejich třídy, které jsou v databázi použité pro NPÚ vypracoval Pavel Šlězár na základně keramických souborů z Litovle (Šlězár 2008, 176-180). Kromě zmíněných tříd byla zařazena i skupina E, obsahující pouze třídu E1, protože třída E2 se v nalezeném materiálu nevyskytla. Rovněž ze stejného důvodu chybí třída B3 a D3. Pro úplný přehled v keramických třídách (viz obr. 5).

Druhy nádob a fragmentů byly odvozeny z archeologického slovníku K. Sklenáře (Sklenář 1998). Pro určení typu okrajů a výzdoby posloužila práce M. Zápotockého, která, i přestože se věnovala keramice severočeského Polabí, prokázala velkou podobnost s keramickou produkcí střední Moravy (Zápotocký 1979). Druhá práce, která posloužila, jako zdroj pro typologii některých okrajů i tvarů nádob je práce R. Procházky a M. Pešky o brněnské keramice 12., až 14. století (Procházka – Peška 2007). Užitečná práce byla i P. Michny, který se při vyhodnocení keramického materiálu z Olomoucké ulice v Uničově zaměřil právě na typologii okrajů (Michna 1980).

Veškeré metrické údaje zadávané do databáze (síla stěny, hmotnost) byly zadávány v základních jednotkách, tedy v milimetrech a gramech. Velikost fragmentů je rozdělena podle plochy dochovaného keramického fragmentu. Malý fragment je menší než 9 cm². Střední fragment je pak mezi 9 cm² a 25 cm². Velký fragment přesahuje 25 cm². Inventární číslo, keramická třída, kontext

ID:	<input type="text" value="3"/>	výzdoba II:	<input type="text"/>
inventární číslo:	<input type="text" value="UN-MN-99-144/3"/>	umístění II:	<input type="text"/>
keramická třída:	<input type="text" value="A3"/>	výzdoba III:	<input type="text"/>
Kontext	<input type="text" value="144"/>	umístění III:	<input type="text"/>
tvar:	<input type="text" value="hrnec"/>	technologické stopy na dně:	<input type="text"/>
druh fragmentu:	<input type="text" value="podhrdlí zdobené"/>	engoba:	☐
síla stěny min:	<input type="text" value="56"/>	přepálení:	☐
síla stěny max:	<input type="text" value="75"/>	očazení:	☐
hmotnost:	<input type="text" value="12"/>	příškvarky:	☐
průměr okraje:	<input type="text"/>	poznámka:	<input type="text"/>
průměr dna:	<input type="text"/>	velikost fragmentu:	<input type="text" value="střední"/>
typ okraje:	<input type="text"/>		
výzdoba I:	<input type="text" value="Žlábkování"/>		

Obr. 3: databáze použitá k vyhodnocení středověkého keramického materiálu.

ID	inventární číslo	keramická třída	kontext	tvár	druh fragmentu	síla stěny min
37	UN-MN-99-141/13	A9	141	hrnec	spodek zdobený	98
38	UN-MN-99-141/14	C2	141	neurčitelný	spodek nezdobený	46
39	UN-MN-99-141/15	A3	141	hrnec	Atypický nezdobený	111
40	UN-MN-99-141/15	A3	141	neurčitelný	Atypický nezdobený	88
41	UN-MN-99-141/15	A5	141	hrnec	Atypický nezdobený	111
42	UN-MN-99-139+140/2	A6	139+140	hrnec	okraj nezdobený	82
43	UN-MN-99-139+140/7	C1	139+140	hrnec	ucho zdobené	71
44	UN-MN-99-139+140/3	A8	139+140	hrnec	výduř zdobená	78
45	UN-MN-99-139+140/4	A8	139+140	hrnec	výduř zdobená	72
46	UN-MN-99-139+140/5	A9	139+140	neurčitelný	výduř zdobená	102
47	UN-MN-99-139+140/6	B4	139+140	hrnec	výduř zdobená	36
48	UN-MN-99-139+140/1	A8	139+140	hrnec	hrdlo zdobené	67
49	UN-MN-99-139+140/8	A3	139+140	zásobnice	Atypický zdobený	142
50	UN-MN-99-139+140/9	A8	139+140	hrnec	výduř zdobená	67
51	UN-MN-99-139+140/10	A8	139+140	hrnec	spodek nezdobený	55
52	UN-MN-99-139/1	A4	139	mísa	okraj nezdobený	77
53	UN-MN-99-139/2	B3	139	hrnec	okraj nezdobený	61
54	UN-MN-99-139/3	C1	139	hrnec	okraj nezdobený	53
55	UN-MN-99-139/4	A6	139	hrnec	podhrdlí nezdobené	68
56	UN-MN-99-139/5	A8	139	hrnec	výduř zdobená	83
57	UN-MN-99-139/6	A3	139	zásobnice	Atypický zdobený	241
58	UN-MN-99-139/7	A5	139	neurčitelný	dno nezdobené	72
59	UN-MN-99-139/8	A3	139	neurčitelný	Atypický nezdobený	121

Obr. 4: databáze použitá k vyhodnocení středověkého keramického materiálu.

	Barva	Materiál	Technologie	Fabrikace	Poznámka
A1	tmavě šedočerná	převažují zrnka tuhy v ostřivu (více než 50%), zrnka menší než 3 mm	středně tvrdý výpal, nezáměrně oxidační	obtáčení; podsypání den nádob; slabší přetah tmavě šedočerné barvy; často béžová a červenohnědá engoba.	
A2	tmavě šedočerná	tvoří příměs (10-50%); zbytek ostřiva tvoří zrnka písku menší než 3 mm	středně tvrdý výpal, nezáměrně oxidační	obtáčení, podsypání den nádob, slabší přetah černošedé barvy u většiny nádob; často béžová, šedá, hnědošedá, červenohnědá engoba	

A3	černošedá až tmavě šedá	zrnka tuhy menší než 3 mm pouze ojediněle; zbytek ostřiva tvoří zrnka písku menší než 3 mm; ojedinělý výskyt slídy	středně tvrdý výpal, nezáměrně oxidační	obtáčení, podsypání den nádob, slabší přetah černošedé barvy; často béžová, šedá, růžovo hnědá engoba	
A4	odstíny šedé až tmavě šedočerná	ostřivo je písek o velikosti zrn méně než 1 mm, častá zrnka slídy menší než 1 mm, koncentrují se na povrchu nádob	středně tvrdý až tvrdý výpal, nezáměrně oxidační s možnou částečnou nekvalitní redukcí	dokonalejší obtáčení	z vnitřní strany nádob barva světleji šedá, šedý a černý lom, povrch hlazen
A5	odstíny šedé až tmavě šedočerná	ostřivo je písek o velikosti zrn méně než 1 mm, častá zrnka břidlic menší než 3 mm, koncentrují se na povrchu nádob	středně tvrdý až tvrdý výpal, nezáměrně oxidační s možnou částečnou nekvalitní redukcí	dokonalejší obtáčení	z vnitřní strany nádob barva světleji šedá, šedý až černý lom, povrch hlazen
A6	světle šedá, odstíny šedočerné	ostřivo je písek o velikosti zrn méně než 3 mm, nejčastěji menší než 1 mm	tvrdý výpal, nezáměrně oxidační s možnou částečnou nekvalitní redukcí	dokonalejší obtáčení	na lomu světlejší, hmota vypadá plaveně; výrazně písčitá

A7	šedá až šedočerná	jemný, bez tuhy	tvrdý výpal, nezáměrně oxidační s možnou částečnou nekvalitní redukcí	dokonalejší obtáčení	
A8	černošedá až tmavě šedá	ostřívo tvoří zrnka písku menší než 3 mm	středně tvrdý výpal, nezáměrně oxidační	obtáčení, podsypání den nádob, slabší přetah černošedé	
A9	světle šedá až šedá	ostřívo tvoří zrnka písku menší než 3 mm, nejčastěji kolem 1 mm, čteně malá zrnka slídy do 1 mm	středně tvrdý výpal, nezáměrně oxidační	obtáčení, podsypání den nádob, slabší přetah černohnědé	vnější povrch až do světlehnědé barvy, zrnka slídy se koncentrují na povrchu, doprovodná s keramikou skupiny C
B1	světle šedá až středně černošedá	jemně plavený, pouzesporadicky se vyskytuje jemný písek o velikosti zrn menší než 1 mm	tvrdý výpal v redukčním prostředí	Dokonalejší obtáčení	na lomu je střep světle šedé barvy, povrch hladký
B2	šedá až středně černošedá	jemně plavený, pouze sporadicky se vyskytuje jemný písek velikosti zrn menší než 1 mm	tvrdý výpal v redukčním prostředí	dokonalejší obtáčení	leštěný povrch

B4	světle šedá až středně černošedá	ostřivo tvoří písek o velikosti zrn kolem 1 mm. Zrnka hustě „krupičkovitě“ vystupují na povrch menší než 3 mm, nejčastěji kolem 1 mm. Zrnka hustě „krupičkovitě“ vystupují napovrch	tvrdý výpal v redukčním prostředí	dokonalejší obtáčení	
B5	šedohnědá až hnědá	jemně plavený, pouze sporadicky se vyskytuje jemný písek velikosti zrn menší než 1 mm	tvrdý výpal v redukčním prostředí	dokonalejší obtáčení	
B6	šedá, vnitřní stěna světlá, vnější tmavší	jemně plavený, pouze sporadicky se vyskytuje jemný písek o velikosti zrn menší než 1 mm, v jinak plaveném materiálu se vyskytují zrna horniny o velikosti 3 – 4 mm	tvrdý výpal v redukčním prostředí	„nejměkčí“ ze skupiny B, na lomu světlé barvy	„nejměkčí“ ze skupiny B, na lomu světlé barvy

C1	žlutá, může mít i odstíny bíložluté, šedožluté	ostřivo tvoří písek o velikosti zrn menší než 3 mm, nejčastěji kolem 1 mm; zrnka hustě „krupičkovitě“ vystupují napovrch	tvrdý výpal v oxidačním prostředí	vyskytuje se sendvičový efekt, červené malování	vyskytuje se sendvičový efekt, červené malování
C2	světle červená, může mít i odstíny tmavší červené a růžové	ostřivo je písek o velikosti zrn menší než 3 mm, nejčastěji kolem 1 mm; zrnka hustě „krupičkovitě“ vystupují na povrch	tvrdý výpal v oxidačním prostředí	dokonalejší obtáčení	
C3	žlutá, může mít i odstíny bíložluté, šedožluté	ostřivo tvoří písek o velikosti zrn menší než 3 mm, nejčastěji kolem 1 mm	tvrdý výpal v oxidačním prostředí	dokonalejší obtáčení	
D1	tmavě červenohnědá, odstíny hnědé až béžově-hnědé	ostřivo tvoří písek a tuha o velikost zrn menší než 3 mm, nejčastěji kolem 1 mm, náznaky slinutí, strupatý povrch	velmi tvrdý výpal v oxidačním prostředí	dokonalejší obtáčení	
D2	tmavě červenohnědá, odstíny až do fialové	slinutá hmota, bradavčité puchýřky	polokamenina	dokonalejší obtáčení až vytáčení	

E1	šedá až šedooranžová	ostřívo písek o velikosti zrn menší než 2 mm, ostřívo nahodilé	velmi tvrdý výpal v oxidačním prostřední	dokonalejší obtáčení, silnostěnější keramika	
-----------	-------------------------	---	--	---	--

Obr 5: jednotlivé středověké keramické třídy.

6.3.2 Vyhodnocení středověkého keramického materiálu

Vyhodnocení středověkého materiálu (viz kapitola 13) je rozděleno do hlavní kapitoly (viz kapitola 6.3.2.1), kde se vyhodnotí veškerý středověký keramický materiál rozdělený do hlavních skupin, ve kterých se budou sledovat všechny důležité parametry evidované v databázi, jako je třída, typ střepu, nádoba, výzdoba, velikost, příškvarky, očazení atp. Nakonec se celý soubor bude moci vyhodnotit statisticky v grafech (viz obr. 6, 7 a 8). Následovat budou podkapitoly zabývající se jednotlivými nálezovými horizonty (viz podkapitoly 6.3.2.2 až 6.3.2.10), kde se již nebude vyhodnocovat velikost fragmentu, většina střepů má totiž střední velikost. Stejně tak bude chybět očazení, přítomnost příškvarků atp., neboť jejich množství v celkovém množství není významné ani u jedné keramické skupiny. Tyto podkapitoly se již nemohou vyhodnocovat statisticky, protože počet keramických fragmentů v žádném nálezovém horizontu není dostatečně vysoký (alespoň 100 fragmentů), nicméně se zde budou objevovat odkazy na tabulky s nákresy vybraných střepů (viz kapitola 12). Jako poslední kapitola je zařazené datování (viz kapitola 6.3.2.11.), ve které se vyhodnotí jednotlivé nálezové horizonty a časově se zařadí na základě keramických skupin.

Je nutné zdůraznit, že při práci s keramickým materiálem se jednotlivé skupiny vyhodnocovaly zvlášť, neboť jsou nejdůležitějším indikátorem pro zařazení jednotlivých kontextů a nálezových horizontů do určitého období v dané oblasti. Stejně tak se postupovalo i v podkapitolách zabývajících se jednotlivými nálezovými horizonty s tím, že se vyhodnocoval zvlášť materiál každého nálezového horizontu.

6.3.2.1 Celkové vyhodnocení středověkého keramického materiálu

Nejčastějším zástupcem keramických skupin, je skupina A, která zahrnuje 95 střepů, což je 53,7% všech střepů (viz obr. 6). Skupina A se dále rozděluje na skupiny, které jsou zastoupeny třídami A1 – 1 kus, A2 – 5 kusů, skupina A3 – 37 kusů, A4 – 3 kusy, A5 – 8 kusů, A6 – 18 kusů, A7 – 2 kusy, A8 – 15 kusů a A9 – 8 kusů (viz obr. 7). Tvary nádob jsou zastoupeny nejčastěji hrnec – 49 kusů, zásobnice – 11 kusů, mísy – 2 kusy a 33 keramických fragmentů, které se nedají s jistotou určit. Nejčastější druh fragmentů jsou okraje – 15 kusů (6 zdobených), hrdla – 2 kusy (oba zdobené), podhrdlí – 7 kusů (5 kusů zdobených), spodků – 12 kusů (1 zdobený), výdutí – 9 kusů (8 zdobených), dna – 2 kusy (oba nezdobené kusy), větší část nádoby – 2 kusy (okraj, podhrdlí a výduť; dno, spodek, výduť) a nakonec 46 atypických střepů (z toho 27 zdobených). Zdobených střepů je 50 a lehce převládají nad nezdobenými střepi, kterých je 45 kusů. Nejčastější výzdobou jsou

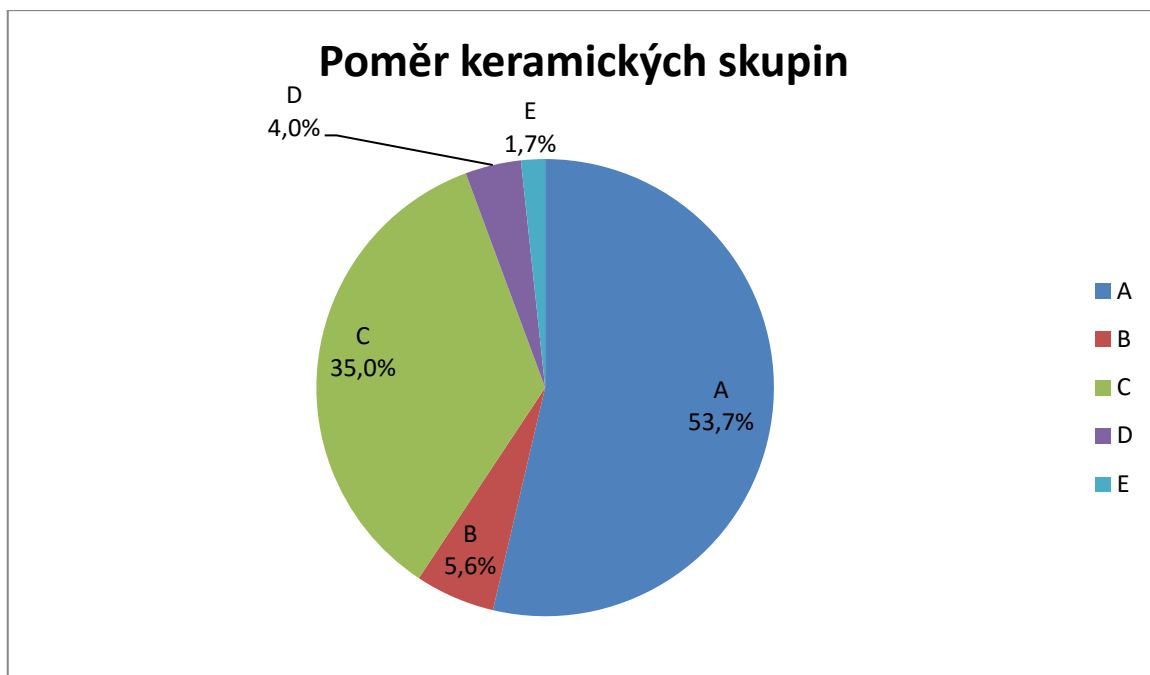
vodorovné ryté linie – 29 kusů, rytá vlnovka – 10 kusů, vodorovné žlábkování – 8 kusů, rytý ornament – 1 kus, rytá klikatice – 1 kus, důlek na okraji – 1 kus. Malých fragmentů bylo 10 kusů, středních 72 kusů, velkých 12 kusů. Příškvarky se objevily u 5 fragmentů, očazené fragmenty byly 2 a přepálené také 2.

Skupina B je zastoupena 10 kusy, tedy 5,6% celkového počtu fragmentů (viz obr. 6). Skupina B se ještě rozděluje na následující třídy, B1 – 5 kusů, B3 - 1 kusů, B4 – 2 kusů, B5 – 1 kusů B6 - kus (viz obr. 7). Mezi tvary nádob se pak počítá pouze hrnec – 6 kusů a neurčitelné fragmenty – 4 kusy. Nejčastěji se mezi střepy vyskytují okraje – 5 kusů (2 zdobené), atypické střepy – 3 kusy (2 zdobené), výduť – 2 kusy (1 zdobený). Celkem máme 5 kusů zdobených, proti 5 kusům nezdobeným. Nejčastějším zdobením jsou vodorovné ryté linie – 2 kusy, žlábkování – 2 kusy a rytou vlnovku – 1 kus. U 5 kusů střepů se rovněž vyskytuje polévání. Středních fragmentů je 8 kusů, malé jsou pak 2 kusy. Příškvarky jsou na 3 fragmentech, očazení se objevilo u 1 fragmentu, přepálení rovněž u 1 fragmentu.

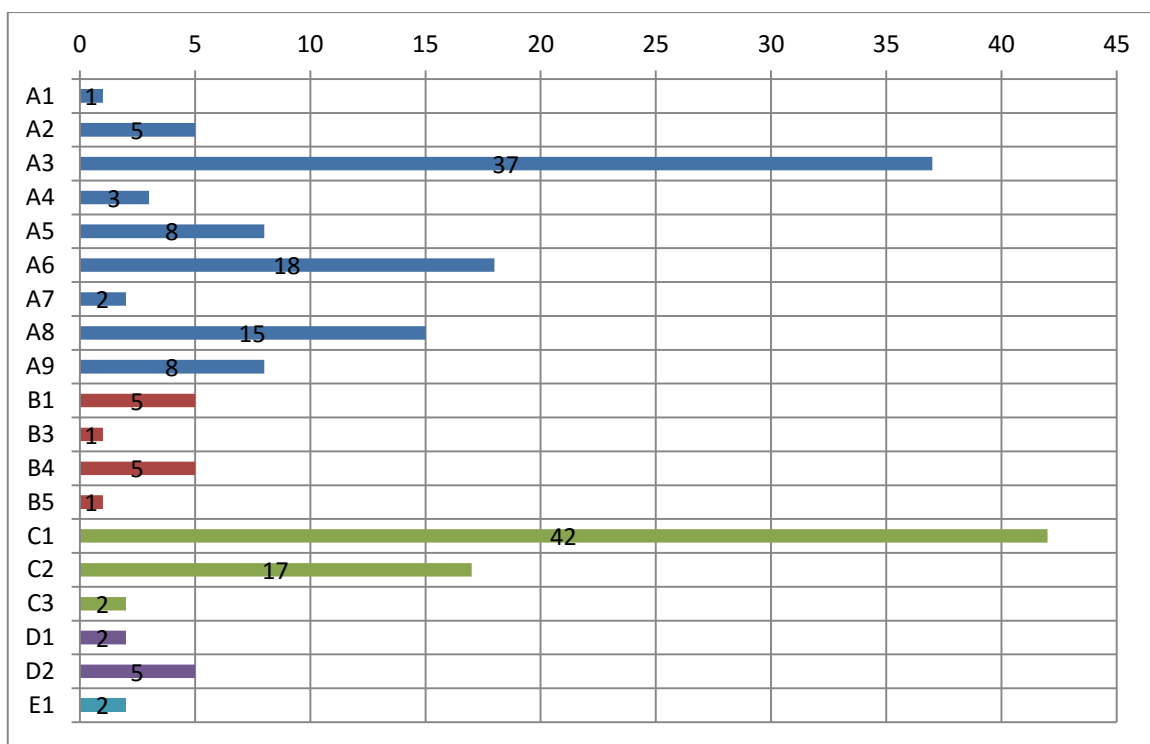
Druhou nejpočetnější skupinou je skupina C s 62 fragmenty, což je v celkovém poměru 35% (viz obr. 6) středověké keramiky. Zastoupení tříd skupiny C je C1 – 42 kusů, C2 – 18 kusů, C3 – 2 kusy (viz obr. 7). Nejčastějším tvarem této skupiny je hrnec – 39 kusů, rekonstruovatelná polokulovitá poklička – 1 kus, neurčitelných – 22 kusů. Nejčastějším fragmentem jsou atypické střepy – 32 kusů (16 zdobených), okraje – 10 kusů (3 zdobené), spodek – 6 kusů (1 zdobený), výduť – 5 kusů (zdobené), ucho – 4 kusy (1 zdobený), dno – 1 kus (nezdobený), hrdlo: 2 kusů (1 zdobené), podhrdlí 1 kus (zdobený), rekonstruovatelná nádoba – 1 (poklička). Nezdobených je 33 kusů a zdobených je 28 kusů. Nejčastější zdobení je žlábkování – 18 kusů, malované linie – 6 kusů, ryté vodorovné linie – 4 kusy. Celkem 15 kusů malých, středních – 42 kusů a velkých – 5 kusů. Celkem 4 fragmenty měly příškvarky.

Další skupinou je skupina D se 7 fragmenty, které zastupují 4% (viz obr. 6) z celkového počtu keramických střepů. Třídy jsou zastoupeny takto: D1 – 2 kusy, D2 – 5 kusů (viz obr. 7). Tvar nádob je zde pouze jeden a to pohár – 2 kusy, neurčitelné – 5 kusů. Mezi druhy fragmentů se objevuje výduť s uchem – 1 kus (zdobená), podhrdlí – 1 kus (nezdobený), spodek – 1 kus (nezdobený), atypické střepy – 4 kusy (nezdobené). Jediné zdobení je tmavá malovaná linie na výduti. Celkem 6 kusů střední velikosti a velký po 1 kuse.

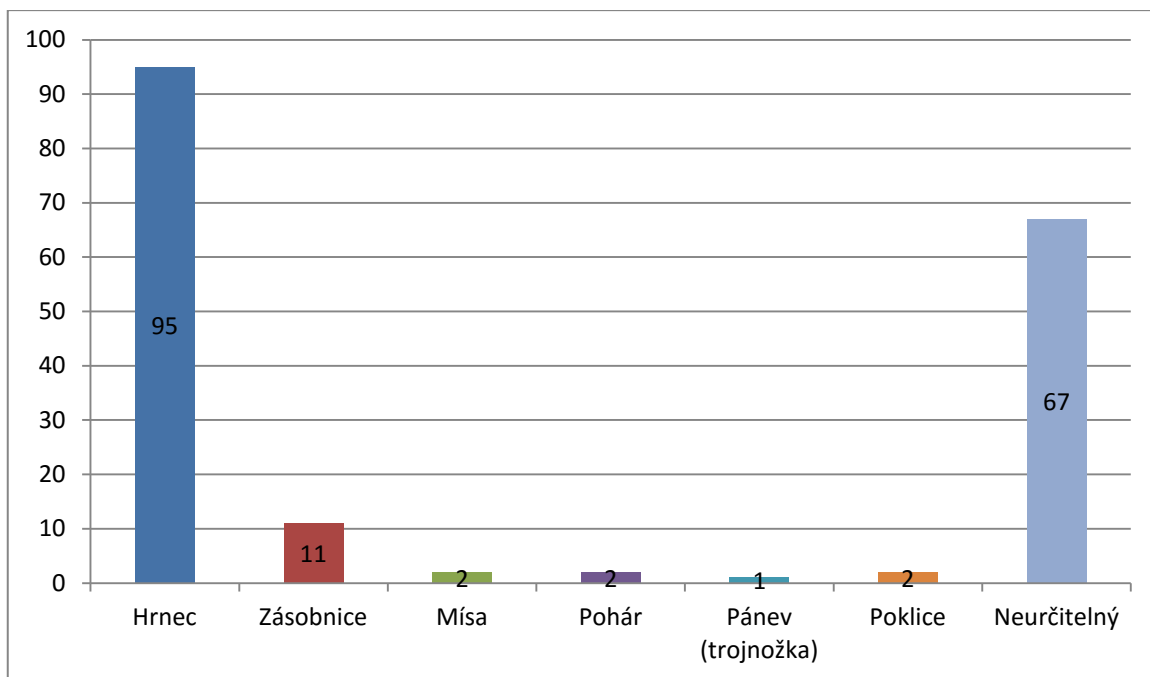
Poslední skupinou je skupina E (pouze E1), která obsahuje 3 keramické fragmenty, což činí 1,7% (viz obr. 6) celkového počtu středověkých střepů. Jedná se o zvonovitou poklici – 1 kus, hrnec – 1 kus, neurčitelný – 1 kus. Bezpečně můžeme určit pouze dva druhy fragmentu a to okraje – 2 kusy (nezdobené), atypický – 1 kus (nezdobený). Všechny jsou střední velikosti.

Obr. 6: poměrné zastoupení pěti hlavních keramických skupin ve středověkém souboru.

Obr. 7: početní zastoupení jednotlivých tříd keramických tříd ve středověkém keramickém souboru.

Obr. 8: poměr zastoupení keramických tvarů ve středověkém keramickém souboru.

6.3.2.2 Nálezový horizont kontextů 144 a 145

Nálezový horizont kontextů 144 a 145 je tvořen 9 keramickými fragmenty rozdělující se do dvou skupin – A a 0 (viz obr. 9).

Převažující keramickou skupinou je A – 8 fragmentů. Objevují se třídy A3 – 5 kusů, A5 – 2 kusy, A6 – 1 kus. Nádoby jsou pak nejčastěji zastoupeny hrnci – 5 kusů, zásobnice – 2 kusy, a neurčitelný – 1 kus. Jako zdobené se nejčastěji vyskytuje žlábkování – 2 kusy, rýhování – 1 kus, okraje jsou zde dva a to okruží – 1 kus (viz obr. 21, 3), římsovitý – 1 kus.

Zvláštností je pak jeden keramický fragment, který nespadá pod žádnou ze skupin (skupina 0; viz obr. 28, 1), jedná se o dno pánve s odlomenou nožkou, fragment je uvnitř polévaný.

6.3.2.3 Nálezový horizont kontextů 141 a 142

Celkem se zde vyskytuje 34 fragmentů rozdělených mezi skupiny – A, B a C (viz obr. 9).

Keramická skupina A opět převládá s 30 fragmenty. Třídy jsou zastoupeny takto: A1 – 1 kus, A2 – 2 kusy, A3 – 18 kusů, A4 – 1 kus, A5 – 2 kusy, A6 – 4 kusy, A9 – 2 kusy. Nádoby jsou zde zastoupeny nejčastěji hrncem – 14 kusů, zásobnice – 4 kusy, mísa – 1 kus, neurčitelné – 11 kusů. Nejčastější výzdobou této třídy jsou vodorovné ryté linie – 15 kusů (viz obr. 27, 1), ryté vlnovky – 3 kusy (viz obr. 22, 1), žlábkování – 1 kus, engoba – 5 kusů. Okraje jsou zde 3, okruží – 1 kus (viz obr. 20, 1), jednoduchý – 1 kus (viz obr. 27, 1), jednoduchý s prožlabením – 1 kus (viz obr. 27, 3).

Skupina B obsahuje 3 fragmenty třídy B1, dva jsou hrnce a jeden je neurčitelný. Výzdoba je žlábkování – 1 kus a ryté linie – 1 kus, polévání se vyskytuje u všech třech střepů, přepálení se vyskytlo u jednoho střepu.

Je zde také jeden keramický fragment skupiny C2. Jedná se o fragment hrnce.

6.3.2.4 Nálezový horizont kontextu 138, 139+140

V tomto nálezovém horizontu je celkem 21 keramických střepů rozdělených mezi skupiny – A, B a C (viz obr. 9).

V tomto horizontu opět převažuje skupina A s 17 fragmenty, rozdělující se dále na třídy A2 – 1 kus, A3 – 5 kusů, A4 – 1 kus, A5 – 1 kus, A6 – 2 kusy, A8 – 6 kusů, A9 – 1 kus. Vyskytuje se zde hrnec – 9 kusů, zásobnice – 2 kusy, mísa – 1 kus, neurčitelných – 5 kusů. Nejčastější zdobení jsou ryté linie – 5 kusů, ryté vlnovky – 3 kusy (viz obr. 24), žlábkování – 2 kusy. Engoba – 2 kusy. Okraje jsou zde 3 kusy, vytažené – 2 kusy (obr. 21, 1), jednoduchý – 1 kus (viz obr. 20, 3). Rovněž se zde vyskytuje přepálení – 1 kus, příškvarky – 1 kus, očazení – 1 kus.

Skupina B je zastoupena 2 fragmenty rozdělené do tříd B3 a B4. Oba fragmenty jsou hrnce. Vyskytuje se zde žlábkování – 1 kus. Vytažený okraj – 1 kus. Očazení – 1 kus, příškvarky – 1 kus.

Skupina C je rovněž zastoupena 2 fragmenty, oba patří do třídy C1. Oba fragmenty jsou hrnce. Jediný okraj je vytažený s okružím. Jako zdobení se zde vyskytuje červená linie – 1 kus.

6.3.2.5 Nálezový horizont kontextů 136, 137

Celkem je v tomto horizontu 13 keramických střepů rozdělených mezi třídy – A a C (viz obr. 9).

Skupina A má zde pouze 3 fragmenty, náležící do třídy A8 – 2 kusy, A9 – 1 kus. Jedná se o hrnec – 1 kus, neurčitelný – 2 kusy. Jako výzdoba se vyskytují ryté linie – 1 kus, vrypy – 1 kus.

Nejpočetnější je skupina C s 10 fragmenty. Třídy jsou C1 – 8 kusů, C2 – 2 kusy. Nádoby jsou zastoupeny hrnci – 9 kusů, neurčitelný – 1 kus. Okraje jsou pouze 2 a oba jsou okružní (viz obr. 19). Výzdoba je nejčastěji žlábkování – 6 kusů, ryté linie – 2 kusy. Vyskytují se zde i příškvarky – 1 kus.

6.3.2.6 Nálezový horizont kontextu 135 (155)

Nalézá se zde celkově 27 střepů rozdělených mezi skupiny – A, B a C (viz obr. 9).

Skupina A má dohromady 12 fragmentů dělících se na třídy A9 – 3 kusy, A8 – 4 kusy, A6 – 2 kusy, A3 – 3 kusy. Nádoby jsou nejčastěji hrnce – 8 kusů, zásobnice – 2 kusy, neurčitelné – 2 kusy. Okraje jsou jednoduché – 1 kus, vytažené a okružní – 2 kusy. Nejčastější výzdobou jsou ryté linie – 3 kusy, rytá vlnovka – 2 kusy, engoba – 2 kusy, rytý

ornament – 1 kus (viz obr. 28, 3), důlek na okraji – 1 kus, žlábkování – 1 kus. Vyskytuje se také očazení – 1 kus, příškvarky – 1 kus.

Skupina B má jeden fragment a jedná se o třídu B5. Jde o jednoduchý okraj s rytými liniemi.

Poslední, avšak nejpočetnější skupinou je skupina C – 14 kusů sestávající se ze třídy C1 – 9 kusů, C2 – 5 kusů. Nejvíce jsou zde zastoupeny hrnce – 9 kusů, neurčitelné – 5 kusů. Okraje jsou dva a oba jsou vytažené s okružím. Výzdoba je nejčastěji žlábkování – 7 kusů, ryté linie – 2 kusy, červené linie – 1 kus. Příškvarky se objevují u jednoho fragmentu.

6.3.2.7 Nálezový horizont kontextů 121, 148, 150, 153, 154

Tento nálezový horizont obsahuje 32 keramických střepů rozdělených mezi skupiny – A, B, C a D (viz obr. 9).

Skupina A obsahuje v tomto nálezovém horizontu 9 kusů keramiky dělících se dále na třídy A2 – 1 kus, A3 – 2 kusy, A5 – 1 kus, A6 – 2 kusy, A8 – 3 kusy. Jedná se zejména o hrnce – 5 kusů, zásobnice – 1 kus (viz obr. 29, 2) a neurčitelné – 3 kusy. Okraj je jeden a to vytažený (viz obr. 21, 2). Výzdoba se zde objevuje jako engoba – 2 kusy, ryté linie – 1 kus, rytá klikatice – 1 kus (viz. Obr. 27, 2), rytá vlnovka – 1 kus. Vyskytuje se zde také očazení – 1 kus, příškvarky – 1 kus.

Skupina B obsahuje 3 keramické fragmenty, které se dělí do tříd B1 – 2 kusy, B4 – 1 kus. Jediná určitelná nádoba je hrnec – 1 kus. Jsou zde dva okraje, jednoduchý s prožlabením – 1 kus, vytažený s okružím – 1 kus. Dva keramické fragmenty jsou polévané.

Skupina C je zastoupena 19 fragmenty rozdělující se do tříd C1 – 17 kusů, C2 – 1 kus, C3 – 1 kus. Mezi nádobami zde patří pouze hrnce – 7 kusů, neurčitelné – 12 kusů. Jsou zde dva okraje, ovalený (viz obr. 20, 2) a okružní. Výzdoba je zde zastoupena žlábkováním – 3 kusy, červenými malovanými liniemi – 2 kusy (viz obr. 42). Příškvarky byly nalezeny na jednom keramickém fragmentu.

Třída D1 je zde zastoupena jedním keramickým fragmentem, který je však neurčitelný.

6.3.2.8 Nálezový horizont 119

V tomto nálezovém horizontu se nalézají čtyři keramické střepy skupin – C a D (viz obr. 9).

Skupina C obsahuje 3 fragmenty a všichni jsou zástupci třídy C1. Hrnec – 2 kusy, neurčitelný – 1 kus. Okraj je zde jeden a jedná se o okraj vytažený s okružím. Jako výzdoba zde dominuje červená malovaná linie – 2 kusy.

Poslední fragmentem je zástupce skupiny D, konkrétně třída D2 a jedná se o podhrdlí.

6.3.2.9 Nálezový horizont 116, 117, 118

Zde jsou pouze 2 keramické fragmenty skupiny A, jde konkrétně o třídy A3 a A9. Oba fragmenty jsou neurčitelného tvaru.

6.3.2.10 Nálezový horizont 115, 122A, 122B a 122C

Celkem 19 fragmentů se dále rozděluje mezi skupiny – A, B, C, D a E.

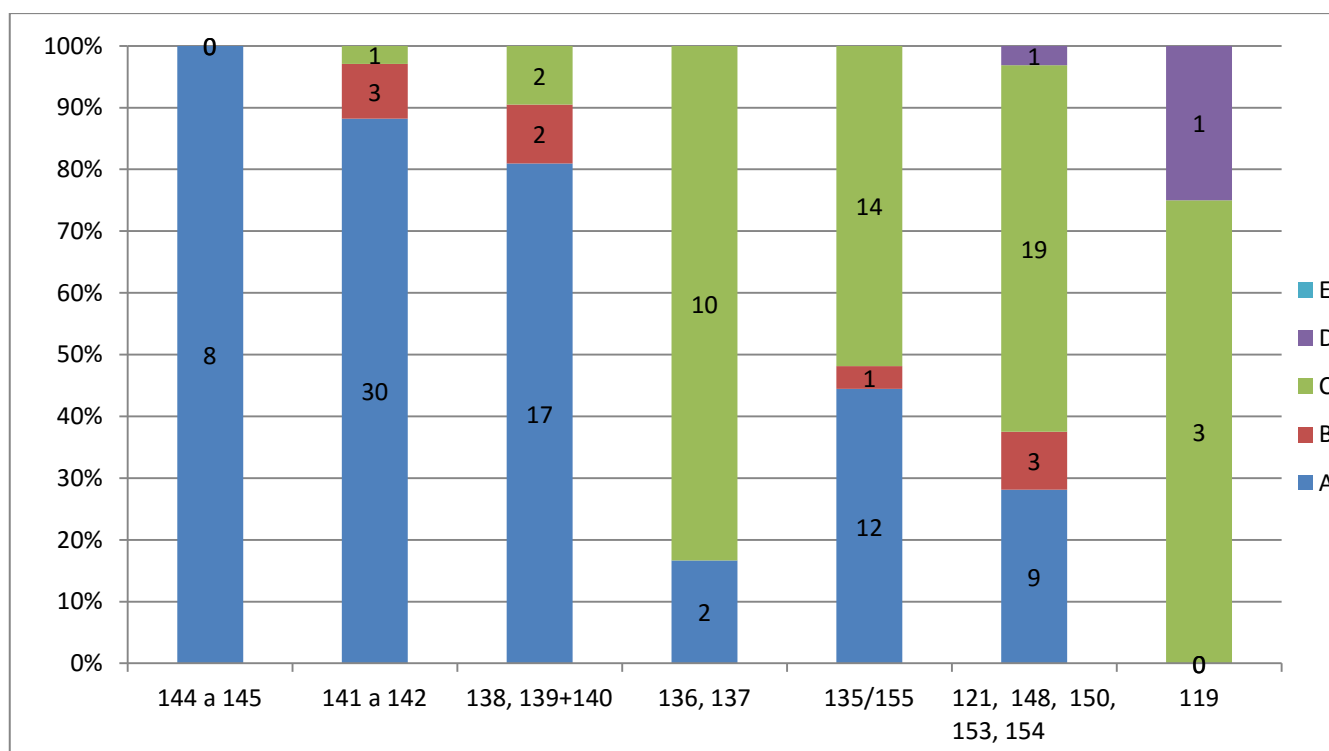
Skupina A obsahuje 4 keramické fragmenty, jedná se o třídy A6 – 2 kusy, A7 – 1 kus, A8 – 1 kus. Jedná se o hrnce – 3 kusy, neurčitelný – 1 kus. Okraj je zde pouze jeden a to okruží. Mezi zdobení patří rytá vlnovka – 1 (viz obr. 22, 3), žlábkování – 1.

Skupina B obsahuje 1 fragment a jedná se o třídu B6. Je to Hrnc s přehnutým (ostrým) okrajem. Je zdobený rytou vlnovkou.

Skupina C se sestává z 10 fragmentů rozdělených do třídy C1 – 6 kusů, C2 – 3 kusy, C3 – 1 kus. Nejčastější nádobou je hrnc – 7 kusů, neurčitelný – 2 kusy, poklice polokulovitá – 1 kus. Okraje jsou zde dva a to okraj vytažený – 1 kus, vytažený s okružím – 1 kus. Zdobení je zde zastoupeno žlábkováním – 2 kusy. Rovněž i zde se objevují příškvarky u jednoho fragmentu.

Skupina D obsahuje 2 fragmenty, v obou případech se jedná o třídu D2. Jediný určitelný fragment je okraj poháru. Rovněž se zde vyskytuje u 1 fragmentu tmavá malovaná linie jako zdobení (viz obr. 43).

Skupina E má také 2 fragmenty a jde o třídu E1. Je to hrnc a zvonovitá poklice.

Obr 9: poměr zastoupení jednotlivých keramických skupin ve středověkých vrstvách.

6.3.2.11 Datování

Nálezový horizont kontextů 144 a 145 je stratigraficky nejnižší, hned nad podloží. Po vyhodnocení materiálu můžeme říct, že z celkem osmi nalezených střepů skupiny A (inv. č. UN-MN-99-144/1, UN-MN-99-144/2, UN-MN-99-144/3, UN-MN-99-144/4, UN-MN-99-144/5, UN-MN-99-144/6, UN-MN-99-144/7) můžeme zařadit tento horizont do první poloviny 13. století (Bláha 1980, 302-306; Goš 1985, 304; Šlězár 2008, 176). Menší problém nastává u devátého střepu, který je polévaný a jedná se o dno pánve (trojnožky). Je pravděpodobné, že se zde tento střep dostal následkem intruze, ale nelze vyloučit ani luxusní předmět z dovozu. Nelze spolehlivě určit, kdy nálezový horizont končí, je to však určitě do poloviny 13. století, kvůli chybějící skupině B, která se vyskytuje v dalším horizontu odděleném dřevěnou podlahou.

Nálezový horizont skládající se z kontextů 141 a 142 se stratigraficky nalézá mezi dvěma dřevěnými podlahami. Celkem obsahuje 34 keramických fragmentů. Velký obsah skupiny A, která má 30 kusů, zařazuje začátek tohoto nálezového horizontu opět do první poloviny 13. století (Bláha 1980, 302-306; Goš 1985, 304; Šlězár 2008, 176). Skupina B se 3 kusy (inv. č. UN-MN-99-141/3, UN-MN-99-141/6, UN-MN-99-141/12) prozrazuje přesah tohoto horizontu do druhé poloviny 13. století (Bláha – Sedáčková 1998, 15; Šlězár 2008, 176). Otázkou je jediný fragment skupiny C, který by horizont zařazoval i do 14. století, nicméně je pravděpodobnější, že se jedná o intruzi z vyšších vrstev.

Nálezový horizont kontextů 138, 139+140, je od staršího horizontu oddělený dřevěnou podlahou a od mladšího horizontu je oddělena spáleniskem. Navíc vrstvu 138 narušuje středověká jáma. Z celkem 20 střepů je zde opět nejpočetnější keramickou skupinou skupina A s 16 fragmenty, která tento horizont datuje do první poloviny 13. století (Bláha 1980, 302-306; Goš 1985, 304; Šlězár 2008, 176). Další skupina B se 2 fragmenty (Inv. č. UN-MN-99-139/2, UN-MN-99-139+140/6) datuje tento horizont do druhé poloviny 13. století (Bláha – Sedáčková 1998, 15; Šlězár 2008, 176). Skupina C zastoupena rovněž 2 kusy (Inv. č. UN-MN-99-139/3 UN-MN-99-139+140/7) datuje tento horizont do 14. století (Bláha 1987, 7; Bláha – Sedláčková 1998, 15; Dehnerová – Faltýnek – Večeřa 2013, 284; Šlězár 2008, 178). Tento horizont bychom tedy měli klást na konec 13. století s možným přesahem do 14. století.

V nálezovém horizontu 136+137, již silně převládá skupina C s 10 fragmenty (Inv. č. UN-MN-99-136+137/1+2, UN-MN-99-136+137/3, UN-MN-99-136+137/4, UN-MN-99-136+137/6, UN-MN-99-136+137/7, UN-MN-99-136+137/9, UN-MN-99-136+137/10, UN-MN-99-136+137/11, UN-MN-99-136+137/12, UN-MN-99-136+137/13, UN-MN-99-136+137/14) patří do 14. století (Bláha 1987, 7; Bláha – Sedláčková 1998, 15; Dehnerová – Faltýnek – Večeřa 2013, 284; Šlězár 2008, 178), oproti skupině A se dvěma fragmenty. Je tedy bez pochyb, že v tomto horizontu se již pohybujeme ve 14. století. Třída A, která je charakteristická pro 1. polovinu 13. století se může vyskytovat i v mladších obdobích (Bláha 1987, 7). Vrstva 137 je spáleniskem, které zdá se vymezuje 14. století. Obě vrstvy jsou narušené středověkou jámou, která rovněž vymezuje chronologicky mladší hranici tohoto horizontu.

Nálezový horizont vrstvy 135 (155) je středověkou jámou, která narušuje předchozí vrstvy a obsahuje 27 fragmentů. Kvůli 12 fragmentům skupiny A, které sekunduje skupina B s jedním fragmentem, se zdá, že jáma obsahuje materiál z předchozích vrstev z druhé poloviny 13. století (Bláha 1980, 302-306; Goš 1985, 304; Šlězár 2008, 176). Skupina C obsahuje 14 fragmentů (Inv. č. UN-MN-99-135A/1, UN-MN-99-135A/4, UN-MN-99-135B/1, UN-MN-99-135B/3, UN-MN-99-135B/4, UN-MN-99-135B/5, UN-MN-99-155/4, UN-MN-99-155/7, UN-MN-99-155/9, UN-MN-99-155/10, UN-MN-99-155/11, UN-MN-99-155/12, UN-MN-99-155/13, UN-MN-99-155/16) což nám napovídá, že jsou v jámě zamíchány i vrstvy ze 14. století (Bláha 1987, 7; Bláha – Sedláčková 1998, 15; Dehnerová – Faltýnek – Večeřa 2013, 284; Šlězár 2008, 178).

V nálezovém horizontu se nachází vrstvy 121, 148, 150, 153, 154, ve kterých se našlo 32 keramických fragmentů. Nejvíce zastoupena skupina C, ta obsahuje 19 fragmentů, a tím se horizont datuje do 14. století (Bláha 1987, 7; Bláha – Sedláčková 1998, 15; Dehnerová – Faltýnek – Večeřa 2013, 284; Šlězár 2008, 178). Skupina A s 9 kusy a skupina B se 3 kusy opět spadají do 13. století (Bláha 1980, 302-306; Goš 1985, 304; Šlězár 2008, 176). Dále lze najít i jeden exemplář třídy D1 (Inv. č. UN-MN-99-138/2), jež se objevuje ke konci 14. století (Goš 1983, 204-206; Šlězár 2008, 176). Pravděpodobná je tedy možnost, že tento horizont spadá do pozdního 14. století. Tento nálezový horizont není úplný a pravděpodobně by tento horizont pokračoval i hlouběji, kdyby se zde kopání nepřerušilo. Tento horizont je rovněž narušený novověkou vápennou jámou.

Nálezový horizont 119 má celkem 4 střepy, převažuje třída C1 se 3 kusy, která spadá do 14. století (Bláha 1987, 7; Bláha – Sedláčková 1998, 15; Dehnerová – Faltýnek – Večeřa 2013, 284; Šlězár 2008, 178). Poslední střep patří třídě D2 (Inv. č. UN-MN-119/3). Tedy i s minimem střepů lze tento horizont zařadit do pozdního 14. století (Goš 1983, 204-206; Šlězár 2008, 176). Tento horizont je vyčleněn z předchozího i následujícího horizontu, jelikož je tento kontext spáleniskem, pod kterým je velké množství mazanice.

Nálezový horizont vrstev 114, 117, 118 je již novověký a obsahuje 25 novověkých střepů a dva střepy středověké, které patří do skupiny A, tedy 1. polovina 13. století (Bláha 1980, 302-306; Goš 1985, 304; Šlězár 2008, 176). Jde konkrétně o třídy A3 a A9, oba s jedním fragmentem. Zde lze spíše debatovat o tom, jak se zde tyto keramické střepy dostaly, než se tyto vrstvy pokoušet zařadit mezi středověké. Tento horizont se nachází nad spáleništěm z konce 14. století.

Nálezový horizont vrstev 115, 122A, 122B a 122C je novověkou vápennou jámou, zde je zamícháno 71 střepů novověkých a 19 střepů středověkých. Ze středověkých střepů jsou zde zastoupeny skupiny A se 4 fragmenty, které odpovídají první polovině 13. století (Bláha 1980, 302-306; Goš 1985, 304; Šlězár 2008, 176). Skupina B, která má 1 střep a obvykle odpovídá druhé polovině 13. století (Bláha – Sedláčková 1998, 15; Šlězár 2008, 176), s 10 střepů je zde zastoupena skupina C, která odpovídá 14. století (Bláha 1987, 7; Bláha – Sedláčková 1998, 15; Dehnerová – Faltýnek – Večeřa 2013, 284; Šlězár 2008, 178). Navíc skupina D, která má 2 a je typická pro konec 14. století (Goš 1983, 204-206; Šlězár 2008, 176). Třída E1 s 2 kusy se pak vyskytuje v 15. století (Goš 1983, 204 – 206). Jde tedy

vidět, že převažují třídy, které odpovídají spíše 14. století, skupiny A a B se mohou objevit i ve stratigraficky mladších vrstvách. Je pozoruhodné, že keramika související s 15. stoletím je zastoupena pouze dvěma kusy.

6.4 Novověká keramika

Post medievální archeologie je do dnešní doby stále ještě do značné míry opomíjeným tématem, a to i přesto, že se první snahy o zpracování novověké keramiky řadí do poválečné éry H. Landsfeldem, který se na Moravě věnoval Habánskému zboží a keramice (Landsfeld 1947). Poměrně obsáhlé existují novověké keramické soubory v českých a moravských městech. Největším je pak z výzkumu na Pražském hradě, což má být dokonce i největší soubor novověké keramiky v Evropě (Blažková 2013, 185 – 186). Snad nejdůležitějším badatelem zabývající se touto problematikou je J. Pajer, který v roce 1974 publikoval vyhodnocený keramický soubor ze Strážnice (Pajer 1974) a nadále se věnoval Habánskému zboží (Pajer 2001a; 2001b) a novokřtěnské keramické produkci (Pajer 2006). Pro oblast střední Moravy můžeme zmínit jméno V. Scheuflera, který popsal Olomoucké výzkumy z Prioru, Barvířské ulice, Křížkovského ulice, Školní ulice a Zbrojnice a soustředil se především na keramiku ze 17. až 19. století u které ho zajímala hlavně její výzdoba (Scheufler BD – archiv NPÚ Olomouc). Zájem o post medievální archeologii však již pomalu narůstá a důkazem toho může být sborník *Studies in Post-Medieval Archaeology*, jehož poslední číslo vyšlo v roce 2012 (Smetánka – Žegklitz 1990; Žegklitz 2007; 2009; 2012).

6.4.1 Deskriptivní systém

Základ elektronické databáze byl odvozen z předchozí databáze, která vyhodnocovala středověký materiál, a která se zakládá na databázi KLASIFIK (Břeň – Kašpar – Vařeka 1995, 36-40). Kolonky „druh fragmentu“, „velikost fragmentu“ zůstávají stejné. Změny, které byly provedeny pro novověk, se z větší části odvozují z publikace o novověké keramice J. Pajera (Pajer 1983), odkud byly čerpány základní informace vztahující se k tomuto tématu (tvary nádob, výzdoba, datace). V obecné rovině pomohla i studie raně novověké keramiky souborů z Pražského hradu (Blažková 2013). Pro inspiraci tvorby keramických tříd byly užitečné diplomové práce studentů jiných univerzit (Majtanová 2004), které se rovněž věnovaly novověké keramice a jejímu vyhodnocení. Pro určení typů okrajů se použila publikace M. Zápotockého (Zápotocký 1979), která byla použita již při vyhodnocování středověkého materiálu, ale která má rovněž přesah i do novověku.

Oproti deskriptivní databázi, která byla vytvořena pro středověk, zde se vynechaly kolonky zabývající se přítomností očazení, příškvarků, přepálení a engoby a byly nahrazeny sloupci zjišťující přítomnost polévané, zakuřované nebo rezné keramiky (viz obr. 11 a 12).

Stejně jako u středověkého materiálu i zde byly pro lepší orientaci definovány keramické třídy podle makroskopicky postižitelných vlastností materiálu: barva, materiál, technologie, fabrikace.

Materiál se vyhodnocuje podle makroskopicky postižitelných složek – příměsí, které se v materiálu vyskytují – a dělí se na jemně plavenou hlínu (okem téměř nepostižitelné přidané složky), zrnka příměsí menší než 1 mm, zrnka příměsí menší než 3 mm a nakonec zrnka příměsí větším než 5 mm. Technologie výpalu se projevuje v barvě keramiky a její tvrdosti. U většiny tříd se vyskytuje oxidační výpal, který mění barvu keramiky do červených až hnědých tónů a naopak při redukčním výpalu se objevují šedé až tmavé tóny. Způsob fabrikace popisuje upravení povrchu. Může se jednat o zakuřování, leštění, polévání, atp. Hlavním principem pro rozdělení se stala barva, podle které byly rozdělené jednotlivé třídy (Břeň – Kašpar – Vařeka 1995, 36 – 40). Obecně se dá říct, že následně se tyto třídy dělily na skupiny podle materiálu a technologie. Výjimku pak tvoří Třída nA a nC, které tvoří specifický druh zboží (viz obr. 10).

	Barva	Materiál	Technologie	Fabrikace
nA1	Světlá až bílá	Zrnka písku o velikosti menší než 3 mm	Středně tvrdý redukční výpal	Zakuřování, slída a leštění
nA2	Světlá až šedá	Zrnka písku o velikosti menší než 1 mm	Sendvičový výpal (bílá - černá - bílá)	Zakuřování, slída a leštění
nB1	Světle červená až cihlová	Jemný písek o velikosti menší než 1 mm	Tvrdý oxidační výpal	hlazení, slída
nB2	Světlá až světle oranžová	Ostřivo hornin a písku menší než 3 mm	Tvrdý oxidační výpal	Hrubší povrch
nC1	Světlá až světle hnědá	Jemný písek s občasným výskytem hornin menších než 3 mm	Tvrdý redukční výpal	hrubší povrch, vyskytuje se očazení

nD1	Světlá	Ostřívo písku jemné o velikosti menší než 1 mm	Tvrký oxidační výpal	Hlazený povrch
nD2	Světlá	Ostřívo hornin a písku je menší než 3 mm	Tvrký oxidační výpal	hrubší povrch
nD3	Hnědá	Ostřívo písku a hornin menší než 3 mm	Tvrký redukční výpal	Vyskytuje se slída
nD4	Světlá	Hrubé ostřívo hornin o velikosti větší než 5 mm	Tvrký oxidační výpal	Hlazený povrch
nE1	Tmavá až černá	Ostřívo písku menší než 1 mm	Tvrký redukční výpal	hlazený povrch, glazury tmavé barvy

Obr. 10: popis jednotlivých keramických tříd novověkého keramického souboru.

ID:	<input type="text"/>	Umístění I:	<input type="text"/>
Inventární číslo:	<input type="text" value="UN-MN-99-117+118/2"/>	Výzdoba II:	<input type="text"/>
Keramická třída:	<input type="text" value="nD 3"/>	Umístění II:	<input type="text"/>
Kontext:	<input type="text" value="117+118"/>	Výzdoba III:	<input type="text"/>
Druh fragmentu:	<input type="text" value="okraj nezdobený"/>	Umístění III:	<input type="text"/>
Tvar:	<input type="text" value="Mísa"/>	Poznámka:	<input type="text"/>
Síla stěny min:	<input type="text" value="49"/>	Velikost fragmentu:	<input type="text" value="Střední"/>
Síla stěny max:	<input type="text" value="51"/>	Polévaná:	☐
Hmotnost:	<input type="text" value="12"/>	Režná:	☒
Průměr okraje:	<input type="text" value="140"/>	Zakuřovaná:	☐
Průměr dna:	<input type="text"/>		
Typ okraje:	<input type="text" value="Zvenčí zaoblený"/>		
Výzdoba I:	<input type="text"/>		

Obr. 11: databáze použitá pro vyhodnocení novodobého keramického souboru.

ID	Inventární číslo	Keramická třída	Druh fragme	Tvar	Síla stěny min	Síla stěny m	Hmotnost	Průměr okra
83	UN-MN-99-122C/41	nB 1	spodek nezdo	Neurčitelný	53	73	33	
84	UN-MN-99-122C/37	nB 1	atypický zdobe	Neurčitelný	38	44	8	
85	UN-MN-99-122C/43	nD 2	dno nezdoben	Neurčitelný	48	73	31	
86	UN-MN-99-122C/45	nC 1	dno nezdoben	Pánev	51	53	22	
87	UN-MN-99-122C/44	nC 1	dno nezdoben	Pánev	38	72	30	
88	UN-MN-99-122C/48	nD 1	atypický nezdc	Neurčitelný	22	28	2	
89	UN-MN-99-122C/48	nA 2	atypický nezdc	Neurčitelný	28	30	4	
90	UN-MN-99-122C/48	nA 1	atypický nezdc	Neurčitelný	33	38	4	
91	UN-MN-99-122C/48	nA 1	atypický nezdc	Neurčitelný	30	35	6	
92	UN-MN-99-122C/48	nA 1	atypický nezdc	Neurčitelný	28	30	6	
93	UN-MN-99-122C/48	nA 1	atypický nezdc	Neurčitelný	28	31	5	
94	UN-MN-99-112+114/1	nD 1	okraj zdobený	Neurčitelný	29	71	15	140
95	UN-MN-99-112+114/2	nD 1	okraj zdobený	Hrnc	32	77	52	350
96	UN-MN-99-112+114/3	nD 1	okraj nezdo	Hrnc	36	73	17	350
97	UN-MN-99-112+114/5	nB 2	okraj nezdo	Neurčitelný	91	95	12	340
98	UN-MN-99-112+114/23	nD 1	okraj zdobený	Mísa	41	78	12	250
99	UN-MN-99-112+114/4	nB 2	okraj nezdo	Neurčitelný	28	77	9	200
100	UN-MN-99-112+114/6	nD 1	podhrdlí nezdc	Džbán	40	68	11	
101	UN-MN-99-112+114/6	nD 1	atypický zdobe	Džbán	30	45	13	
102	UN-MN-99-112+114/9	nD 1	spodek nezdo	Neurčitelný	54	70	26	
103	UN-MN-99-112+114/11	nA 1	spodek nezdo	Neurčitelný	47	69	26	
104	UN-MN-99-112+114/14	nD 1	spodek zdobe	Neurčitelný	32	51	36	
105	UN-MN-99-112+114/15	nD 1	spodek zdobe	Neurčitelný	22	30	3	

Obr. 12: databáze použitá pro vyhodnocení novodobého keramického souboru.

6.4.2 Vyhodnocení novověkého keramického materiálu

Podobně jako u středověku, i zde se statisticky vyhodnotí celý novověký keramický materiál (viz kapitola 13, Nov. 2), kromě recentních vrstev (viz kapitola 6.4.2.1). Na rozdíl však od středověkého souboru, zde se již nemusí tak dbát na rozdělení do keramických skupin, neboť byly vytvořeny autorem bakalářské práce a třídy v jedné skupině spolu nemusí nutně souviset. V následujících kapitolách se popíše celkem tři nálezové horizonty a největší z nich je nálezový horizont 115, 122A, 122B 122C a 157, který se i statisticky vyhodnotí (viz kapitola 6.4.2.2) Jedná se o vápennou jámu, která narušuje i středověké nálezové horizonty. Dá se říct, že zastoupení jednotlivých keramických tříd i poměr polévané, režné a zakuřované keramiky je zde velice podobný, jako v celkovém součtu celého novověkého souboru (pro srovnání obr. 13, 14, 19 a 15 s obr. 16, 17 a 18), což je dáno především tím, že tento horizont zastupuje 72% fragmentů celého novověkého souboru. Kapitoly jsou tak rozdělené podle jednotlivých tříd, ve kterých se dále vyhodnocuje druh fragmentu, typ okraje, tvar nádoby, výzdoba a počet zakuřovaných, režných a polévaných střepů.

Další dva nálezové horizonty obsahují dohromady 45 keramických fragmentů a jsou zde popsány zvlášť i přesto, že se kvůli nízkému počtu nedají vyhodnotit statisticky (viz kapitoly 6.4.2.3 a 6.4.2.4). Je zřetelné, že poměrné zastoupení keramických skupin, tříd, polévané, režné a zakuřované keramiky je jiný, než u celého novověkého keramického souboru. Nakonec je pak zařazena kapitola s datací novověkého keramického materiálu (viz kapitola 6.4.2.5)

6.4.2.1 Celkové vyhodnocení novověkého keramického materiálu

Třída nA1 obsahuje 14 keramických fragmentů (viz obr. 14) a nejčastěji se vyskytuje jako atypický střep – 6 kusů, ucho – 3 kusy, okraj – 1 kus, spodek – 3 kusy, knoflík pokličky

– 1. Až na výjimku jedné pokličky se nedá určit, o jaký tvar nádoby se jedná. Rovněž se zde nevyskytuje zdobené, i když se vyskytuje leštění. Všechny fragmenty této skupiny jsou zakuřované. 4 fragmenty jsou malé a 10 je středně velkých.

Třída nA2 obsahuje 5 fragmentů (viz obr. 14), mezi které patří nejčastěji okraj – 3 kusy, spodek – 1 kus a atypický střep – 1 kus. Jako jediný tvar nádoby je zde určený jeden hrnec, zbytek fragmentů je neurčených. V této skupině se opět nevyskytuje žádné zdobené. Všechny fragmenty jsou zakuřované. 4 fragmenty jsou střední velikosti a jeden je malý.

Třída nB1 je zastoupena 32 fragmenty (viz obr. 14), které jsou nejčastěji atypické – 13 kusů (1 zdobený), okraj – 10 kusů (6 zdobených), dno – 2 kusy (1 zdobené), spodek – 3 kusy (1 zdobený) výduť – 1 kus (zdobený), podhrdlí s uchem – 1 kus (nezdobený). Okraje jsou nejčastěji zavinuté – 5 kusů, jednoduché – 3 kusy, vytažené a okružní – 1 kus a talířovitý podokraj – 1 kus. Nejčastějším tvarem byla mísa – 4 kusy, hrnec – 3 kusy, džbán – 1 kus a neurčených – 24 kusů. Častým zdobením byla engoba a rytá výzdoba – 6 kusů, rýhování – 3 kusy, malba červenou hlinkou – 1 kus, radélkování – 1 kus, plastika – 1 kus, vtlačování – 1 kus. Celkem 19 malých fragmentů a 13 středních fragmentů. Polévání se objevilo u 22 fragmentů a režných bylo 10 fragmentů.

Třída nB2 má celkem 13 keramických fragmentů (viz obr. 14) a nejčastěji se vyskytují okraje – 7 kusů (2 zdobené), dno – 1 kus (nezdobené), podhrdlí s uchem – 1 kus (nezdobené), spodek – 1 kus (nezdobený), ucho – 1 kus (nezdobené), výduť s uchem – 1 kus (nezdobená), atypický střep – 1 kus (nezdobený). Nejčastěji je zde zastoupený tvar hrnce – 3 kusy, pekáč – 1 kus, neurčený – 9 kusů. Typy okraje zastupuje zavinutý – 2 kusy, vytažený a okružní s vnitřním prožlabením – 2 kusy, jednoduchý – 2 kusy, ovalený – 1 kus. Zdobení se zde vyskytuje pouze dvakrát a to radikování – 1 kus a rýhování – 1 kus. Střední fragmenty jsou v 8 kusech, malé fragmenty čítají 3 kusy a velké fragmenty 2 kusy. Režná keramika se vyskytuje u 10 kusů a polévaná je u 3 kusů.

Třída nC1 je zastoupena 22 fragmenty (viz obr. 14) a nejčastější typ fragmentu je okraj – 11 kusů (nezdobené), dno – 2 kusy (nezdobené), spodek – 2 kusy (nezdobený), nožka – 1 kus, atypické střepy – 6 kusů (nezdobené). Jediným tvarem, který je v této třídě je pánev – 20 kusů, zbylé dva jsou neurčené. Vysoký počet pánví je dán pravděpodobně výchozím počtem nádob, autor se domnívá, že všechny střepy této třídy nalezené v kontextech 122 pocházejí pravděpodobně ze tří pánví, nicméně se našli i 4 zástupci třídy nC1 i v jiných kontextech a jinou barvou glazury. Střední fragmenty jsou v 12 kusech, malé fragmenty v 8 kusech, velké fragmenty ve 2 kusech. Okraje jsou výhradně zavinuté a zdobené se nevyskytuje. 20 fragmentů je polévaných a 2 jsou režné.

Třída nD1 je nejpočetnější a obsahuje celkem 44 fragmentů (viz obr. 14). Nejčastěji se vyskytují okraje – 14 kusů (4 zdobené), okraj s uchem – 1 kus (nezdobený), spodek – 9 kusů (2 zdobené), dno – 3 kusy (nezdobené), ucho – 2 (nezdobené), podhrdlí – 2 kusy (nezdobené) a atypické – 13 kusů (4 zdobené). Nejčastějším tvarem nádob je mísa – 7 kusů, hrnec – 4 kusy, džbán – 3 kusy, zásobnice – 1 kus, neurčených – 29 kusů. Malých fragmentů je 26 kusů, středních fragmentů je 16 kusů a velké jsou 2 kusy. Okraje jsou

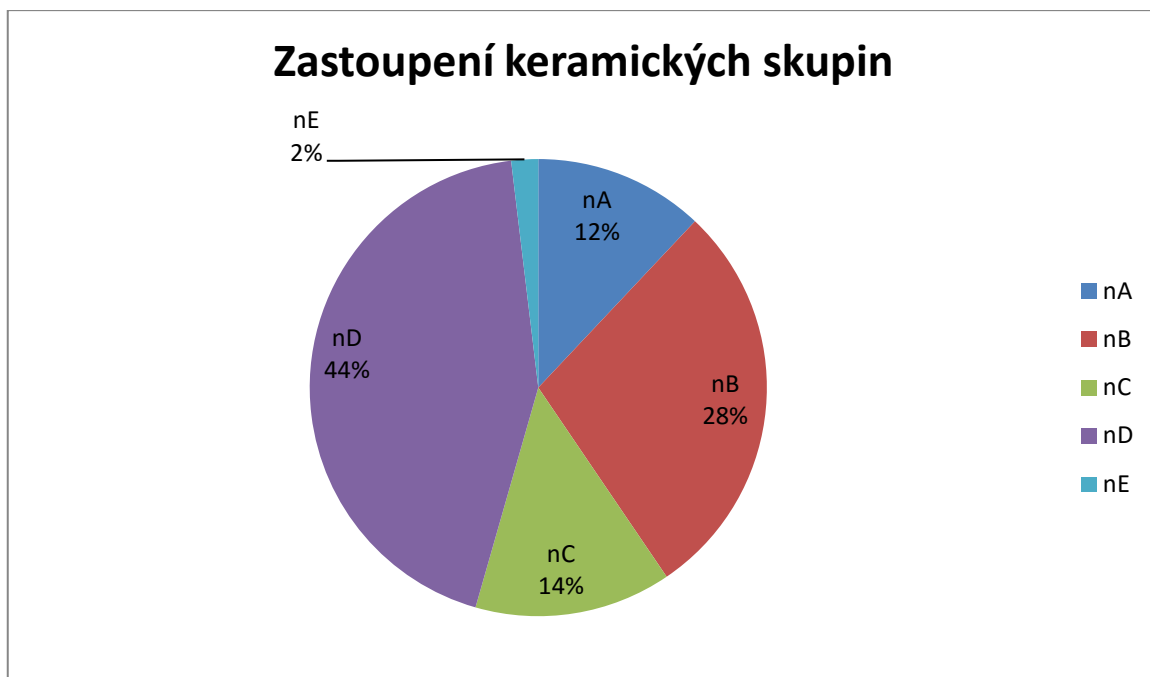
nejčastěji zavinuté – 7 kusů, jednoduché – 3 kusy, vytažené a okruží – 1 kus, jednoduché s prožlabením – 1 kus, přehnutý ven – 1 kus. Nejčastějším typem zdobení je rýhování – 5 kusů, malba červenou hlinkou – 3 kusy, potékání – 1 kus, plastika – 1 kus. Polévání se vyskytuje u 39 fragmentů, zatímco 5 je rezných.

Třída nD2 má dohromady 13 fragmentů (viz obr. 14). Nejčastějším druhem fragmentu jsou okraje – 6 kusů (3 zdobené), okraj s uchem – 1 kus (nezdobený), podhrdlí – 1 kus (nezdobené), dno – 1 kus (nezdobené), nádoba celá rekonstruovatelná – 1 kus (zdobená), ucho – 1 kus (nezdobené), atypické fragmenty – 2 (nezdobené). Nejčastějším tvarem nádoby je hrnec – 4 kusy, mísa – 2 kusy, neurčitelných – 7 kusů. Středních fragmentů je 7 kusů, malých fragmentů je 5 kusů, velký je 1 fragment. Nejčastějším typem okraje je okraje zavinutý – 4 kusy, jednoduchý – 2 kusy, okruží – 1 kus a zvenčí zaoblený – 1 kus. Celkem 4 fragmenty jsou zdobené, rýhování – 2 kusy, engoba a rytí – 1 kus, potékání – 1 kus. Polévaných fragmentů je 7 kusů a rezných je 6 kusů.

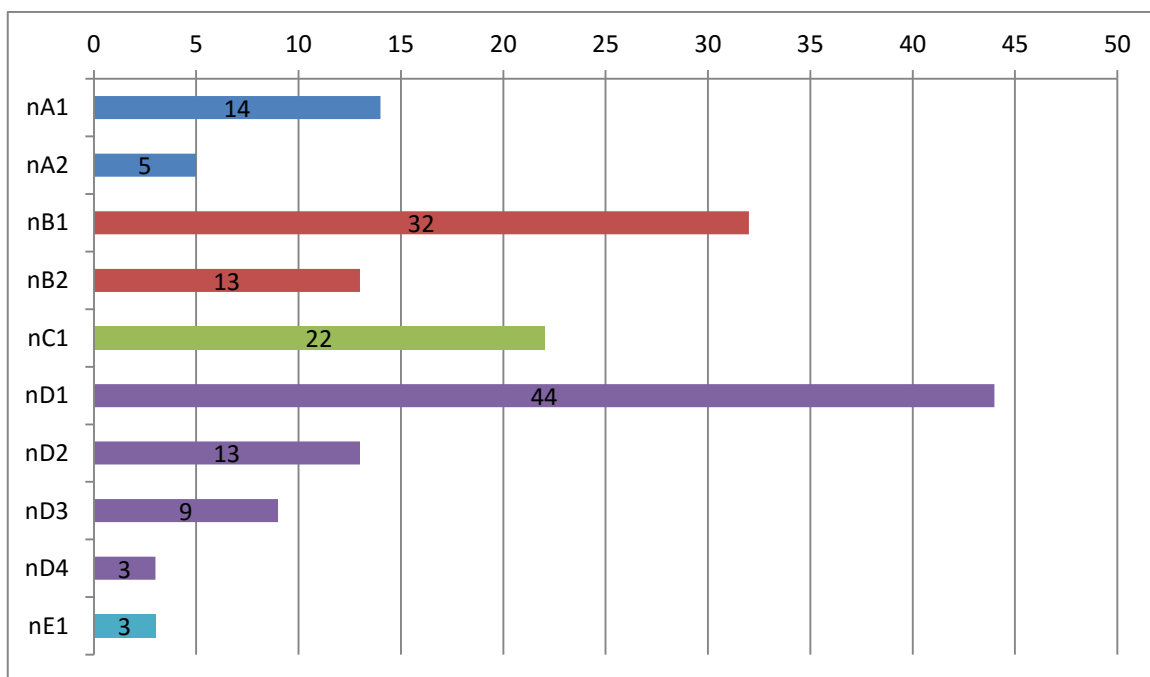
Třída nD3 obsahuje 9 fragmentů (viz obr. 14). Nejčastěji se vyskytuje jako okraj – 3 kusy (nezdobený), okraj s uchem – 1 kus (zdobený), dno – 1 kus (nezdobený), spodek – 1 kus (nezdobený), hrdlo – 1 kus (zdobené), hrdlo s uchem – 1 (nezdobené), ucho – 1 (zdobené). Celkem se zde objevují pouze hrnce – 2 kusy a mísa – 1 kus, zbytek jsou neurčené tvary. Středních fragmentů je dohromady 8 a velký fragment je 1. Jako druhy okrajů se vyskytuje zavinutý – 1 kus, jednoduchý – 1 kus, vodorovně oblý – 1 kus, zvenčí zaoblený – 1 kus. Zdobené jsou dohromady 3 fragmenty a to rýhováním – 2 kusy a malbou červenou hlinkou – 1 kus. Polévané jsou 3 keramické fragmenty a rezných fragmentů je 6.

Třída nD 4 je zastoupena pouhými 3 fragmenty (viz obr. 14). Druhy fragmentů jsou zastoupeny uchem, podhrdlím a dnem, všechny jsou nezdobené a po jednom fragmentu. Všechny fragmenty mají neurčený tvar. Střední fragmenty jsou 2 a 1 je malý. Rovněž polévané jsou 2 fragmenty a 1 je rezný.

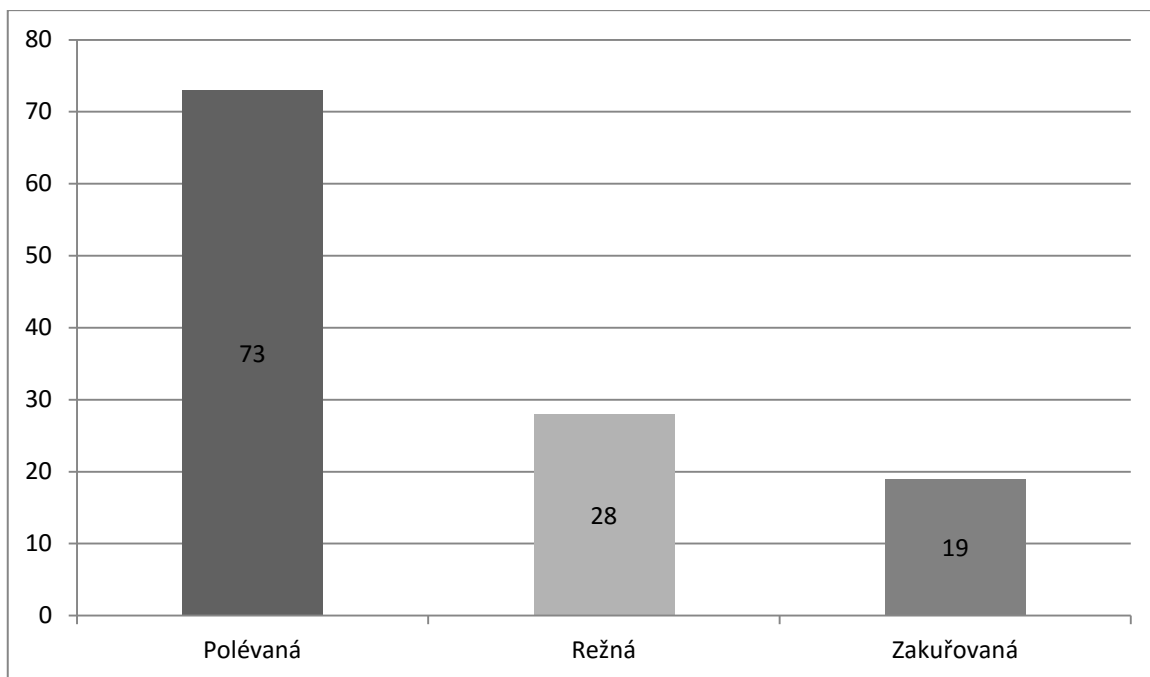
Poslední třídou je třída nE1, která má také 3 keramické fragmenty (viz obr. 14), z nichž jsou dva zdobené okraje a jeden atypický nezdobený. Počítají se zde 2 hrnce a jeden neurčený tvar nádoby. Okraje jsou zavinutý – 1 kus a jednoduchý – 1 kus. Jako zdobení se zde vyskytuje rýhování a to u 2 fragmentů. Všechny fragmenty této třídy jsou polévané.

Obr. 13: poměrné zastoupení keramických skupin v novověkém keramickém souboru.

Obr. 14: zastoupení jednotlivých keramických tříd v novověkém keramickém souboru.

Obr. 15: poměr polévané, režné a zakuřované keramiky v souboru novověké keramiky.

6.4.2.2 Nálezový horizont 115, 122A, 122B, 122C a 157

Tento nálezový horizont je vápennou jámou, která v sobě obsahovala novověkou i středověkou keramikou. Z celkového počtu 113 novověkých střepů je poměr keramických skupin takový: nA – 11%, nB – 29%, nC – 19%, nD – 40% a nE – 1% (viz obr. 16).

Třída nA1 je zastoupena 10 fragmenty (viz obr. 17). Jediný známý tvar je poklička – 1 kus, neurčitelné – 9 kusů. Známý je nám jediný okraj a to zavínutý. Velikostí se jedná o malé střepy – 4 kusy, velké – 6 kusů. Všechny fragmenty jsou zakuřované.

Třída nA2 je zastoupena pouze 3 fragmenty (viz obr. 17). Okraje jsou pozdní zavínuté – 2 kusy (viz obr. 30). Rozměrově se jedná fragmenty malé – 1 kus a střední – 2 kusy. Všechny jsou zakuřované.

Třída nB1 je zastoupena 24 fragmenty (viz obr. 17). Tvarově se jedná o hrnce – 2 kusy, mísy – 2 kusy, talíř – 1 kus, džbán – 1 kus, zbytek jsou neurčitelné fragmenty. Okraje jsou zavínuté – 4 kusy (viz obr. 30), jednoduché – 2 kusy, talířovitý podokraj – 1 kus (viz obr. 30). Nejčastější výzdobou je engobová a rytá – 4 kusů, rýhování – 3 kusů. Velikostně se jedná o fragmenty malé – 15 kusů, střední – 9 kusů. Polévané – 20 kusů, režné 4 kusů.

Třída nB2 obsahuje 9 keramických fragmentů (viz obr. 17). Jedná se o tvar hrnce – 2 kusy, pekáč – 1 kus, neurčitelné – 6 kusů. Mezi okraje zde patří jednoduchý – 1 kus (viz obr. 30), zavínutý – 1 kus, vytažený a okružní – 2 kusy. Jako zdobení se zde vyskytuje radélkování – 1 kus, rýhování – 1 kus. Velikostně jsou fragmenty střední – 6 kusů, velké – 2 kusy, malé – 1 kus. Polévané – 2 kusy, režné – 7 kusů.

Třída nC1 má dohromady 21 keramických fragmentů (viz obr. 17). Je zde obsažena pánev – 20 kusů (viz obr. 39) a neurčitelný – 1 kus. Jako druh okraje se zde počítá pouze

okraj zavinutý – 10. Velikosti fragmentů jsou zde střední – 12 kusů, malé – 7 kusů, velké – 2 kusy. Většinou se jedná o fragmenty polévané – 19 kusů a režné – 2 kusy.

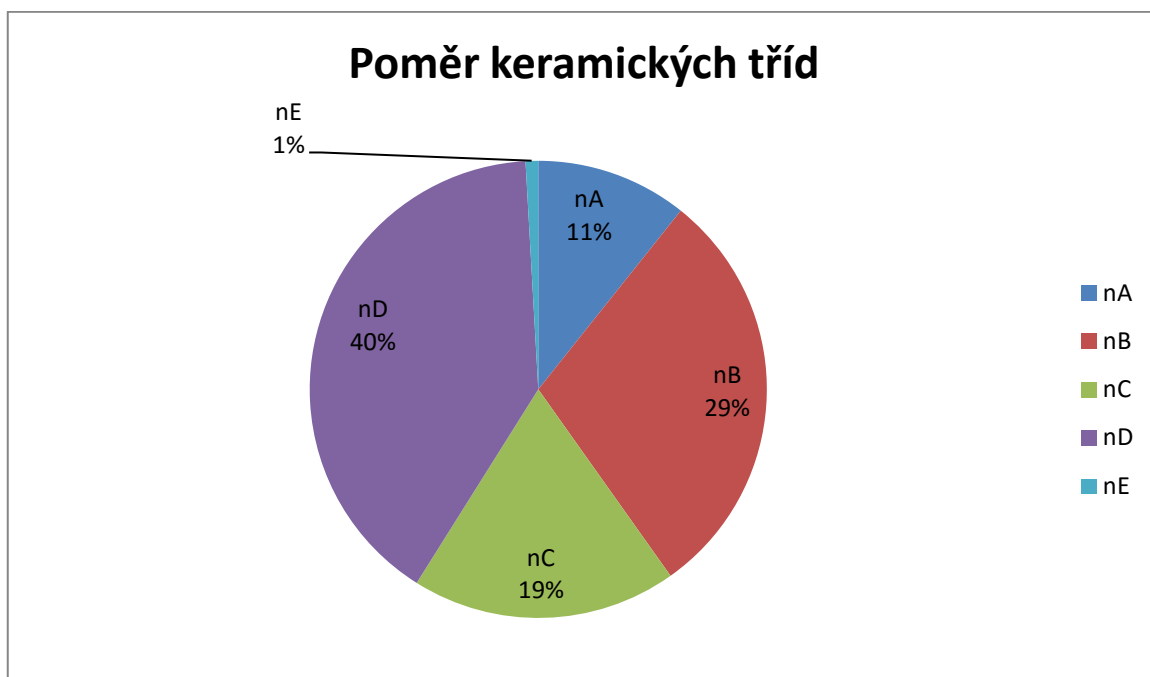
Třída nD1 je zastoupena 27 keramickými fragmenty (viz obr. 17). Jedná se o mísu – 5 kusů, hrnec – 2 kusy, džbán – 1 kus, zásobnice – 1 kus, neurčitelné – 18 kusů. Vyskytují se zde okraje zavinuté – 4 kusy, okruží – 2 kusy, jednoduché – 1 kus, jednoduché s prožlabením – 1 kus. Mezi druhy výzdoby patří malba červenou hlinkou – 2 kusy, rýhování – 1 kus. Glazura se vyskytuje u 26 fragmentů (u dvou fragmentů je glazura i vně nádoby) a 1 režný fragment.

U třídy nD2 nacházíme 11 keramických fragmentů (viz obr. 17). Tvarově se jedná o hrnce – 4 kusy, mísy – 2 kusy (viz obr. 40) a neurčitelné – 5 kusů. Mezi okraji dominují okraje zavinuté – 5 kusů, zvenčí oblý – 1 kus (viz obr. 30), okruží – 1 kus. Výzdoba se vyskytuje jako rýhování – 2 kusy, engoba a rytá výzdoba – 1 kus, potékání – 1 kus. Velikost fragmentů je střední – 4 kusy, malá – 6 kusů, velká – 1 kus. Převažují fragmenty polévané – 7 kusů, režné – 4 kusy.

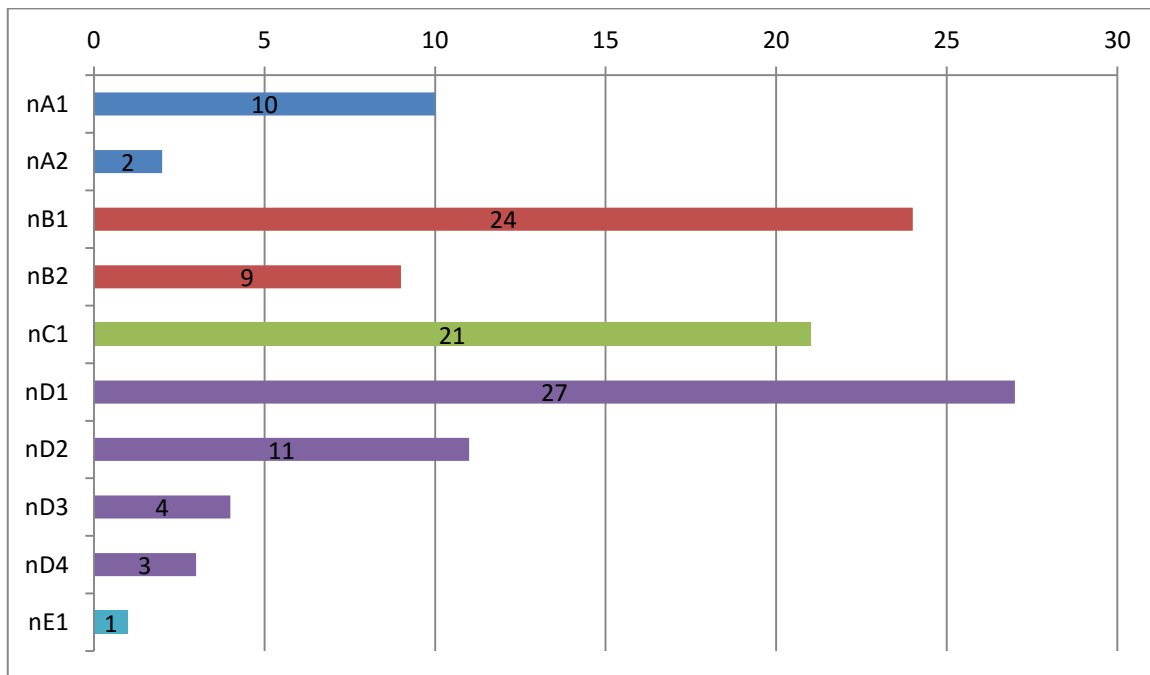
Třída nD3 obsahuje 4 keramické fragmenty (viz obr. 17). Jedná se o hrnce – 2 kusy a neurčitelné – 2 kusy. Okraje se zde vyskytují jednoduché – 1 kus, vodorovně obloukovité – 1 kus. Jako výzdoba se zde objevuje malba červenou hlinkou – 1 kus, rýhování – 1 kus. Jedná se většinou o střední fragmenty – 3 kusy, malé – 1 kus. Převažují zde střepy režné – 3 kusy, polévané – 1 kus.

Třída nD4 je zastoupena 3 keramickými fragmenty (viz obr. 17) a všechny jsou atypické a nezdobené. Jedná se o fragmenty střední – 2 kusy a malé – 1 kus. Polévané – 2 kusy a režný – 1 kus.

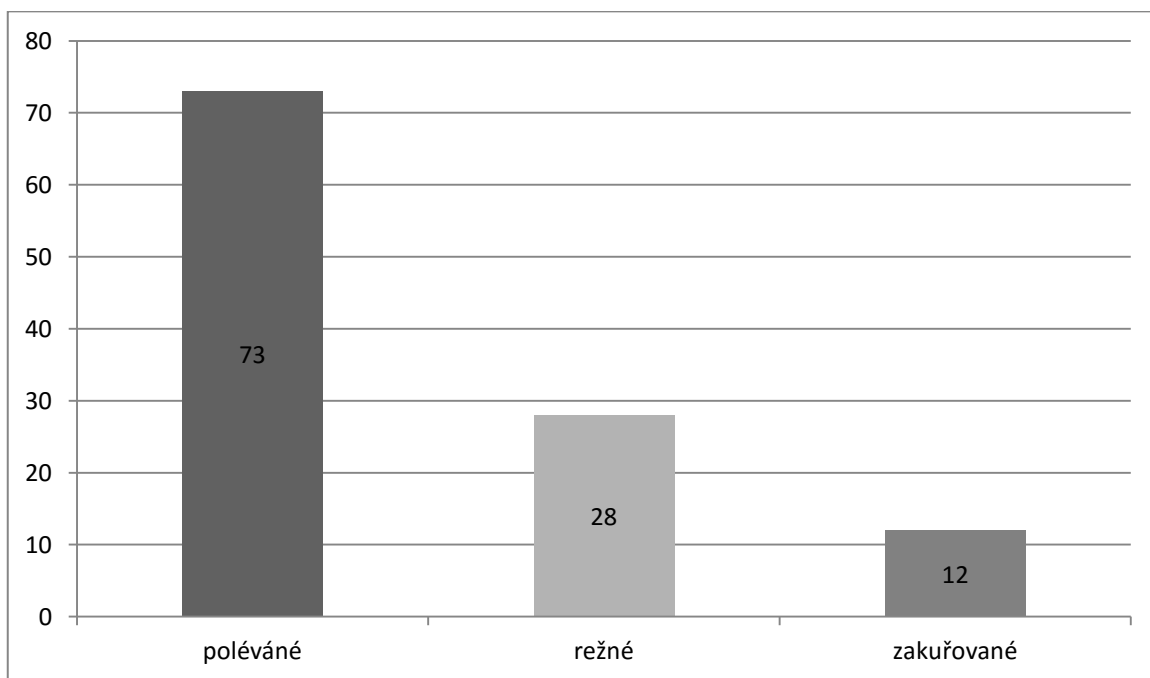
Třída nE1 obsahuje pouze 1 střep (viz obr. 17) a tvarově se jedná o hrnec. Okraj má zavinutý a je rýhovaný. Velikostně je střední a je glazovaný.

Obr. 16: zobrazující poměr keramických skupin v horizontu kontextů 115, 122A, 122B, 122C a 157.

Obr. 17: zobrazující počet všech keramických skupin v horizontu kontextů 115, 122A, 122B, 122C a 157.

Obr. 18: zachycující poměr polévané, rezné a zakuřované keramiky v horizontu kontextů 115, 122A, 122B, 122C a 157.

6.4.2.3 Nálezový horizont 112 + 114

Tento horizont obsahuje dohromady 20 keramických fragmentů zastoupených skupinami nA, nB, nD a nE.

Třída nA1 byla rozpoznána ve 3 fragmentech, všechny jsou střední velikosti, atypické a zakuřované.

Třída nB2 obsahuje 3 fragmenty. Tvary nádob jsou neurčitelné. Okraj je pouze jeden a to zavinutý. Jedná se o fragmenty malé – 2 kusy, střední – 1 kus. Režné – 2 kusy, polévané – 1 kus.

Ve třídě nD1 je dohromady 12 keramických fragmentů. Jedná se o hrnce – 2 kusy, džbány – 2 kusy, mísu – 1 kus, neurčitelné – 7 kusů. Okraje jsou jednoduché – 2 kusy, zavinuté – 2 kusy. Zdobení je zde nejčastěji rýhování – 4 kusy, potékání – 1 kus, plastika – 1 kus. Všechny fragmenty jsou polévané (1 fragment má glazuru i vně nádoby).

Třída nD3 obsahuje jediný režný střep, střední velikosti.

Třída nE1 obsahuje rovněž jeden střep malé velikosti s glazurou.

6.4.2.4 Nálezový horizont 116, 117, 118

Tento horizont obsahuje dohromady 25 keramických fragmentů rozdělené mezi skupiny nA, nB, nC, nD, a nE.

Třída nA1 je zastoupena pouze jedním keramickým fragmentem a jedná se o nezdobené ucho neurčené nádoby. Fragment je zakuřovaný.

Třída nA2 obsahuje 2 keramické fragmenty. Jedná se o hrnec – 1 kus a neurčitelný – 1 kus. Jediným okrajem je okraj zavinutý dovnitř. Oba střepy jsou zakuřované.

Třída nB1 obsahuje 8 keramických fragmentů. Tvarově o hrnec – 1 kus, mísu – 1 kus, neurčitelné – 6 kusů. Okraje se zde vyskytují zavinuté – 1kus, vytažený a okružní – 1 kus. Výzdoba se vyskytuje v podobě engobové a ryté výzdoby – 2 kusy, radélkování – 1 kus, malba červenou hlinkou – 1 kus. Polévané – 5 kusů, režné – 3 kusy.

Třída nB2 je zastoupena jediným fragmentem, jedná se o režný fragment hrnce s vodorovným ovalovým okrajem (viz obr. 30).

Třída nC1 má také jediný střep neurčitelného tvaru. Je to okraj zavinutý a polévaný.

Třídou nD1 zastupuje 5 keramických fragmentů a jediný určitelný tvar je mísa – 1 kus. Okraje jsou zavinuté – 1 kus, přehnutý ven – 1 kus. Jediná výzdoba je malba červenou hlinkou – 1 kus. Fragmenty jsou polévané – 4 kusů a režné – 1 kus.

Třída nD2 obsahuje 2 keramické fragmenty s neurčitelným tvarem nádob. Jediný okraj je jednoduchý. Oba fragmenty jsou režné.

Třída nD3 je zastoupena 4 střepy a jediný známý tvar je mísa – 1 kus. Okraje jsou zavinuté – 1 kus, zvenčí zaoblený – 1 kus (viz obr. 30). Jako výzdoba se vyskytuje rýhování – 1 kus. Polévané – 2 kusy, rezné – 2 kusy.

Poslední třída je nE1 s jedním fragmentem, hrncem. Jedná se o jednoduchý okraj, vyskytuje se rýhování a rovněž polévání.

6.4.2.5 Datování novověkého keramického materiálu

Novověký keramický materiál pravděpodobně spadá do rozmezí 16. až 17. století s možným menším přesahem z 15. století. K tomuto názoru lze dojít po vyhodnocení zejména výzdoby keramických střepů. Radélkování se vyskytuje od 15. století do první poloviny 16. století (Pajer 1983, 58-63). Nicméně je zastoupeno pouze 2 fragmenty. Vyskytuje se také leštěný povrch, nikoliv však vleštěvaná výzdoba (leštěné ornamenty apod.), což nám napovídá období od 15. století do druhé třetiny 16. století (Pajer 1983, 63-64; Sheufer BD, 14). Jedná se o 19 fragmentů skupiny nA. Malba červenou hlinkou, která se objevila u 4 kusů, se vyskytuje do poloviny 16. století (Pajer 1983). Engobová a rytá se 4 kusy výzdoba je pak vymezena od druhé poloviny 16. století do 17. století (Pajer 1983, 64-70). Potékání se pak vyskytuje u 2 kusů a datuje se do druhé poloviny 16. století (Pajer 1983, 63). Oboustranné polévání nádob se vyskytuje od druhé poloviny 16. století a masověji od 17. století (Blažková 2013, 187), nicméně v našem případě jde o 4 fragmenty. Navíc poměr polévaných, rezných a zakuřovaných střepů ukazují jasně ve prospěch střepů polévaných (viz obr. 15 a 18), je tedy logičtější brát 16. a 17. století jako hlavním období těchto novověkých horizontů. Je třeba upozornit, že problematika zakuřované a polévané keramiky není jenom chronologickou, ale i sociokulturní problematikou (Pajer 1983, 75-81). Nicméně u domu na náměstí Uničova je lepší předpokládat vysoké postavení a finanční zajištění jeho majitele, který si může dovolit luxusnější polévanou keramiku. Nutné je také upozornit na 2 keramické fragmenty třídy E1 z vápenné jámy, které byly zařazeny ve vyhodnocení středověkého keramického materiálu a spadají do 15. století (Goš 1983, 204-206). Pánve se vyskytují zřídka od konce 14. století do 16. století. Podle nožek, které jsou stejně vysoké jako pánev, a delšího držáku s kruhovou lištou, lze pak alespoň jednu pánev zařadit do 2. poloviny 16. století (Pajer 1983, 30-33).

7. Popis vrstev

V následujících kapitolách se popíše vlastnosti jednotlivých vrstev podle informací, které byly napsány v deníku nebo u nákresů samotných profilů. Vrstvy se rozdělují podle profilů, na kterých byly zobrazeny, přičemž některé vrstvy mohou mít různé číslo na různých profilech, v takovém případě se číslo vrstvy spojí znaménkem „rovná se“ s číslem vrstvy jižního profilu.

Dokumentace byla tvořena formou vrstev a objektů, nicméně později byla přepracována na modernější kontextovou metodu. V původních dokumentech lze vidět obě metody dohromady, avšak v této práci již byly používány pouze čísla kontextů. Pro zpřehlednění je uvedena i Harrisova matice (viz obr. 50) ukazující vztahy mezi jednotlivými kontexty, nicméně tento diagram trpí již zmíněnými metodologickými problémy a nelze proto uvést všechna fakta.

7.1 Jižní profil P3

Viz obr. 31

124	Šedý štěrk.
125	Žlutá a jílovitá, s kousky cihel.
126	Šedá a jílovitá, se značnou příměsí menších kousků cihel a vápna a kamínků
127	Světle hnědá a hlinitá, malé kousky cihel a vápna, kamínky
103	Čočka koxu (struska).
122	Hnědě šedá a hlinitá (zásypová vrstva jámy), zřídka malé kousky vápna uhlíků, kamínků a cihel.
129	Žlutý jíl.
130	O stupeň více do šeda než 122, hlinitá.
131	a) Červená mazanice. b) Hnědožlutá červená mazanice.
132	Černá spálená a jílovitá.
133	Žlutá a jílovitá.
134	Tmavě šedá, jílovitá.
128	Žlutý jíl.
123	Pruh vápna.
135	Šedá a jílovitá, bohatá na uhlíky, sporadicky kousky cihel.

- 136 Běžovošedá, sporadické uhlíky.
- 137 Černé uhlíkové, spálené.
- 138 Žlutošedá, s mnoha kousky červené mazanice, občas větší uhlíky.
- 139 Šedé, občas sporadické uhlíky.
- 140 Silně hnědá (dřevo).
- 141 Šedohnědá.
- 142 Světle hnědá až šedivá, jílovitá.
- 143 Dřevo.
- 144 Šedá.
- 145 Světle šedohnědá.
- 146 Žlutý jíl, podloží.

7.2 Východní profil

Viz obr. 32

- 147 Černá uhlíková.
- 148 Světle hnědě jílovitá.
- 149 Silná příměs kamínků s oblázky.
- 150 Běžově hnědá jílovitá.
- 151 Žlutý jíl, čočka.
- 152 Dřevo.
- 153 Hnědošedá hlinitá, místy uhlíky.
- 154 Žlutoběžová jílovitá.
- 135=155 Šedá, na spodku černá jílovitá, s uhlíky.
- 136=156 Běžová jílovitá.
- 157 Hnědá, tenká.
- 138=159 Hnědošedá hlinitá s většími kousky uhlíků a s červenou mazanicí.
- 137=158 Černá silně jílovitá.
- 139=160 Šedoběžová jílovitá, zřídka uhlíky.

- 161 Černá.
- 140=162 Výrazně hnědě jílovitá.
- 141=163 Hnědá až hnědošedá jílovitá, velice sporadicky kousky uhlíků a mazanice.
- 142=164 Světle hnědá až šedá jílovitá, malý výskyt drobných uhlíků.
- 143=165 Dřevo.
- 166 Hnědá jílovitá, občas výskyt uhlíků.
- 145=167 Světle šedohnědá, promíšení hlíny s jílem, sporadický výskyt drobných uhlíků.
- 146=168 Žlutý jíl, podloží.

7.3 Půdorys po odebrání vrstvy 127

Viz obr. 34

- 106 Žlutoběžový jíl.
- 107 Hnědá hlinitá vrstva s kousky cihel a vápna.
- 108 Hnědá vrstva.
- 109 Vápno (pásek).
- 110 Hnědá, kousky cihel.
- 111 Žlutohnědá jílovitá.
K – kámen
C - cihla
- 112 Tmavě hnědá, hlinitá, občas kousky vápna.
- 113 Běžová jílovitá
- 114 Černá (uhlíková a jílovitá)
O2 – objekt č 2/99
O3 – objekt č.3/99
Z. Ř. – Zítka do řezu

7.4 Situace v -0,85 m

Viz obr. 35

- 116 Hnědé hlinitopísčité s kousky vápna a kostí.

- 117 Hnědá jako vrstva 116 se značným výskytem vápna.
- 118 Hnědá, kousky vápna, místy kousky mazanice (asi stejná se 117).
- 119 Spálené vrstvy, bohatý výskyt mazanice, šedé a černé.

7.5 Severní profil- část

Viz obr. 36

- 170 Recentní vrstvy.
- 171 Kamenný, cihly, suť.
- 172 Pruh vápna.
- 173=131 Propálená, červená mazanice.
- 174=132 Jílovitá, černá uhlíková vrstva.
- 175=133 Jílovitá, žlutá.

Dodatky:

171 a 172 narušily původní stratigrafii až do 173 (=504).

173 – zbytek vrstvy, kterou 171 a 172 zničily jen částečně.

7.6 Dřevěná podlaha v kontextu 140

Viz obr. 37

Hnědošedá, jílovité zbytky dřevěné podlahy.

7.7 Půdorys po odebrání dřevěné podlahy (140,141)

Viz obr. 38

- T Trám.
- S Střepy v profilu -212.
- M Mazanice.
- Ko Kost.
- K Kameny.
- 140,141 Hnědošedá jílovitá, u S strany okrovo-běžová jílovitá.

8. Závěr

V této bakalářské práci je používán termín „zahloubený suterén“, neboť je to dnes již obecně přijímaná interpretace zahloubených objektů v raných městech. Přesto se badatelé zdráhají tuto terminologii používat při nejednoznačných situacích, jako tomu bylo například v Opavě. O obydlených zahloubených objektech se nadále uvažuje u hornických vesnic, kdy například v Hradištku u Davle je většina objektů opatřena ohništěm, i když obecně se ohniště v suterénech nevyskytují tak často. Když se zaměříme na námi zkoumaný zahloubený suterén z Masarykova náměstí č. 37 v Uničově, tak díky velice malé výzkumné ploše nelze spolehlivě určit některé jeho aspekty. Jedná se o půdorys, konstrukci stěn, vstup a nemovité vybavení objektu. U půdorysu lze nicméně předpokládat čtvercový nebo obdélníkový tvar, který jak v Uničově, tak po celé ČR naprosto převažuje. Po konstrukci stěn se nenalezl jediný doklad, přesto můžeme konstatovat, že suterén musel mít zpevněné zdi ať už kůlovou nebo rámovou konstrukcí. Poměrně dobře můžeme odhadnout umístění suterénu na parcele, které se nachází spíše k jejímu středu. S jistotou pak můžeme říct, že známe hloubku i podlahové úpravy objektu. Objekt je poměrně hluboký, až 2,5 m, což se dá označit za horní průměrovou hranici. Díky jiným výzkumům prováděným na území Uničova víme, že podloží je v hloubce 1 m pod povrchem. Proto i přes malý rozměr zkoumané plochy víme, že se jedná o zahloubený objekt. Také je doložena dřevěná podlaha, která se vyskytla v hloubce 2,4 a 2,2 m. Takový druh úpravy podlahy se vyskytuje poměrně často. Z Olomoucké ulice v Uničově máme dokonce doložený suterén se třemi vrstvami dřevěné podlahy. Jsou však známy i suterény s povrchem tvořeným pouze našlapanou vrstvičkou, takže v případě dřevěných podlah se bezpochyby jedná o vyšší vybavení domu. Pokud tedy máme porovnat náš zahloubený suterén se stavem poznání v ČR, tak toho s jistotou mnoho nejde moc říct díky omezené ploše výzkumu a nedostatku času, který nedovolil už tak malý prostor prozkoumat více prostorově. To málo co víme, však napovídá, že se jednalo o celkem dobře vybavený suterén, odpovídající postavení měšťana, jenž sídlil v centru města. Lépe prozkoumány jsou zahloubené suterény nalezené v Uničově, které jsou v souladu s republikovým kontextem.

Strukturu Uničova ovlivnilo několik faktorů. Hlavním z nich je jeho postavení na křižovatce dálkových cest, z nichž nejvýznamnější tvoří vidlici, která zformovala uničovské náměstí. S největší pravděpodobností bylo původní uničovské osídlení mimo jeho historické jádro, čemuž nasvědčuje lichoběžníkový půdorys, který je kompromisem mezi zmíněnou vidlicí cest a ideálním pravoúhlým náměstím. Jedna z možností, kde se mohlo nacházet původní osídlení, se nabízí na severozápadě města, kde se objevuje určitá deformace v jinak téměř kruhovém půdorysu města. Velikost ani tvar uničovského náměstí se v raném období města pravděpodobně neměnil, naopak uliční síť bezpochyby prodělala určité změny a nejvíce patrné je to v domovním bloku na jih od náměstí a na přilehlé Olomoucké ulici. Podle toho, jestli zahloubené suterény respektovaly uliční čáru nebo ne, se v Olomoucké ulici dá předpokládat, že se její průběh někdy na přelomu první a druhé půlky 13. století změnil. Rovněž Haškova a Příční ulice, která prochází skrze jižní domovní blok, přibyla pravděpodobně až v pozdější době. Velikost uničovských parcel nám zůstává dosud zatajena, i když máme v Uničovské listině vymezené „velké“ a „malé“ parcely, za které se však platil stejný poplatek. Když však vycházíme ze situace v Uherském Hradišti kde v kombinaci s moderním měřením, archeologickými výzkumy a historickými prameny se dokázala odvodit šířka parcel na 19 m (asi 60 stop), v Uničově můžeme díky prostému měření dojít k šířce parcel 16 m (asi 50 stop). To

nejvíce dokládá právě domovní blok na jih od náměstí, který má lichoběžníkový tvar a jeho tři strany mají 145 m, což vychází na téměř přesně 9 parcel (viz obr. 44). Navíc Příční ulice, která vychází z náměstí, má šířku polovinu parcely. Tato tvrzení však nekorespondují se všemi domovní bloky (odpovídají tomu východní a severní domovní blok, viz obr. 45, 46) a také je nutné jej ověřit archeologicky.

Jak už bylo zmíněno, velikost zkoumané plochy byla velice malá a tak se zahloubený suterén nemohl vyhodnotit v celé své komplexnosti. Díky vyhodnocenému materiálu můžeme vymeziť několik nálezových horizontů, které se ve výplni suterénu nalézaly. Nejstarší horizont pod první dřevěnou podlahou lze zařadit do první poloviny 13. století, a proto se námi zkoumaný suterén dá zasadit do počátků města Uničova. V průběhu druhé poloviny 13. století se nacházejí dvě vrstvy dřevěné prkenné podlahy. Další nálezové horizonty jsou již poměrně hodně poškozené mladšími výkopy – jedním středověkým výkopem a vápennou jámou z novověku. Konec využívání zahloubeného suterénu tak lze vidět ve druhé polovině 14. století. Ve zkoumaných vrstvách se také našly dvě vrstvy, které jsou pravděpodobně pozůstatky po požáru. Starší se dá položit do počátku 14. století. A druhou pak lze zařadit na konec 14. století. Nutné je také poukázat na absenci vrstev z 15. století, které mohly být zničeny novověkými nebo i středověkými úpravami. Zkoumané novověké vrstvy jsou převážně výplní vápenné novověké jámy, která obsahuje směs střeptů z 15., 16. i 17. století. Novověký keramický soubor rovněž ukazuje převahu polévaných střeptů nad zakuřovanými i reznými, což může znamenat dobře zajištěného vlastníka tohoto místa. Není však vyloučeno, že zkoumané novověké střepty zde mohly být navezeny z jiných míst.

Pro lepší poznání námi zkoumaného zahloubeného suterénu by se musel bezpochyby rozšířit a dokončit výzkum, který byl proveden v roce 1997 a pro poznání rané středověké zástavby v Uničově by to byl další významný objev. Pokud však mluvíme o republikovém poznání této problematiky, tak se dá říct, že již máme komplexní poznatky a že daná problematika je poměrně dobře objasněna. Nemůže se tak však říct i o druhém tématu této bakalářské práce a to o parcelaci a uliční síti, které se ještě v české archeologii do nedávna moc pozornosti nedostávalo.

9. Summary

The archaeological excavation done in October 1999 on Masaryk square was yet unreported and unevaluated and it was main goal of this Bachelor's thesis to do so. There has been found an object interpreted as basement of medieval house and by research of ceramics which was found in it, its founding is dated to the 1st half of 13th century. There are also two levels of wooden floor which separated 1st half, 2nd half and late 13th century. End of basement is stated to the 1st half of 14th century. But the area was occupied even in postmedieval era until now. An excavation site was relatively small due to lack of time, therefore it was not researched properly. By look on many other examples in Czech republic, we can assume, that basement have some type of wall structure, most probably some kind of wooden structure and its shape would be square or rectangle. Basement was also relatively deep, it was 2,5 m in the ground and by look on other examples in Uničov city, we know that subsurface is around 1 m deep. Wooden floors are also known in other examples of basements in Czech republic. But we don't know what size basement had.

Object is interpreted as basement due to last archaeological consensus. This kind of object founded in city was meant as structure for living until recent times. With research of this objects in last decades we can decide, that in most times this kind of object was used as basement for storing goods.

Parcellation and street web is still not archaeologically researched as buildings in early medieval cities. But it is changing in last years. We can see sizes and shapes of areas in other cities, but we can not surely know in Uničov. Only thing we know is that in „Uničov charters“ is stated, that there are „great“ and „small“ areas, but true meaning is not known yet. We can assume, by look on south block of houses of Masaryk square that one area could have 16 m, when city was founded, but this has to be proofed yet.

Main goal of this thesis was to do a research of archaeological material of this basement, mostly ceramics. This ceramics was divided to ceramics groups A - E, which all of them have different characteristics and can be dated to different time periods. Each ceramic fragment was assigned to one of ceramic group and class.

10. Použitá literatura

Použité Prameny:

Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae. II. (1198 – 1230). Ed. G. Friedrich, Praha 1912.

Použitá literatura:

Blážková, G. 2013: Vývoj raně novověké kuchyňské a stolní keramiky v Čechách na základě souborů z Pražského hradu. Památky archeologické 54, 183-220.

Bláha, J. 1980: Otázka kontinuity slovanského osídlení olomouckého kopce a několik poznámek k hmotné kultuře olomouckých Slovanů. Vlastivědný věstník moravský 32, 301-311.

Bláha, J. 1987: Archeologický průzkum v Olomouci. Staveniště obchodního domu Prior. Objekty 5/78, 59/7 a 68/79 (keramika). Katalog nálezů (úvod, keramické nálezy č. kat. A32424-A3324). In: Archeologické prameny k dějinám olomoucké oblasti. Fontes archaeologicae historiam regionis olomucensis illustrantes (cura Pavel J. Michna), Volumen I/2, Olomouc.

Bláha, J. – Sedáčková, H. 1998: Slavnostní keramika. In: Sklo, slavnostní keramika a kachle. Archeologické výzkumy Památkového ústavu v Olomouci 1973 – 1996, Olomouc, 15-18.

Bláha, R. 2005: Zemnice v Hradci Králové. Dosavadní stav poznání. Forum urbes medii aevi II, 118-126.

Bláha, R. – Frolík, J. – Sígl, J. 2007: Proměna uliční sítě a parcelace v Hradci Králově a Chrudim. Forum urbes medii aevi IV, 82-83.

Bolina, P. – Němcová, J. – Šlézar, P. 2008: K počátkům hradů na Moravskotřebovsku. Castellologica bohemia 11, 53-88.

Břeň, D. – Kašpar, V. – Vařeka, P. 1995: K problematice počítačového zpracování středověké keramiky (Databáze KLASIFIK). Archeologické forum, č. 4, 36-41.

Burešová, J. a kol. 2013: Uničov. Historie moravského města. Uničov.

Daňhel, M. – Kalábek, M. 2012: Uničov. Mezi silnicemi. Přehledy výzkumů 53, 175-176.

Dehnerová, H. 2005: Uničov. Masarykovo náměstí č. 22, parc. č. 18. Přehledy výzkumů 46, 316-317.

Dehnerová, H. – Faltýnek, K. – Večeřa, P. 2013: Olomoucká č. p. 225, parc. st. 138/2, Olomoucká č. p. 226, parc. st. 138/3. Přehledy výzkumů 54-2, 283-284.

Donat, P. 1993: Zehn Keller von Gebesee, Lkr. Erfurt. Studien zu Hochmittelalterlihen Kellerangen, Alt – Thüringen 27, 207-263.

- Dragoun, Z. – Škabrada, J. – Tryml, M. 2002:** Románské domy v Praze. Praha – Litomyšl 2002.
- Goš, V. 1975:** Slovanská keramika 10.-13. Stol. Na severní Moravě. Vlastivědný věstník moravský 27, 291-302.
- Goš, V. 1983:** Středověké hrnčířství v Lošticích: Pět let archeologických výzkumů města. Archaeologia historica 8, 197-209.
- Goš, V. 1985:** Hrad Úsov - jeho úloha a význam při kolonizaci severní Moravy ve 13. století. Archaeologia historica 10, 303-308.
- Goš, V. – Novák, J. – Karel, J. 1985:** Počátky osídlení Rýmařova. Památky archeologické 76, 194-227.
- Grégr, J. – Kaiser, L. 2009:** Uničov. Masarykovo nám. č. 36, parc. st. 121. Přehledy výzkumů 50, 445.
- Holub, P. – Merta, D. – Peška, M. – Zapletalová, D. – Zůbek, A. 2003:** K otázce topenišť v dřevohliněných domech ze 13. století v Brně, ... aneb proč nevěříme na zemnice. In: Kracíková, L. (ed.), Svorník 1. Sborník příspěvků z 1. konference stavebně historického průzkumu 4. – 6. 6. 2002 v Zahrádkách u České Lípy. Vývoj a funkce topenišť. Praha: Státní památkový ústav v Ústí nad Labem a Sdružení pro stavebně historický průzkum, 2003, 75-84.
- Holub, P. – Kolařík, V. – Merta, D. – Peška, M. – Sedláčková, L. – Zapletalová, D. – Zůbek, A. 2005:** Ke stavu poznání nezděné měšťanské architektury vrcholně středověkého Brna. Forum urbes medii aevi II, 44-101.
- Hejhal, P. – Hrubý, P. 2005:** Dřevěná architektura 13. století v Jihlavě, Pelhřimově a Humpolci. Forum urbes medii aevi II, 126-147.
- Juřina, P. 2006:** Objev kamenného románského paláce na Novém Městě pražském. Forum urbes medii aevi III, 170-177.
- Kaiser, L. – Kočár, P. – Postránecká, K. 2005:** Požárem zaniklý středověký objekt ve Smetanově ulici ve Starém Plzenci. Forum urbes medii aevi II, 102-117.
- Kalábková, P. 2013:** Protohistorické období. In: Uničov. Historie moravského města, Uničov, 19-34.
- Kiecoň, M. – Zezula, M. 2005:** Dřevohlinitá obytná zástavba v Opavě ve středověku (současný stav výzkumu). Forum urbes medii aevi II, 26-43.
- Klápště, J. – Richter, M. - Velímský, T. 1996:** Hausbau früher Lokationsstädte in Böhmen, in: Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa. Památky archeologické - supplementum 6, 148-165.

- Klápště, J. – Velímský, T. 1978:** Mostecké zemnice 13. století (zpráva o stavu výzkumu). *Archaeologia historica* 3, 121-129.
- Kaiser, L. – Kočár, P. – Postránecká, K. – Široký, R. 2005:** Požářem zaniklý středověký objekt ve Smetanově ulici ve Starém Plzenci. *Forum urbes medii aevi* II, 102-117.
- Kiecoň, M. – Zezula, M. 2005:** Dřevohlinitá obytná zástavba v Opavě ve středověku (současný stav výzkumu). *Forum urbes medii aevi* II, 26-43.
- Klápště, J. – Velímský, T. 1978:** Mostecké zemnice 13. století (zpráva o stavu výzkumu). *Archaeologia historica* 3, 121-129.
- Landsfeld, H. 1947:** Co vyráběli novokřtěšní keramikové v Podivíně. *Vlastivědný věstník moravský* 2, 222-238.
- Majtanová, R. 2004:** Keramická produkce města Ostravy 15. – 16. století. Plzeň: Západočeská univerzita. Diplomová práce.
- Michna, P. 1980:** Dvě sídlištní stavby z počátku lokalizace Uničova. *Vlastivědný věstník moravský* 32, 161-181.
- Michna, P. 1988:** K poznání zahloubených obydlí doby velké kolonizace. In: Frolec, V. (ed.), *Rodná země*, Brno, 222–284.
- Novák, J. 2013:** Hospodářské zázemí Uničova ve středověku. Olomouc: Univerzita Palackého. Bakalářská práce.
- Pajer, J. 1983:** Počátky novověké keramiky ve Strážnici. Strážnice.
- Pajer, J. 2001a:** Novokřtěnské fajánse ze Strachotína. Mikulov.
- Pajer, J. 2001b:** Výroba novokřtěnských fajánsí na Jižní Moravě (soupis doložených lokalit). *Jižní Morava* 37, 21-42.
- Pajer, J. 2006:** Studie o novokřtěncích. Strážnice.
- Procházka, R. 2006:** Město – fenomén doby posledních Přemyslovců. In: *Sága moravských Přemyslovců. Život na Moravě od 11. do počátku 14. století. Sborník a katalog výstavy pořádané k 700. výročí tragické smrti Václava II., posledního českého krále z dynastie.* Vlastivědné muzeum Olomouc, 153-172.
- Procházka, R. 2007:** Area ...sive parva, sive magna... Parcela ve vývoji raného komunálního města. *Forum urbes medii aevi* IV, 6-41.
- Procházka, R. – Peška, M. 2007:** Základní rysy vývoje brněnské keramiky ve 12. – 13/14. století. *Přehledy výzkumů* 48, 143-232.
- Richter, M. 1963:** Výzkum opevnění středověké osady v Hradištku u Davle, *Archeologické rozhledy* 15, 200-219, 221-223.

- Scheufler, V. (BD):** Novověká keramika z olomouckých nálezů, ÚEF ŠSAV, Praha. Rukopis, Archiv NPÚ Olomouc.
- Smetánka, Z. 1973:** Příspěvek k chronologické problematice pozdní doby hradištní. Památky archeologické 64, 463-486.
- Smetánka, Z. — Žegklitz, J. 1990 (ed.):** Studies in Post-Medieval Archaeology 1.
- Sklenář, K. 1998:** Archeologický slovník 3. Keramika a sklo. Praha.
- Šíroky, R. – Kaiser, L. – Kočár, P. – Nováková, K. 2007:** Sedláčkova ulice v Plzni ve světle archeologického výzkumu K podobě veřejných prostranství středověkých měst. Forum urbes medii aevi IV, 94-117.
- Šlězár, P. 2005:** Předběžná zpráva o objevu „Antiqua civitas“ na Starém městě v Litovli a několik poznámek k aspektům geneze města Litovle. Přehled výzkumů 46, 103-110.
- Šlězár, P. 2008:** Archeologický výzkum v suterénu budovy Městského klubu v Litovli. Vlastivědný věstník moravský 60, č. 2, 167-183.
- Šlězár, P. 2013a:** „Nova villa“ – počátky královského města očima archeologie. In: Uničov. Historie moravského města, Uničov, 56-70.
- Šlězár, P. 2013b:** Olomoucká ulice. Středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum. Archeologické rozhledy 54-2, Brno, 280-282.
- Unger, J. 1984:** Základní horizonty keramiky 12. až 15. století na soutoku Jihlavy a Svratky, okr. Břeclav. Archeologické rozhledy 36, č. 3, 288-296 .
- Vařeka, P. 1998:** Proměny keramické produkce vrcholného a pozdního středověku v Čechách. Archeologické rozhledy 50, 123-137.
- Vařeka, P. 2002:** Zahloubené stavby v českých městech vrcholného středověku – zemnice nebo suterény nenalezených nadzemních domů. In: Archeologie nenalezeného.
- Výkruta, L. 2006:** Muzeum Uničov. Brno: Masarykova Univerzita. Diplomová práce.
- Zapletal, J. 2013:** Přírodní podmínky v minulosti. In: Uničov. Historie moravského města. Uničov, 13-17.
- Zápotocký, M. 1979:** Katalog středověké keramiky severočeského Polabí. Praha.
- Zežula, M. – Kiecoň, M. – Kolář, F. 2007:** Archeologické doklady k vývoji půdorysu, uliční sítě a parcelace středověké Opavy. Forum urbes medii aevi IV, 118-143.
- Žegklitz, J. (ed.) 2007:** Studies in Post-Medieval Archaeology 2.
- Žegklitz, J. (ed.) 2009:** Studies in Post-Medieval Archaeology 3.
- Žegklitz, J. (ed.) 2012:** Studies in Post-Medieval Archaeology 4.

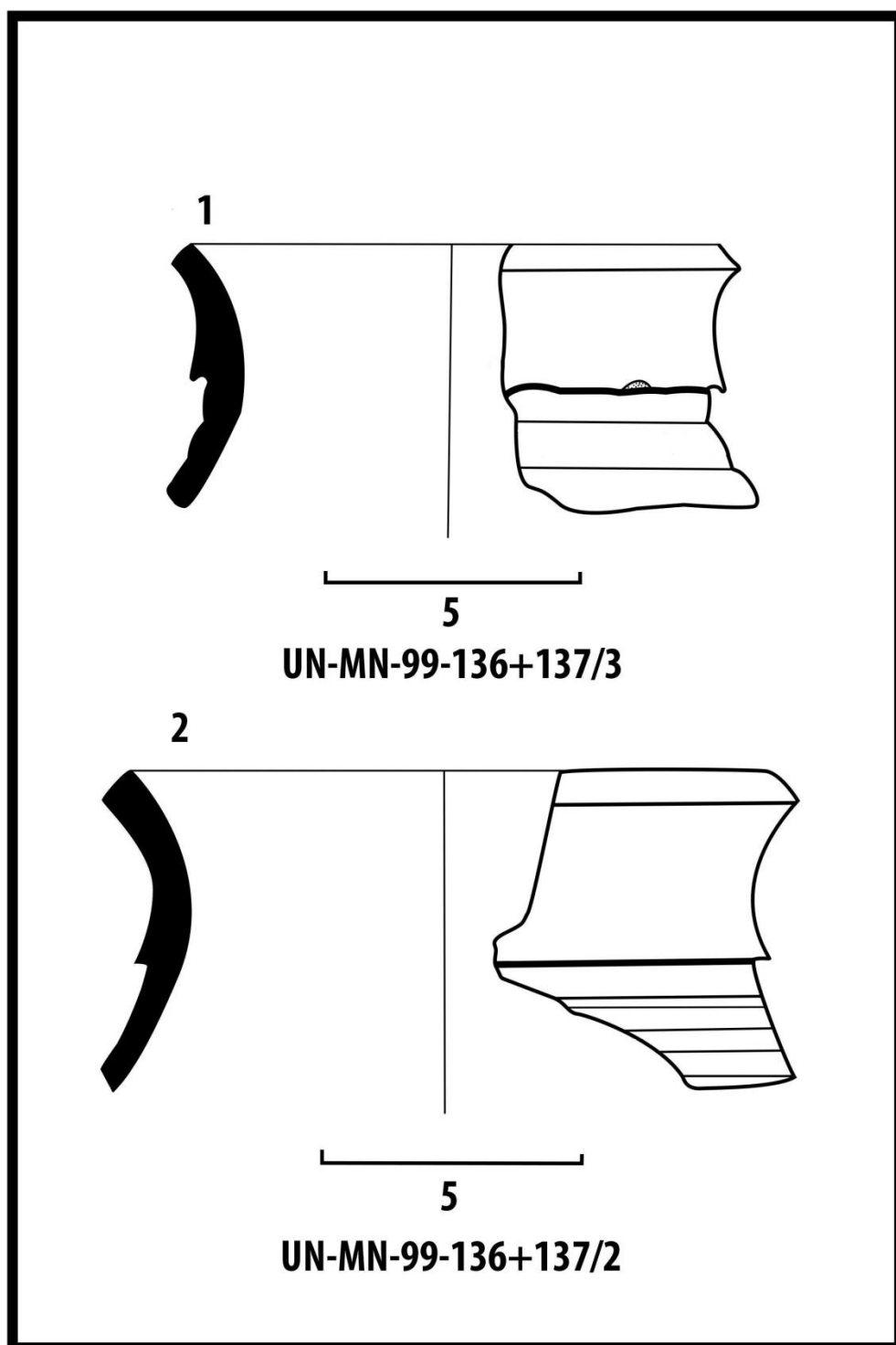
11. Seznam příloh

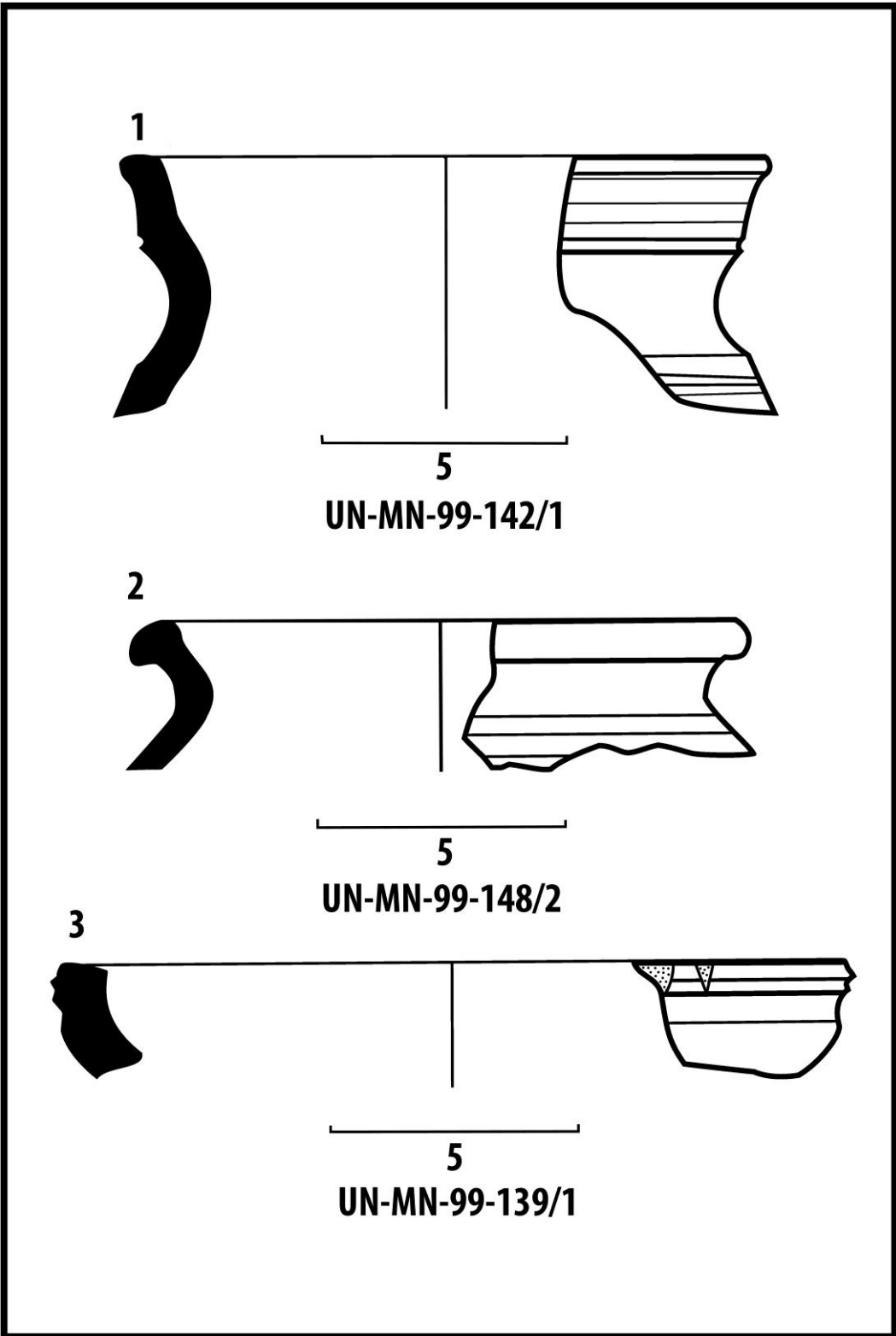
- Obr. 1** poloha zkoumaného zahloubeného suterénu v Uničově
- Obr. 2** poloha zahloubených suterénů nalezených na území Uničova
- Obr. 3** databáze použitá k vyhodnocení středověkého keramického materiálu (náhled 1)
- Obr. 4** databáze použitá k vyhodnocení středověkého keramického materiálu (náhled 2)
- Obr. 5** popis středověkých keramických tříd
- Obr. 6** poměrné zastoupení pěti hlavních keramických skupin ve středověkém souboru
- Obr. 7** početní zastoupení jednotlivých tříd keramických tříd ve středověkém keramickém souboru
- Obr. 8** poměr zastoupení keramických tvarů ve středověkém keramickém souboru
- Obr. 9** poměr zastoupení jednotlivých keramických skupin ve středověkých vrstvách
- Obr. 10** popis jednotlivých keramických tříd novověkého keramického souboru
- Obr. 11** databáze použitá pro vyhodnocení novodobého keramického souboru
- Obr. 12** databáze použitá pro vyhodnocení novodobého keramického souboru
- Obr. 13** poměrné zastoupení keramických skupin v novověkém keramickém souboru (náhled 1)
- Obr. 14** zastoupení jednotlivých keramických tříd v novověkém keramickém souboru (náhled 2)
- Obr. 15** poměr polévané, rezné a zakuřované keramiky v souboru novověké keramiky
- Obr. 16** poměr keramických skupin v horizontu kontextů 115, 122A, 122B, 122C a 157
- Obr. 17** počet všech keramických skupin v horizontu kontextů 115, 122A, 122B, 122C a 157
- Obr. 18** poměr polévané, rezné a zakuřované keramiky v horizontu kontextů 115, 122A, 122B, 122C a 157
- Obr. 19** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextu 136+137

- Obr. 20** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextů 142, 148 a 139
- Obr. 21** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextů 139, 154 a 144
- Obr. 22** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextů 122C a 115
- Obr. 23** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextů 155 a 119
- Obr. 24** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextu 139+140 a 155
- Obr. 25** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextu 148, 157, 158
- Obr. 26** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextů 122B, 148 a 135B
- Obr. 27** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextu 142, 154 a 141
- Obr. 28** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextu 145, 122C, 155 a 142
- Obr. 29** Výběr keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 z kontextu 148 a 153
- Obr. 30** Okraje novověkých keramických střepů z výzkumu na Masarykově náměstí č. 37 (zleva 1. Řádek: jednoduchý, zavinutý, zavinutý; 2. Řádek: Zvenčí oblý, talířovitý podokraj, zavinutý; 3. Řádek: Vytažený pozdní, vodorovný obloukovitý, ovalený)
- Obr. 31** Nákres Jižního profilu
- Obr. 32** Nákres Východního profilu
- Obr. 33** Nákres Západního profilu
- Obr. 34** Půdorys po odebrání vrstvy 127
- Obr. 35** Půdorys situace v -0,85
- Obr. 36** Nákres části Severního profilu
- Obr. 37** Dřevěná podlaha v kontextu 140
- Obr. 38** Půdorys po odebrání dřevěné podlahy (140,141)

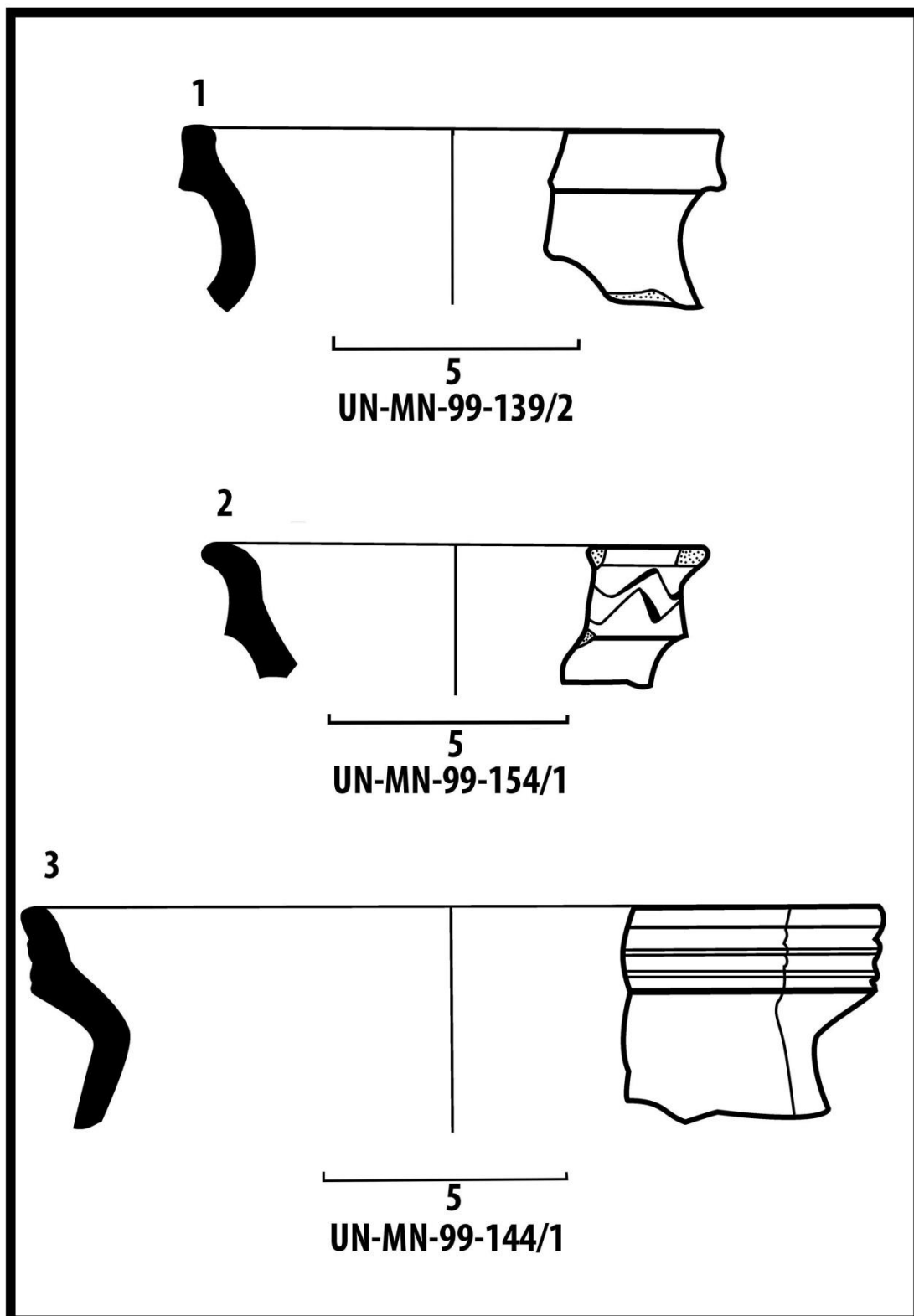
- Obr. 39** Fotografie větší části pánve z kontextu 122C
- Obr. 40** Fotografie větší části mísy z kontextu 122C
- Obr. 41** Fotografie části loštického poháru z kontextu 112+114
- Obr. 42** Fotografie střepu s barevnou výzdobou z kontextu 148
- Obr. 43** Fotografie střepu loštického poháru s barevnou výzdobou z kontextu 122A
- Obr. 44** Rozměry jižního parcelního bloku Masarykova náměstí
- Obr. 45** Rozměry východního parcelního bloku Masarykova náměstí
- Obr. 46** Rozměry severního parcelního bloku Masarykova náměstí
- Obr. 47** Typologie zahloubených suterénů podle P. Vařeky (Vařeka 2002)
- Obr. 48** Pozice zahloubených suterénů nalezených na Olomoucké ulici v Uničově (Šlězár 2013a), světlé suterény odpovídají 1. polovině 13. století a tmavé suterény odpovídají 2. polovině 13. století
- Obr. 49** Směry dálkových cest vedoucí přes Uničov, 1- směr Litovel, 2- směr Olomouc, 3- směr Jeseníky, 4- směr Loštice, 5- směr Sovinec (Šlězár 2013a)
- Obr. 50** Harrisův vývojový diagram

12. Kresby

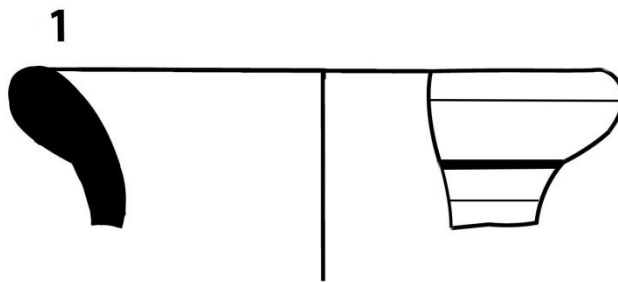

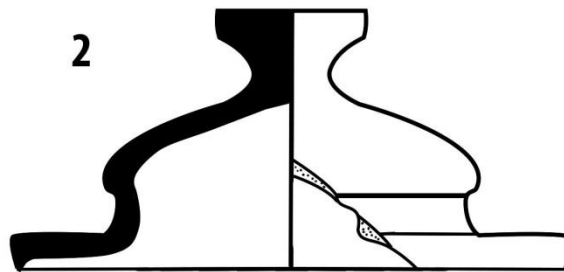
Obr. 20

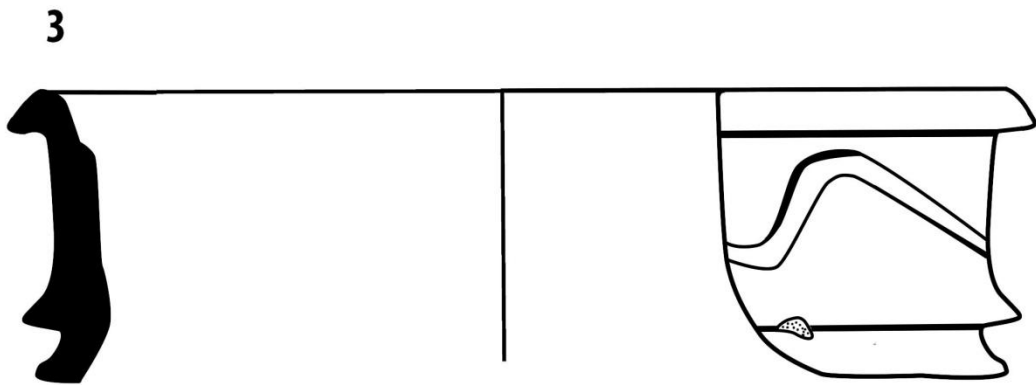
Obr. 21

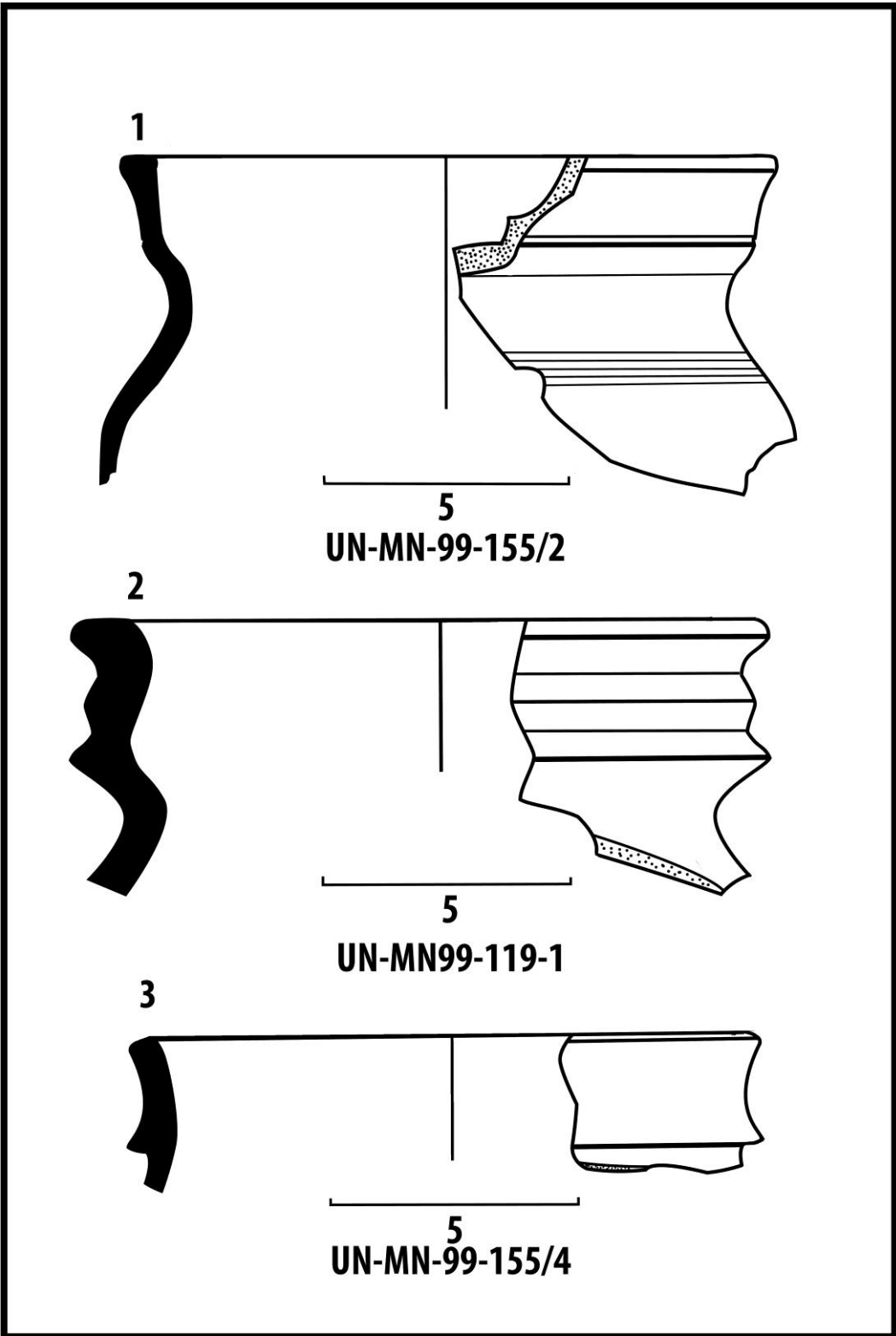
5
UN-MN-99-122C/27

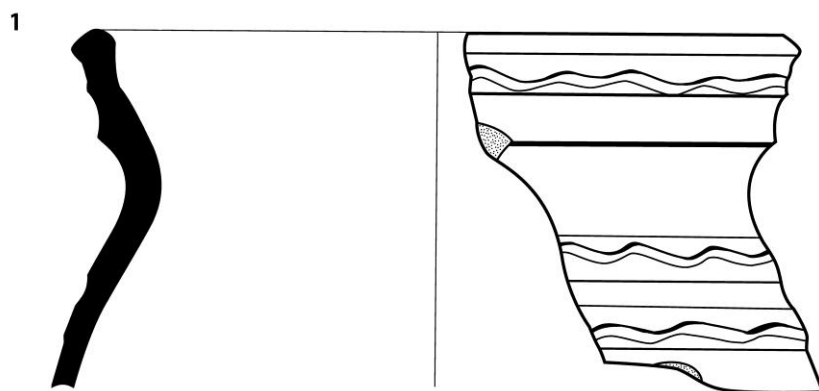
5
UN-MN-99-122C/47

5
UN-MN-99-115/2

Obr. 23

10

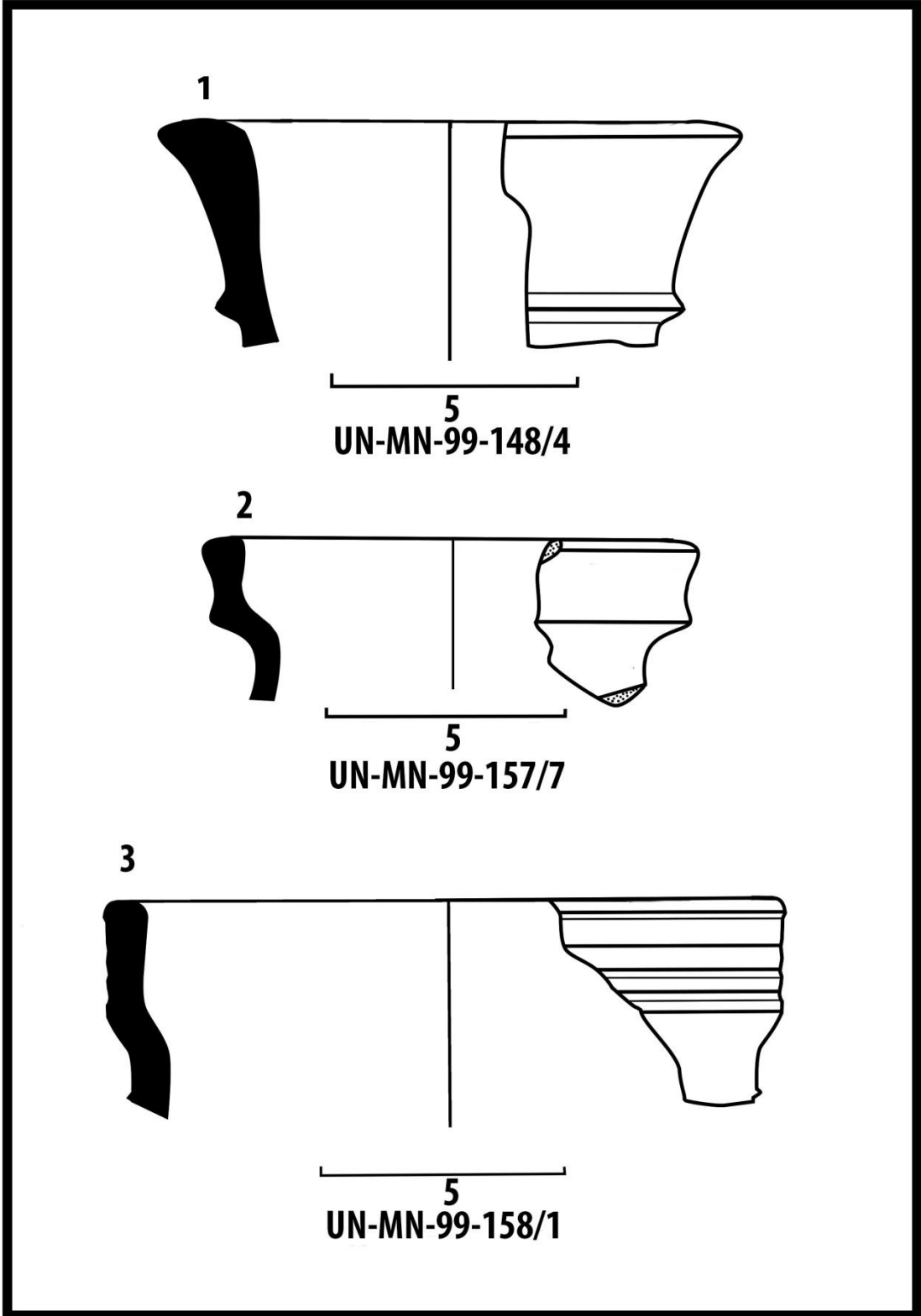
UN-MN-99-139+140/1

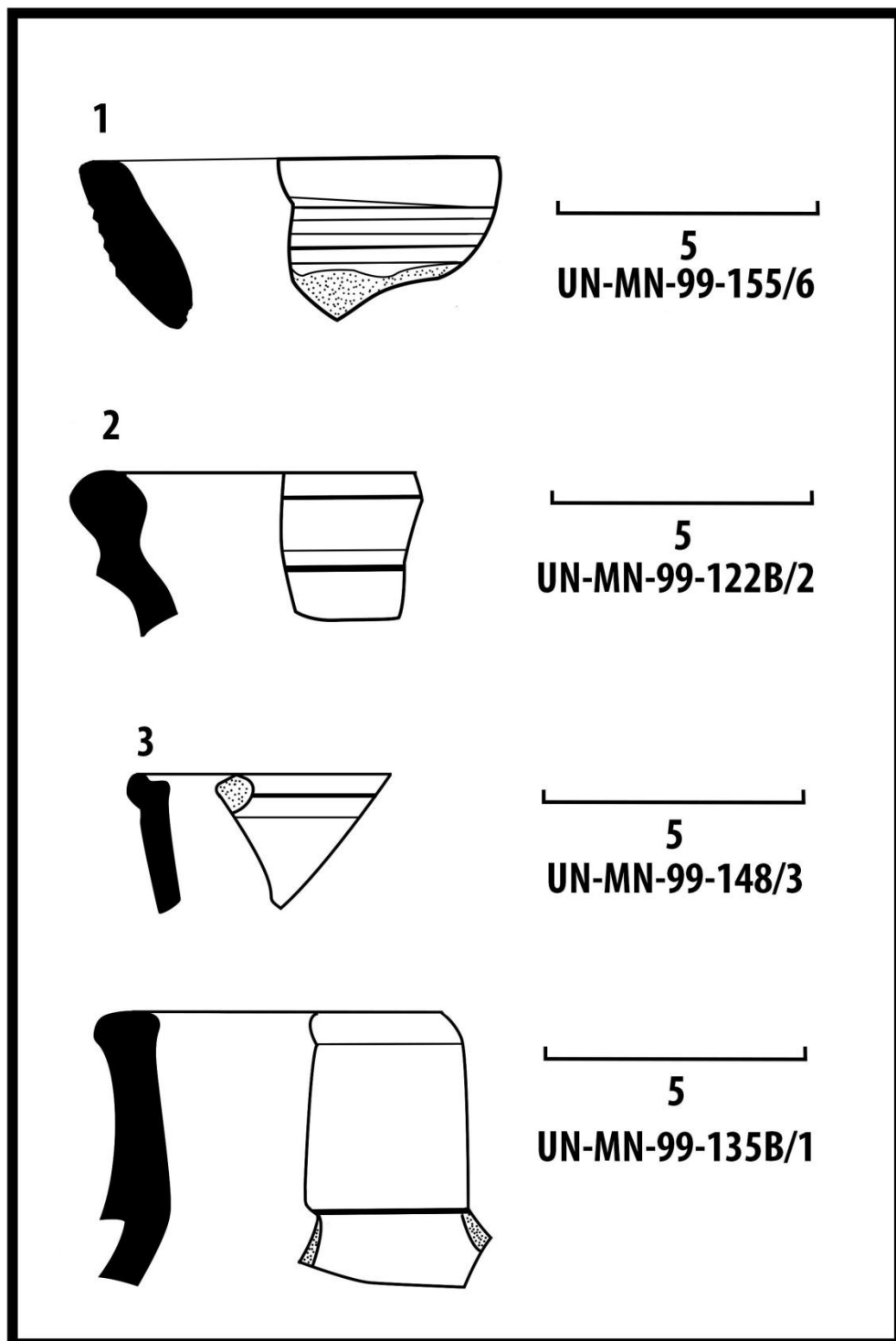
10

UN-MN-99-155/3

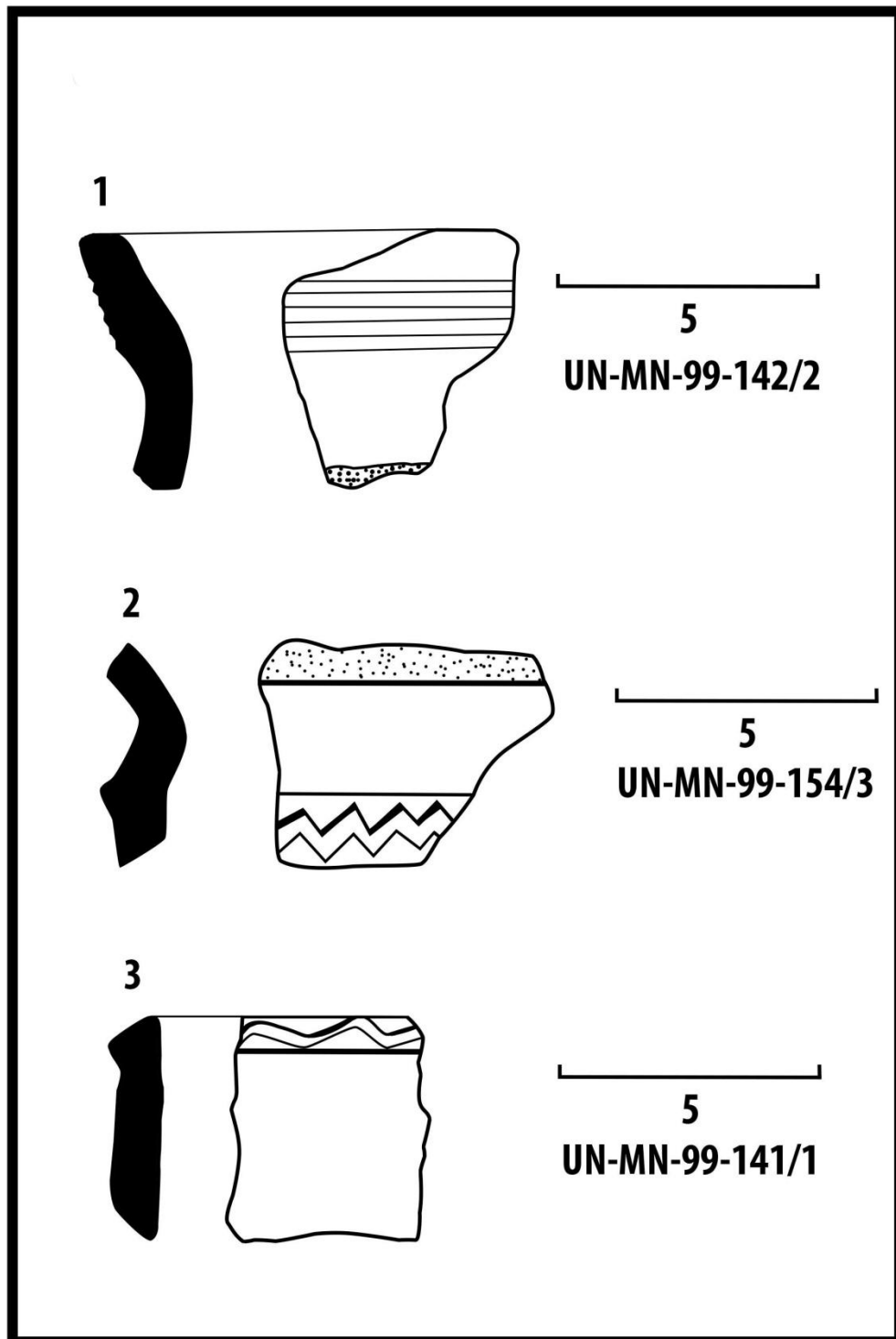
Obr. 24

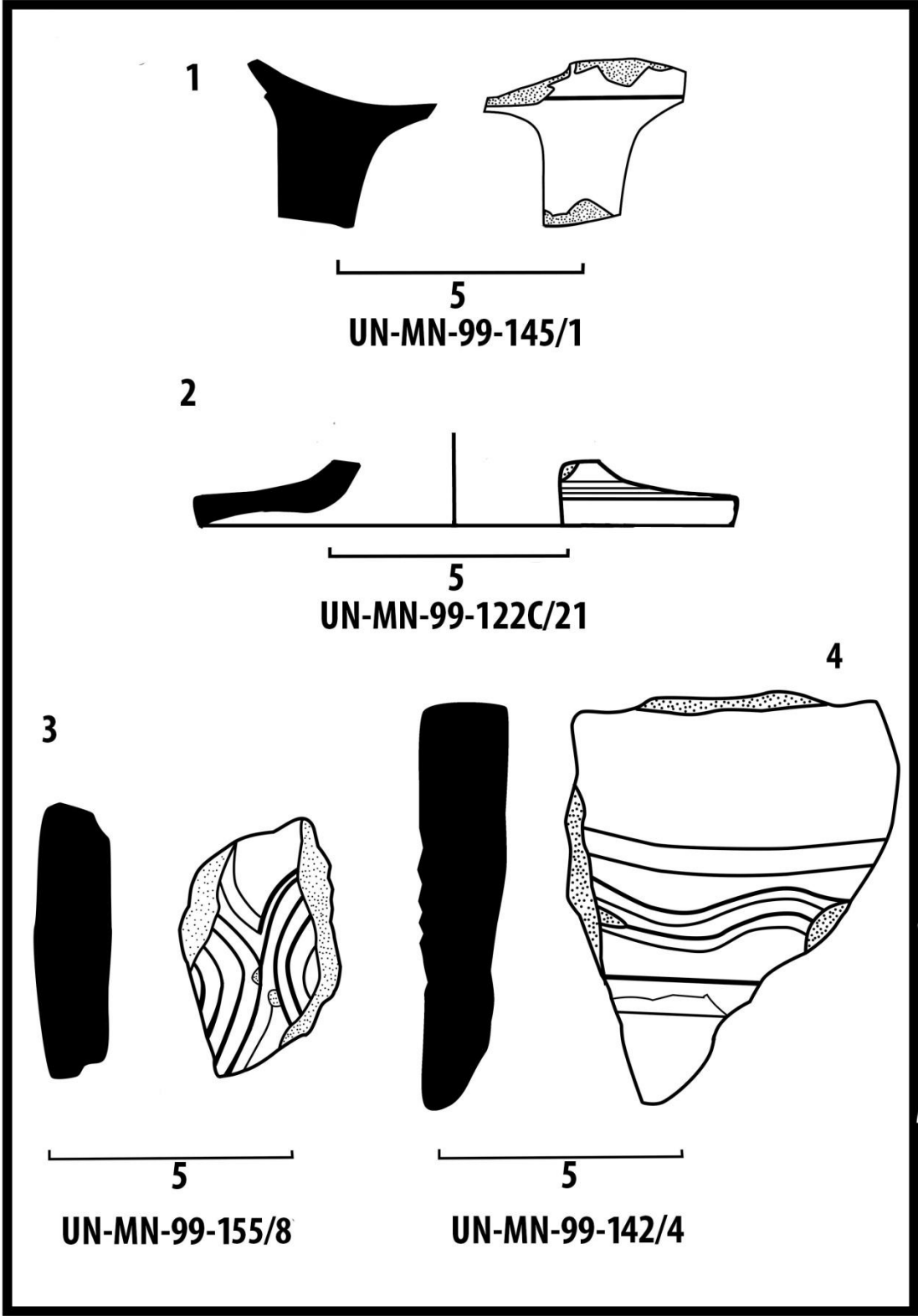
Obr. 25

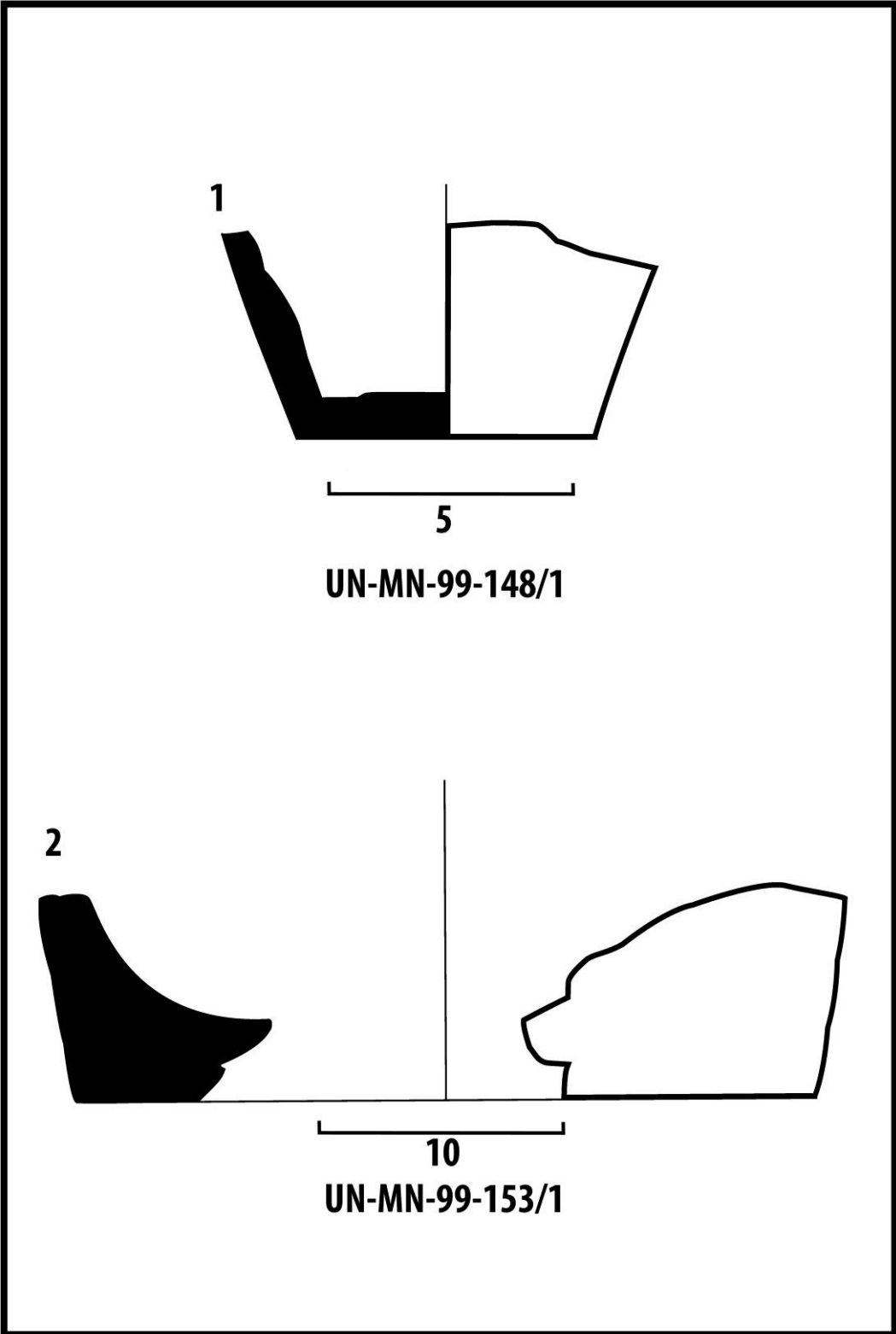
Obr. 26

Obr. 27

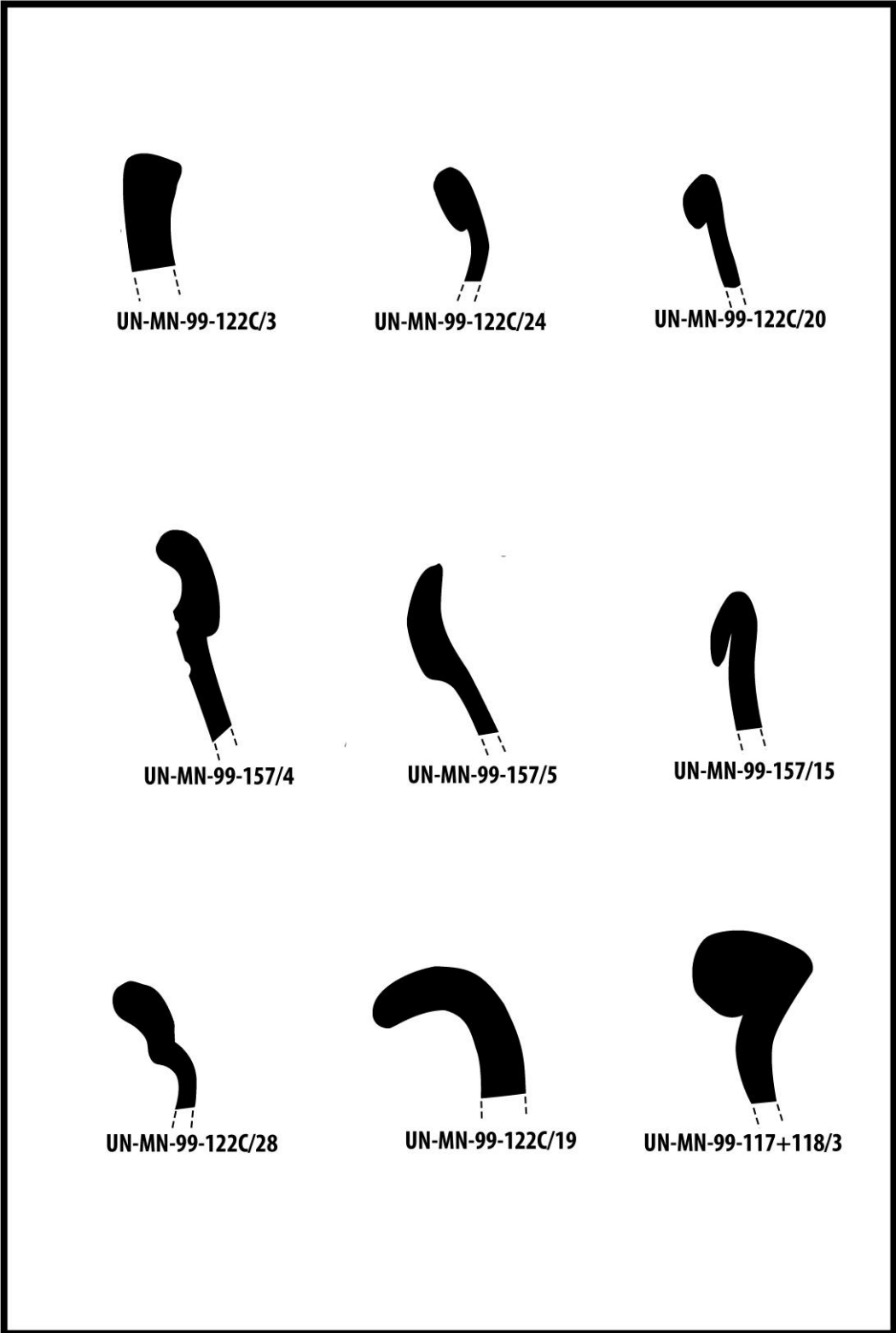
Obr. 28

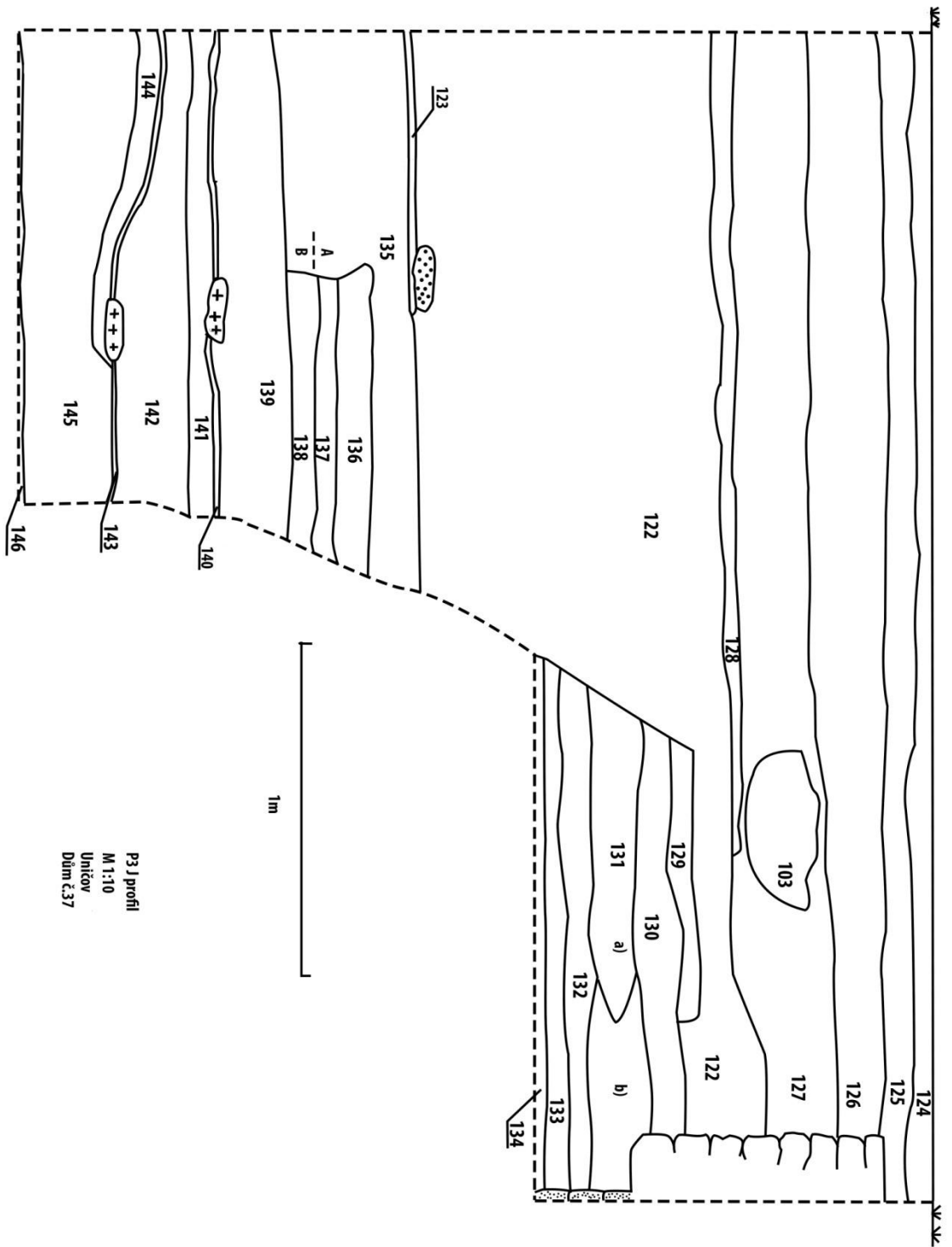
UN-MN-99-148/1

UN-MN-99-153/1

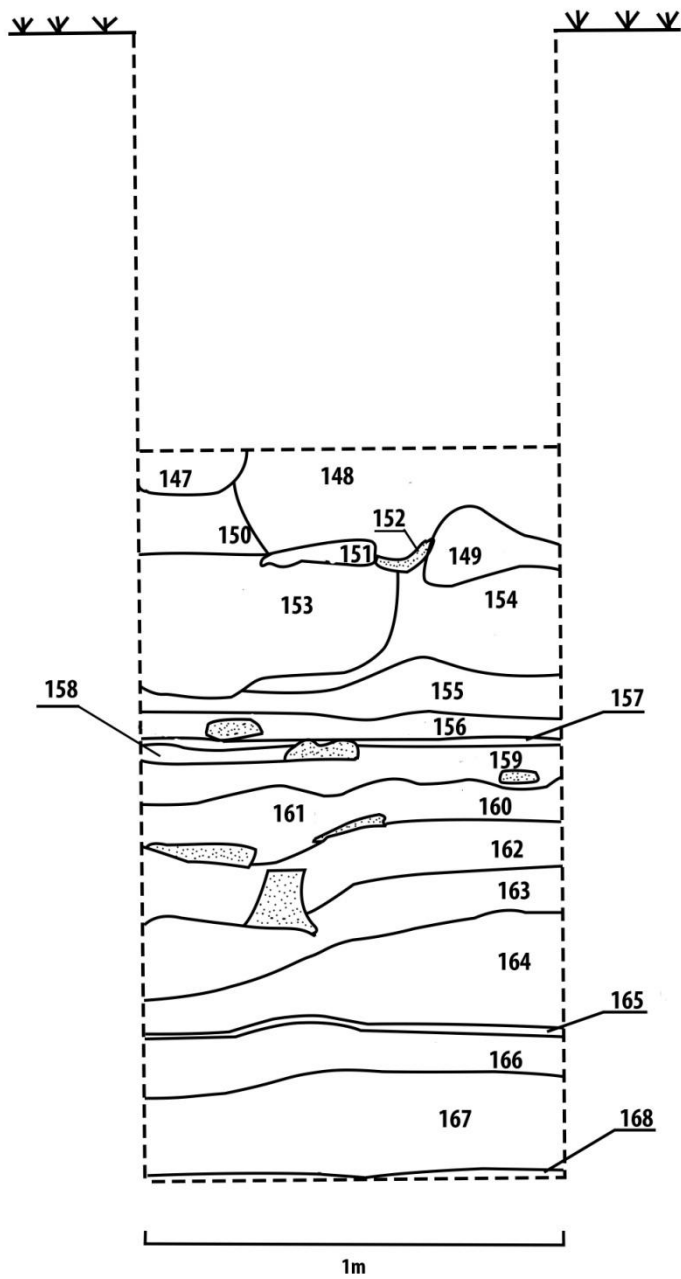
Obr. 29

Obr. 30

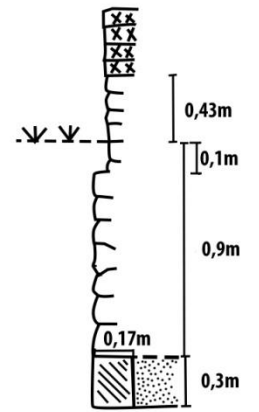
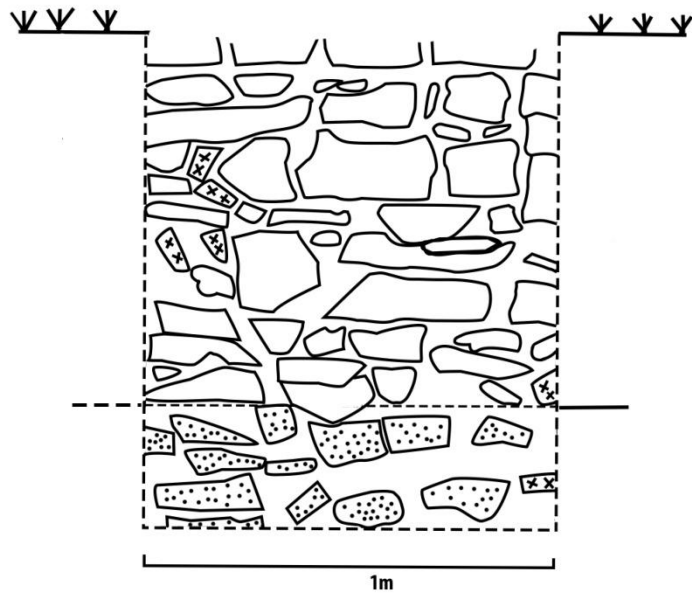

Obr. 31

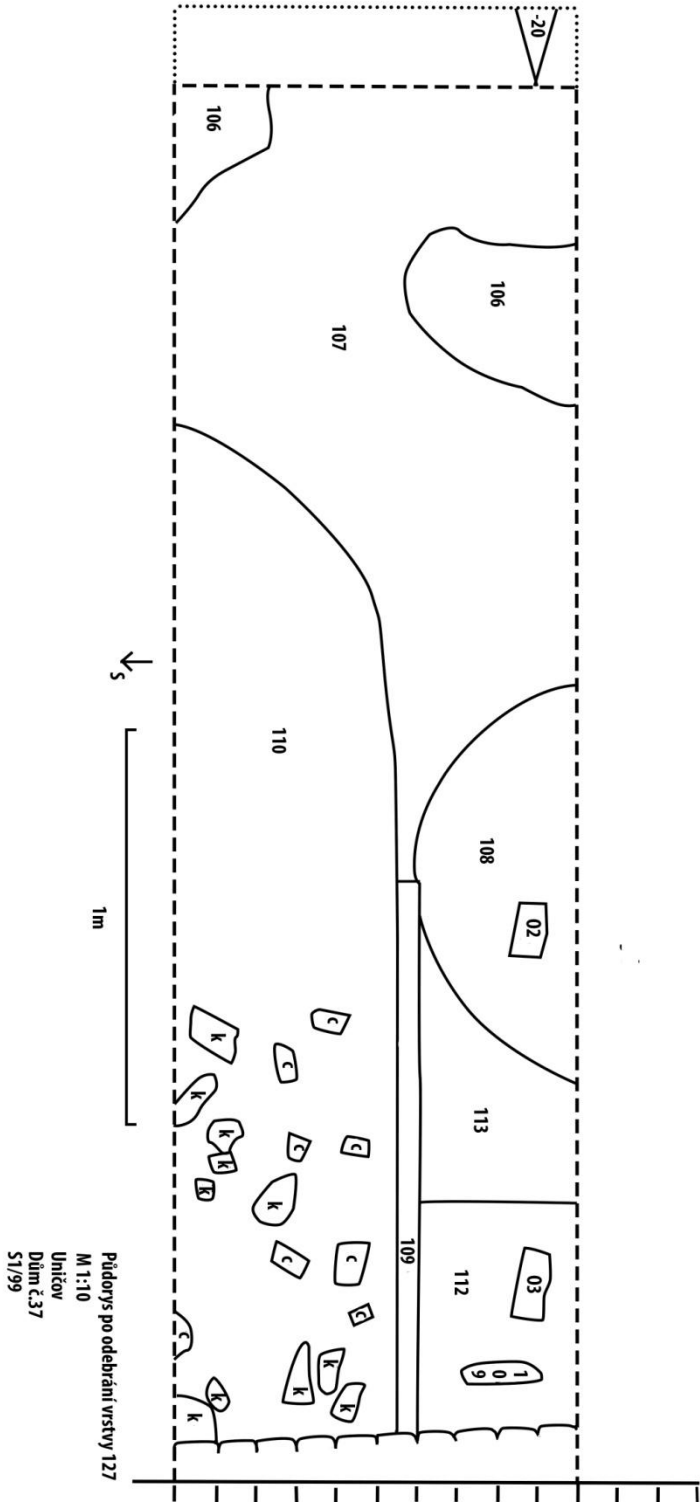
V profil
 M 1:10
 Uničov
 Dům č. 37
 S1/99

Obr. 32

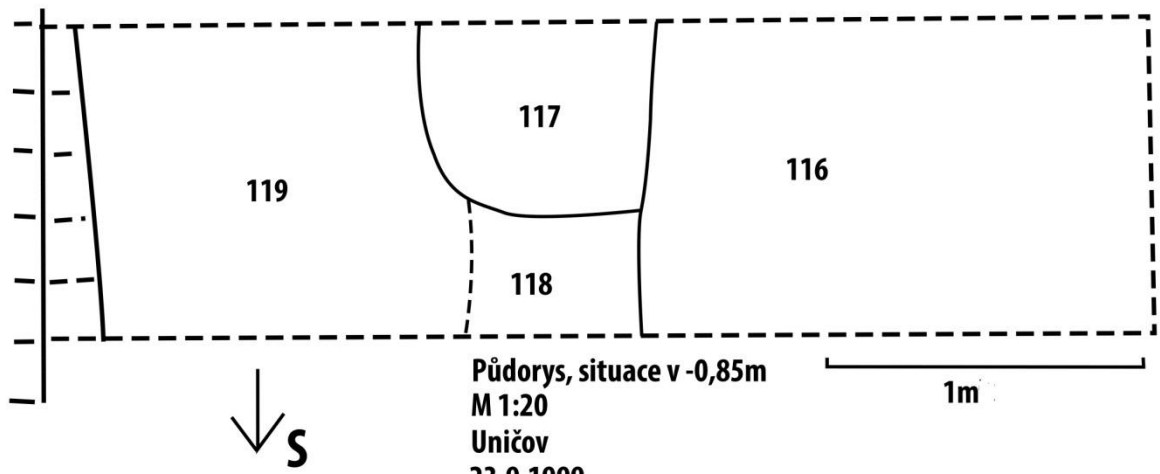

Z profil
 M 1:10
 Uničov
 Dům č. 37
 S1/99

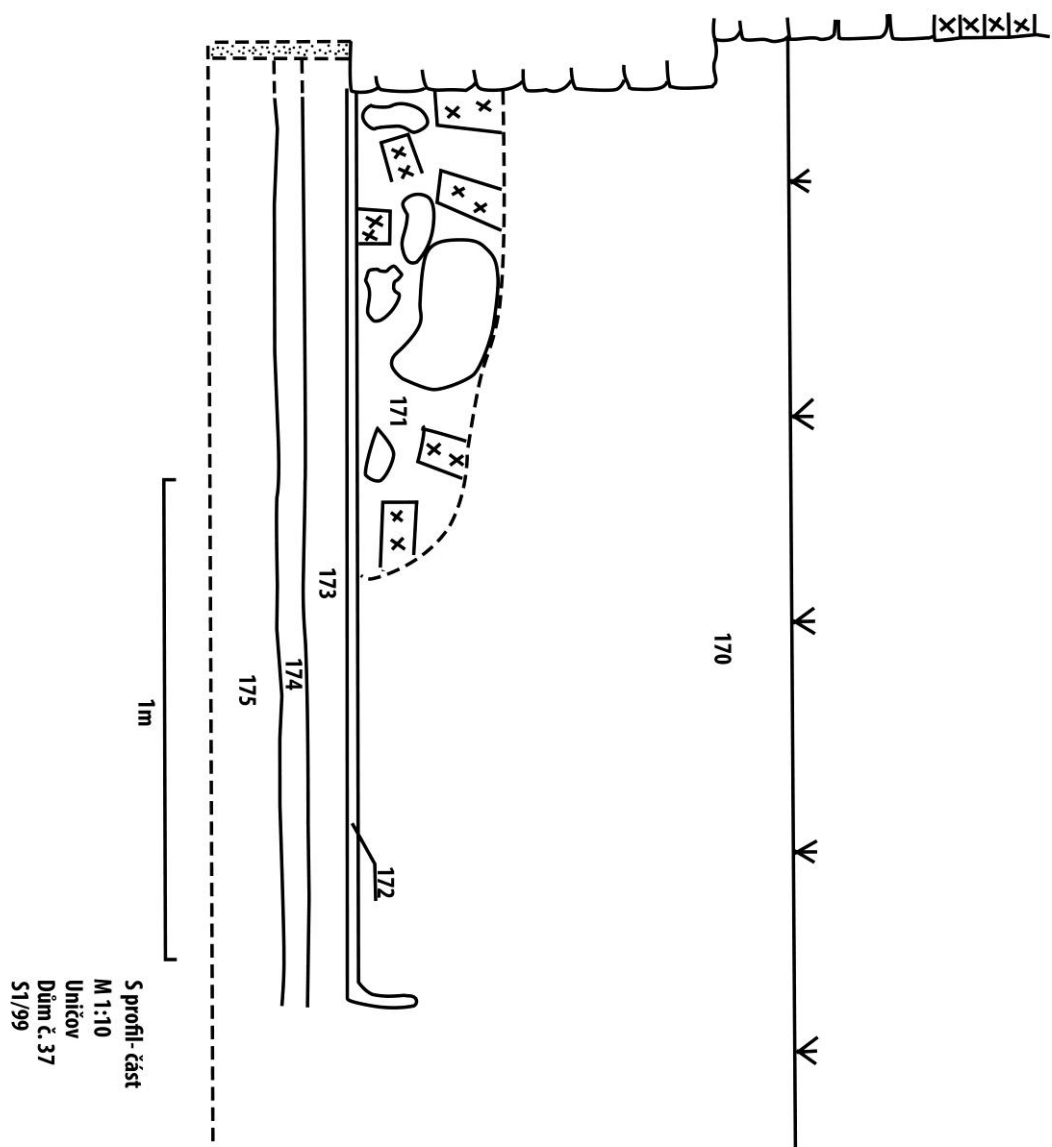
Obr 33

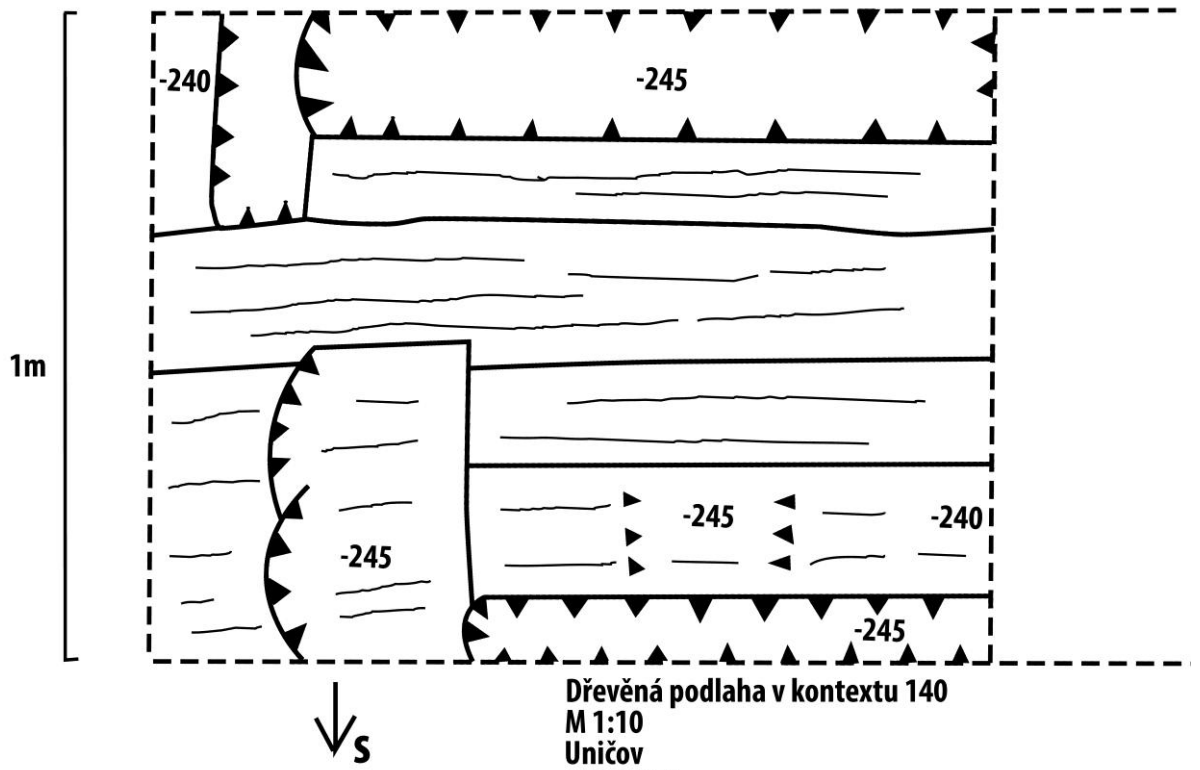
Obr 34

Obr. 35

Obr. 36

Dřevěná podlaha v kontextu 140

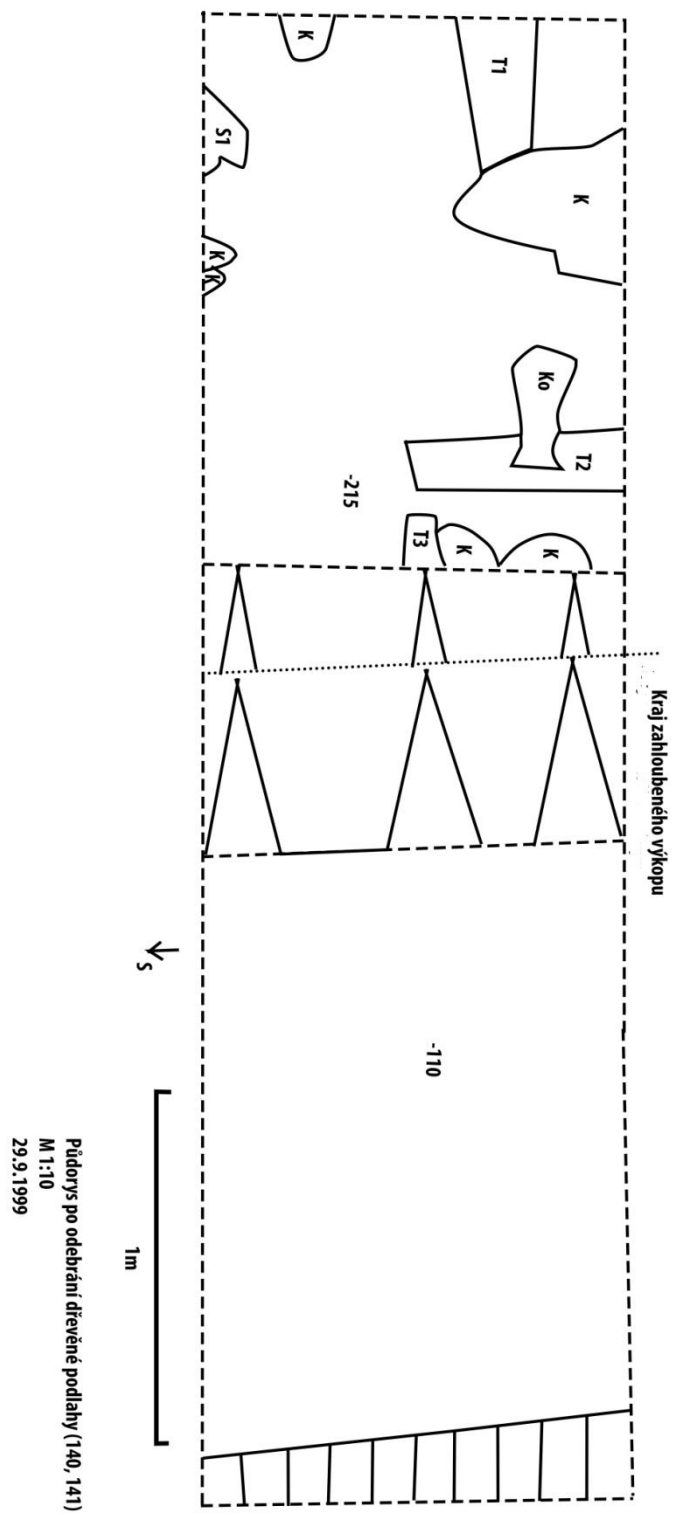
M 1:10

Uničov

1.10.1999

S1/99

Obr. 37

Půdorys po odebrání dřevěné podlahy (140, 141)
 M 1:10
 29.9.1999

Obr. 38

Obr. 39

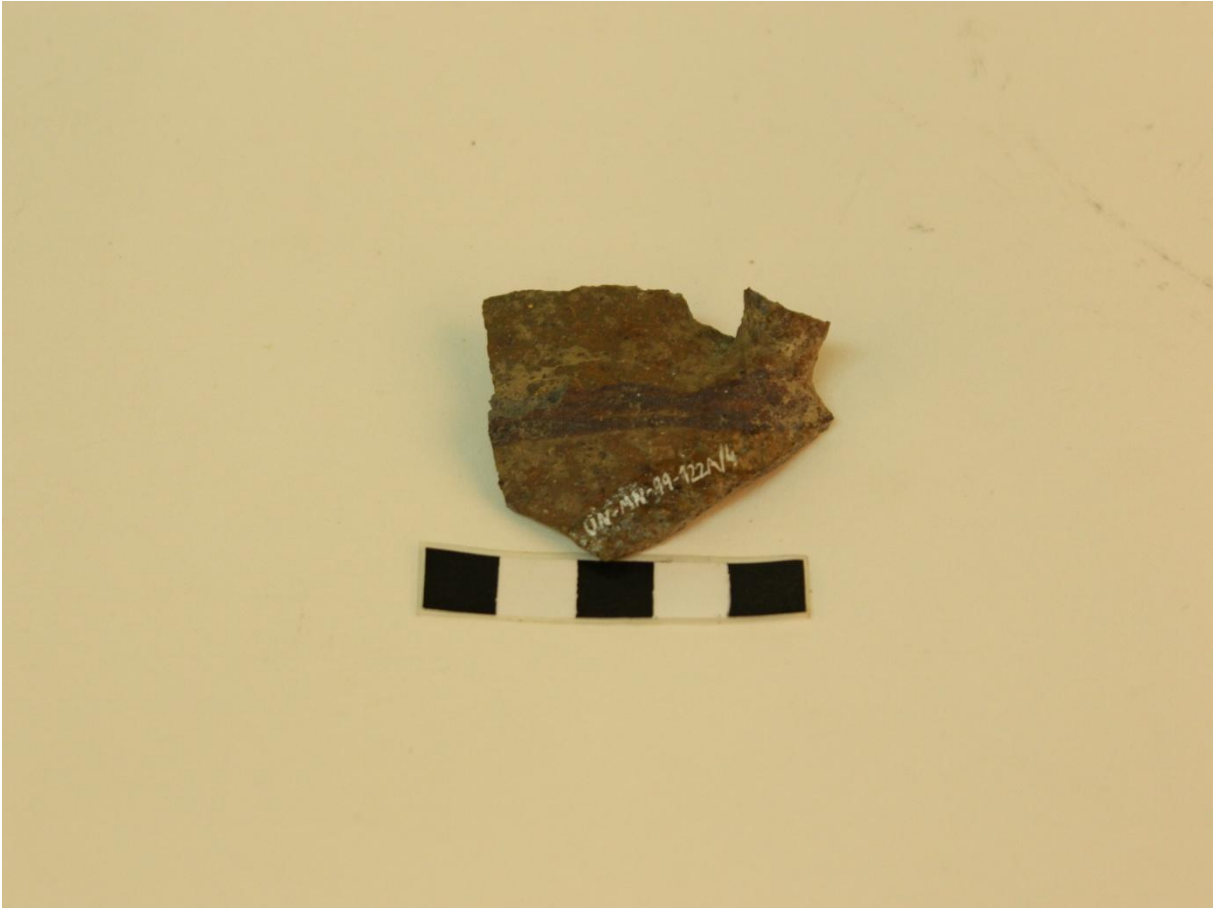
Obr. 40

Obr. 41

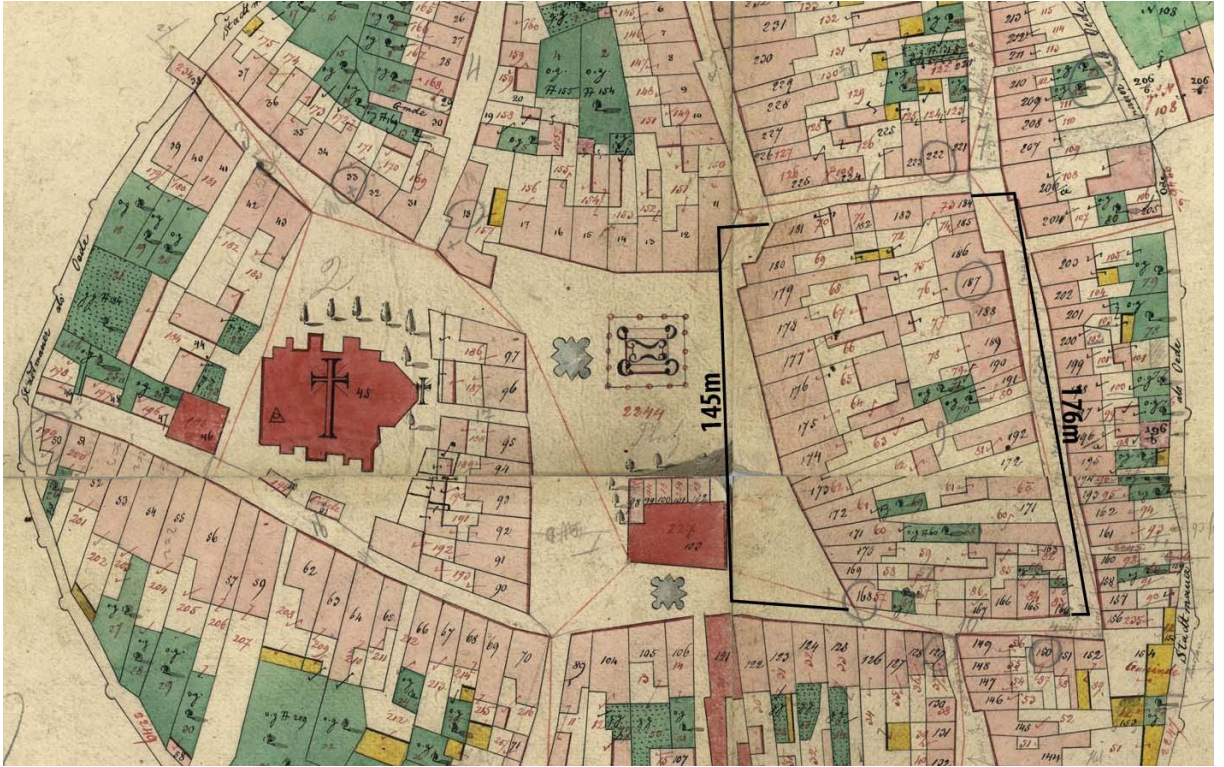
Obr. 42

Obr. 43

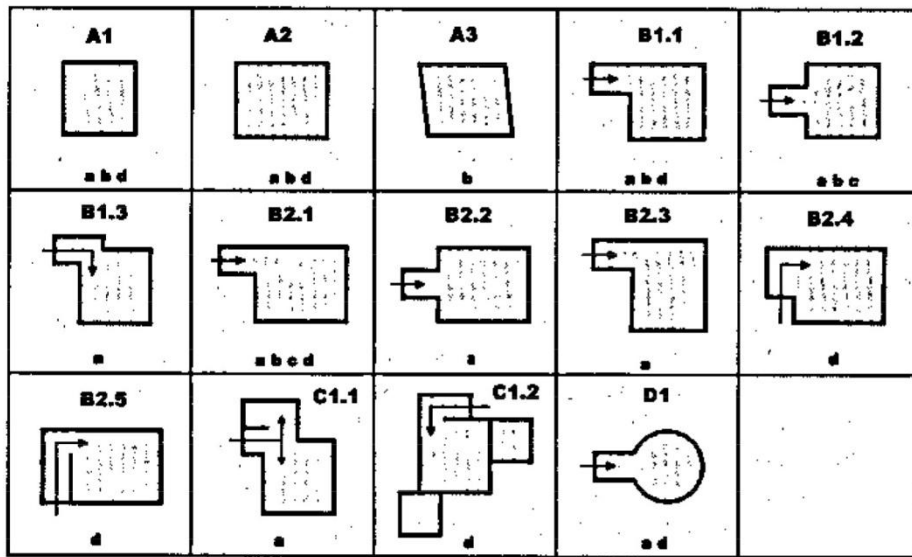
Obr. 44

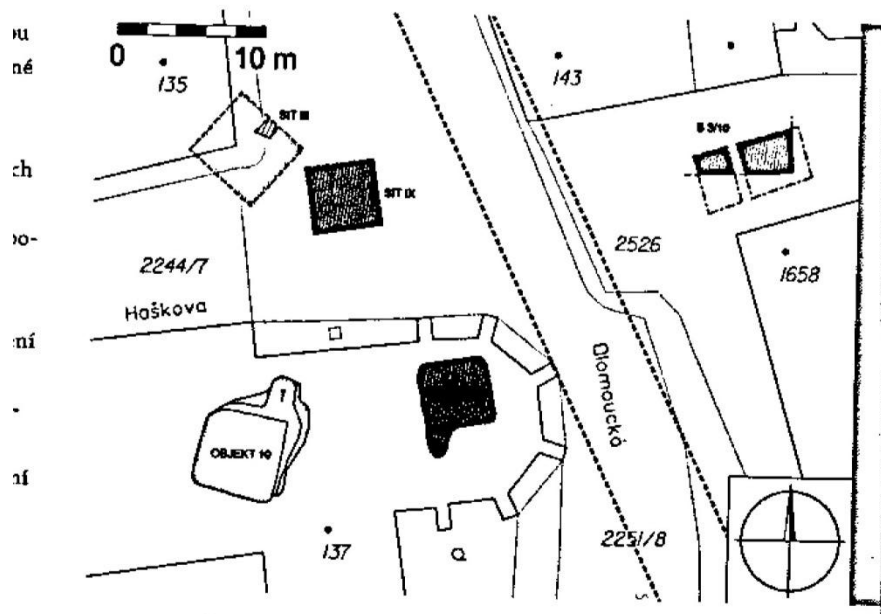
Obr. 45

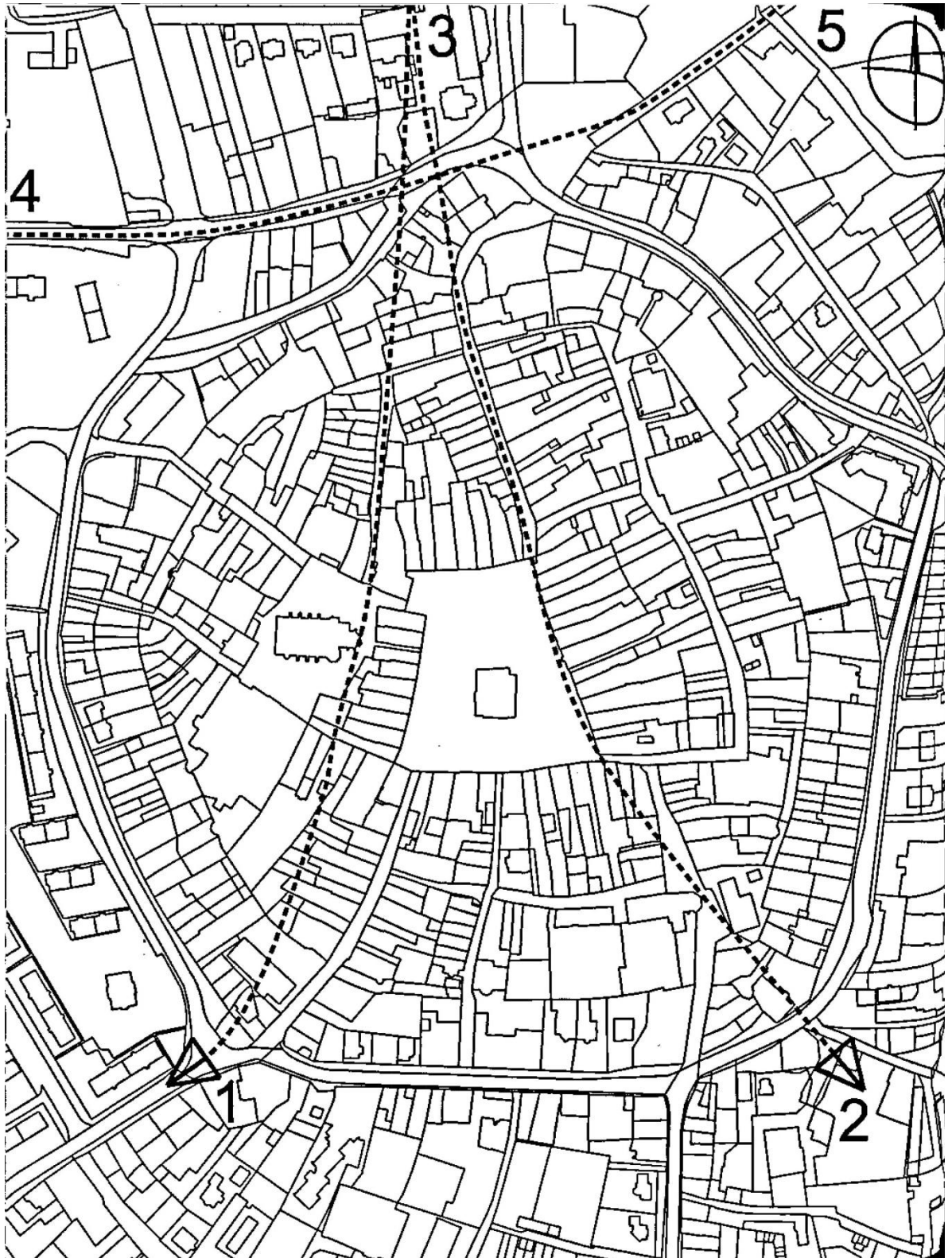
Obr. 46

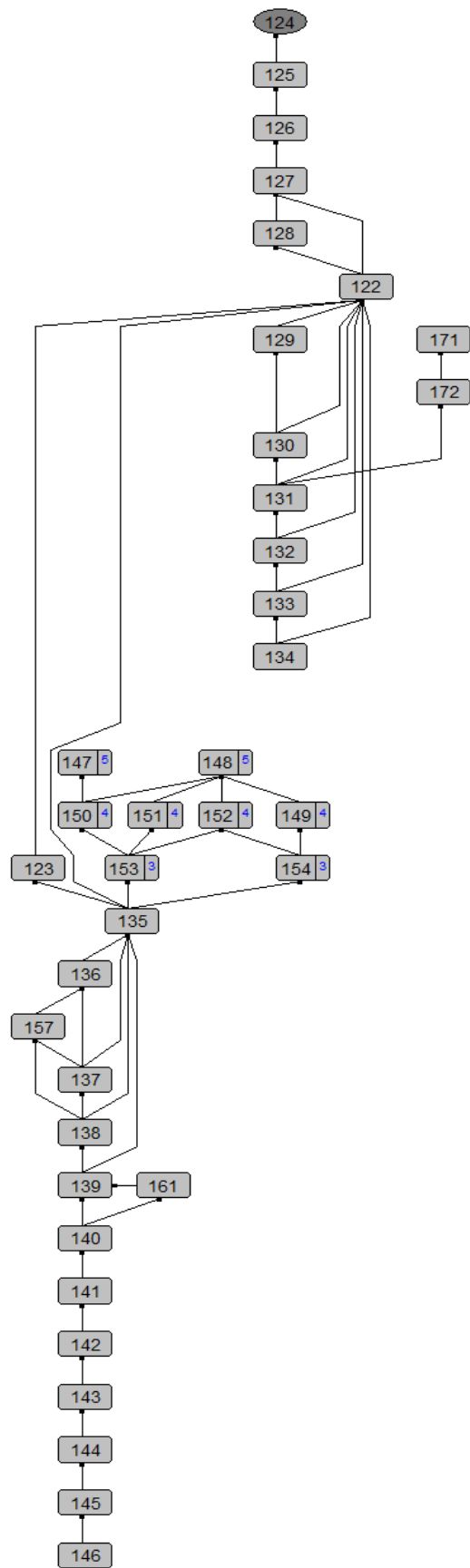
Obr. 47

Obr. 48

Obr. 59

Obr. 50

13. Inventář

Ke – Keramika

Maz. – Mazanice

Fe – Železo

Inv. č. – Inventární číslo

Přír. č. – Přírůstkové číslo

Inv. č.	Kontext	Nález	typ střepe	Poznámka	Počet	Stáří	Přír. č.
1	100	Ke	okraj	Bílé, načervenalé těsto, červené pruhy	1	Nov. 1	1
2	100	Ke	okraj	Šedé těsto, glazura	1	Nov. 1	1
3	100	Ke	okraj	Hnědé těsto, glazura uvnitř	1	Nov. 1	1
4	100	Ke	okraj	Červené těsto, glazura	1	Nov. 1	1
5	100	Ke	okraj	Červené těsto, glazura uvnitř	1	Nov. 1	1
6	100	Ke	okraj	Šedé těsto, glazura	1	Nov. 1	1
7	100	Ke	okraj	Bílá glazura, talíř	1	Nov. 1	1
8	100	Ke	okraj	Bílá glazura, talíř	1	Nov. 1	1
9	100	Ke	výduť	Glazura, žlábkování, načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
10	100	Ke	výduť	Glazura, žlábek na výduti, červené těsto	1	Nov. 1	1
11	100	Ke	atypický střepe zdobený	Glazura, výčnělek, bílé těsto	1	Nov. 1	1
12	100	Ke	atypický střepe zdobený	Glazura, výčnělek, bílé těsto	1	Nov. 1	1
13	100	Ke	odlomené ucho	Glazura, šedé těsto	1	Nov. 1	1
14	100	Ke	atypický střepe zdobený	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1
15	100	Ke	atypický střepe zdobený	Červené hrubé těsto s uchem	1	Nov. 1	1
16	100	Ke	spodek	Glazura, červené těsto	1	Nov. 1	1
17	100	Ke	spodek	Šedé načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
18	100	Ke	spodek	Glazura uvnitř, tmavé těsto	1	Nov. 1	1
19	100	Ke	dno	Glazura uvnitř, světlé těsto	1	Nov. 1	1
20	100	Ke	atypický střepe	Atypické střepey	2	Nov. 1	1
21	100	Ke	okraj	Tvárnice, červené těsto	1	Nov. 1	1
22	100	Kost			1	Nov. 1	1
1	101	Ke	okraj	Glazura, lišta zdobená vrypy, béžové těsto	1	Nov. 1	1
2	101	Ke	okraj	Tmavý povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1
3	101	Ke	okraj	Bílé těsto	1	Nov. 1	1
4	101	Ke	okraj	Načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
5	101	Ke	okraj	Načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
6	101	Ke	okraj	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1
7	101	Ke	okraj	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1
8	101	Ke	okraj	Glazura, uvnitř leštěný povrch, světlé těsto	1	Nov. 1	1
9	101	Ke	okraj	Glazura uvnitř, Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1
10	101	Ke	okraj	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1

11	101	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 1	1
12	101	Ke	okraj	Bílý povrch, sendvičový výpal	1	Nov. 1	1
13	101	Ke	okraj	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1
14	101	Ke	okraj	Glazura, červené těsto	1	Nov. 1	1
15	101	Ke	odlomené ucho	Načernalé těsto	1	Nov. 1	1
16	101	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto, uvnitř žlábkování	1	Nov. 1	1
17	101	Ke	atypický střep zdobený	Světlé těsto, uvnitř i vně žlábkované	1	Nov. 1	1
18	101	Ke	atypický střep zdobený	Světlé těsto, vně žlábkované	1	Nov. 1	1
19	101	Ke	výduť	Zakouřený povrch, malované tuhou, bílé těsto	1	Nov. 1	1
20	101	Ke	výduť	Bílé těsto	1	Nov. 1	1
21	101	Ke	výduť	Bílé těsto, červeně malované	1	Nov. 1	1
22	101	Ke	spodek	Glazura, tmavé těsto	1	Nov. 1	1
23	101	Ke	spodek	Světlé načernalé těsto	1	Nov. 1	1
24	101	Ke	spodek	Světlé načernalé těsto	1	Nov. 1	1
25	101	Ke	dno	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 1	1
26	101	Ke	dno	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1
27	101	Ke	atypický střep	Atypické střepy	4	Nov. 1	1
28	101	Ke	kachle	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1
29	101	Ke	kachle	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1
30	101	Ke	kachle	Střešní taška, hrubé červené těsto	1	Nov. 1	1
31	101	Maz.			1	Nov. 1	1
32	101	Železo			5	Nov. 1	1
33	101	Kost			17	Nov. 1	1
1	102	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 1	1
2	102	Ke	okraj	Glazura uvnitř, načernalé těsto, slída	1	Nov. 1	1
3	102	Ke	okraj	Glazura, šedé těsto	1	Nov. 1	1
4	102	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 1	1
5	102	Ke	odlomené ucho	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1
6	102	Ke	podhrdlí	Glazura, talíř	1	Nov. 1	1
7	102	Ke	atypický střep zdobený	Zakouřený povrch, bílé těsto, žlábkování	1	Nov. 1	1
8	102	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, světlé těsto, žlábkování	1	Nov. 1	1
9	102	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, světlé těsto, žlábkování	1	Nov. 1	1
10	102	Ke	atypický střep zdobený	Červené těsto, na povrchu černá vrstva	1	Nov. 1	1
11	102	Ke	atypický střep zdobený	Malovaná červená čára, bílé těsto	1	Nov. 1	1
12	102	Ke	výduť	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1
13	102	Ke	výduť	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1
14	102	Ke	spodek	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1
15	102	Ke	atypický střep	Atypické střepy	5	Nov. 1	1
16	102	Ke	odlomená nožka	Červené těsto	1	Nov. 1	1
17	102	Kost			2	Nov. 1	1
1	103	Ke	okraj	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1

2	103	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, fialové malované čáry, bílé těsto	1	Nov. 1	1
3	103	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, žluté malované čáry, červené těsto	1	Nov. 1	1
4	103	Ke	výduť	Kouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 1	1
5	103	Ke	výduť	Bílé těsto	1	Nov. 1	1
1	104	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 1	1
2	104	Ke	okraj	Šedé těsto	1	Nov. 1	1
3	104	Ke	okraj	Šedé těsto, bílý povrch	1	Nov. 1	1
4	104	Ke	okraj	Glazura i vně, šedé těsto	1	Nov. 1	1
5	104	Ke	okraj	Uvnitř vrstva skelné hmoty, šedé těsto	1	Nov. 1	1
6	104	Ke	výduť	Šedé těsto	1	Nov. 1	1
7	104	Ke	atypický střep zdobený	Ložtický pohár, uvnitř žlábký	1	Nov. 1	1
8	104	Ke	atypický střep zdobený	Hnědé těsto, žlábkování	1	Nov. 1	1
9	104	Ke	37	Hrubé těsto, ucho	1	Nov. 1	1
10	104	Ke	spodek	Tmavé těsto, světlý povrch	1	Nov. 1	1
11	104	Ke	spodek	šedé těsto, bílý povrch	1	Nov. 1	1
12	104	Ke	spodek	Světlé těsto	1	Nov. 1	1
13	104	Ke	spodek	Světlé těsto tmavý povrch	1	Nov. 1	1
14	104	Ke	spodek	Zakouřený povrch bílé těsto	1	Nov. 1	1
15	104	Ke	dno	Červené těsto	1	Nov. 1	1
16	104	Ke	dno	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1
17	104	Maz.			5	Nov. 1	1
1	105	Ke	okraj	Načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
2	105	Ke	okraj	Glazura, šedé těsto	1	Nov. 1	1
3	105	Ke	okraj	Glazura, tmavé těsto	1	Nov. 1	1
4	105	Ke	okraj	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
5	105	Ke	výduť	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 1	1
6	105	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, žlábkování, načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
7	105	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, žlábkování, načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
8	105	Ke	odlomené ucho	Bílé těsto	1	Nov. 1	1
9	105	Ke	odlomené ucho	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 1	1
10	105	Ke	odlomené ucho	Zakouřený povrch, světlé těsto	1	Nov. 1	1
11	105	Ke	odlomené ucho	Zakouřený povrch, světlé těsto	1	Nov. 1	1
12	105	Ke	spodek	Červené těsto	1	Nov. 1	1
13	105	Ke	spodek	Glazura, načervenalé těsto, talíř	1	Nov. 1	1
14	105	Ke	dno	Glazura, červené těsto	1	Nov. 1	1
15	105	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	Nov. 1	1
16	105	Ke	Kachle	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 1	1
17	105	Sklo		čiré	2	Nov. 1	1
1	112+114	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	1
2	112+114	Ke	okraj	Glazura místy chybí, světlé těsto	1	Nov. 2	1
3	112+114	Ke	okraj	Glazura místy chybí, světlé těsto	1	Nov. 2	1
4	112+114	Ke	okraj	Glazura uvnitř, světlé těsto	1	Nov. 2	1

5	112+114	Ke	okraj	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	1
6	112+114	Ke	odlomené ucho	Glazura, tenké stěny	2	Nov. 2	1
7	112+114	Ke	odlomené ucho	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 2	1
8	112+114	Ke	odlomené ucho	Zakouřený povrch tmavě bílé těsto	1	Nov. 2	1
9	112+114	Ke	spodek	Glazura uvnitř, světle šedé těsto	1	Nov. 2	1
10	112+114	Ke	spodek	Ložtický pohár, hnědé těsto	1	Nov. 2	1
11	112+114	Ke	spodek	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 2	1
12	112+114	Ke	spodek	Bílé těsto	1	Nov. 2	1
13	112+114	Ke	spodek	Načervenalé těsto	1	Nov. 2	1
14	112+114	Ke	spodek	Glazura uvnitř, světlé těsto	1	Nov. 2	1
15	112+114	Ke	dno	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	1
16	112+114	Ke	dno	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	1
17	112+114	Ke	spodek	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	1
18	112+114	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	Nov. 2	1
19	112+114	Ke	kachle	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	1
20	112+114	Ke	kachle	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	1
21	112+114	Ke	kachle	Načervenalé těsto	1	Nov. 2	1
22	112+114	Ke	kachle	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	1
23	112+114	kost			2	Nov. 2	1
1	115	Ke	část větší nádoby	Ložtický pohár, lišta má vrypy, puchýřky	1	Nov. 2	1
2	115	Ke	okraj	Šedé těsto, na liště vlnice	1	Nov. 2	1
3	115	Ke	okraj	Nažloutlé těsto	1	Nov. 2	1
4	115	Ke	okraj	Světlé těsto, bílošedý povrch, nažloutlý uvnitř	1	Nov. 2	1
5	115	Ke	okraj	Nažloutlé těsto, hnědá vrstva na povrchu	1	Nov. 2	1
6	115	Ke	podhrdlí	Tmavé těsto, světlý povrch	1	Nov. 2	1
7	115	Ke	podhrdlí	Zakouřený povrch, šedé těsto	1	Nov. 2	1
8	115	Ke	podhrdlí	Tmavé těsto	1	Nov. 2	1
9	115	Ke	atypický střep zdobený	Světlé těsto, písková zrnka	1	Střed.?	1
10	115	Ke	atypický střep zdobený	Ložtický pohár, ryté linie, černá vrstva uvnitř	1	Nov. 2	1
11	115	Ke	atypický střep zdobený	Světlé těsto, uvnitř žlábkované	1	Nov. 2	1
12	115	Ke	atypický střep zdobený	Světlé nažloutlé těsto, uvnitř žlábkované	1	Nov. 2	1
13	115	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto, rytá linie	1	Nov. 2	1
14	115	Ke	atypický střep zdobený	Žluté těsto, uvnitř žlábký	1	Nov. 2	1
15	115	Ke	atypický střep zdobený	Černé těsto, uvnitř červená barva a žlábký	1	Nov. 2	1
16	115	Ke	odlomené ucho	Šedé těsto, žlutohnědý povrch	1	Nov. 2	1
17	115	Ke	výduť	Šedé těsto, písek menší než 3 mm	1	Nov. 2	1
18	115	Ke	spodek	Tmavé těsto, šedá vrstva zvnějšku, slída	1	Nov. 2	1
19	115	Ke	spodek	Bílé těsto, lahev	1	Nov. 2	1
20	115	Ke	atypický střep	Atypické střepy	2	Nov. 2	1
21	115	Ke	spodek	Hnědá glazura, světlé těsto, 1 nádoba	4	Nov. 2	1

22	115	Ke	spodek	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	1
23	115	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	Nov. 2	1
24	115	Ke		Střešní taška, hrubé červené těsto	1	Nov. 2	1
25	115	Maz.			7	Nov. 2	1
26	115	Kost			1	Nov. 2	1
1	116	Ke	okraj	Glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	2
2	116	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	2
3	116	Ke	okraj	Zakouřený a leštěný povrch, sandvičový výpal	1	Nov. 2	2
4	116	Ke	okraj	Bílé těsto	1	Nov. 2	2
5	116	Ke	okraj	Načervenalé těsto	1	Nov. 2	2
6	116	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto, dutý okraj	1	Nov. 2	2
7	116	Ke	okraj	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	2
8	116	Ke	okraj	Glazura, červené těsto	1	Nov. 2	2
9	116	Ke	atypický střep zdobení	Načervenalé těsto, malované zdobení	1	Nov. 2	2
10	116	Ke	atypický střep zdobení	Tmavé těsto s pískem, uvnitř žlábkování	1	Nov. 2	2
11	116	Ke	atypický střep zdobení	Načervenalé těsto, červenožlutý malovaný pruh	1	Nov. 2	2
12	116	Ke	odlomené ucho	Světlé těsto, ucho má tmavou barvu	1	Nov. 2	2
13	116	Ke	odlomené ucho	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	2
14	116	Ke	odlomené ucho	Světlé těsto, žlábkování	1	Nov. 2	2
15	116	Ke	odlomené ucho	Zakouřený leštěný povrch, světlé těsto	1	Nov. 2	2
16	116	Ke	výduť	Zakouřený povrch, sendvičový výpal, slída	1	Nov. 2	2
17	116	Ke	spodek	Hnědé těsto, slída	1	Nov. 2	2
18	116	Ke	atypický střep	Atypické střepy	3	Nov. 2	2
19	116	Ke	kachle	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	2
20	116	Ke	kachle	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	2
21	116	Ke	kachle	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	2
22	116	kost			72	Nov. 2	2
23	116	Maz.		hnědá	1	Nov. 2	2
1	117+118	Ke	okraj	Tmavé těsto, tuha	1	Nov. 2	2
2	117+118	Ke	okraj	Bílé těsto	1	Nov. 2	2
3	117+118	Ke	okraj	Šedé těsto, sendvičový výpal, červený povrch	1	Nov. 2	2
4	117+118	Ke	okraj	Nažloutlé těsto	1	Nov. 2	2
5	117+118	Ke	spodek	Glazura, malovaná výzdoba	1	Nov. 2	2
6	117+118	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	Nov. 2	2
7	117+118	Kost			20	Nov. 2	2
8	117+118	Sklo			1	Nov. 2	2
1	119	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto, sandvičový výpal	1	14. st.	2
2	119	Ke	hrdlo	Krupička, světlé těsto, červené pruhy	1	14. st.	2
3	119	Ke	podhrdlí	Tmavé těsto, Loštický pohár, puchýřky	1	14. st.	2
4	119	Ke	atypický střep zdobení	Krupička, světlé těsto, červené pruhy	1	14. st.	2
1	120	Maz.			7	14. st.	2

1	121	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto	1	14. st.	2
2	121	Ke		Krupička, světlé těsto, rytá výzdoba	1	14. st.	2
3	121	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	2
4	121	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	2
5	121	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, sendvičový výpal, žlábkování	1	14. st.	2
6	121	Ke	atypický střep zdobený	Světlé těsto	1	Nov. 2	2
7	121	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	2
8	121	Ke	atypický střep	Světlé těsto	1	Nov. 2	2
9	121	Ke	atypický střep	Hnědooranžové těsto	1	14. st.	2
10	121	Maz.			3	14. st.	2
11	121	Kost			4	14. st.	2
1	122A	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto	1	Nov. 2	2
2	122A	Ke	okraj	Glazura, část ucha, tmavé těsto	1	Nov. 2	2
3	122A	Ke	okraj	Glazura, odlomený výčnělek, načervenalé těsto	1	Nov. 2	2
4	122A	Ke	střep s uchem	Loštický pohár, černý malovaný pruh	1	Nov. 2	2
5	122A	Ke	odlomené ucho	načervenalé těsto	1	Nov. 2	2
6	122A	Ke	odlomené ucho	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	2
7	122A	Ke	spodek	Světlé načervenalé těsto	1	Nov. 2	2
8	122A	Ke	spodek	Glazura načervenalé těsto, talíř	1	Nov. 2	2
9	122A	Ke	spodek	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	2
10	122A	Ke	atypický střep	Atypické střepy	7	Nov. 2	2
11	122A	Kost			5	Nov. 2	2
1	122B	Ke	okraj	Glazura, tenké tmavé těsto, ryté linie	1	Nov. 2	2
2	122B	Ke	okraj	Světlé těsto	1	Nov. 2	2
3	122B	Ke	okraj	Světlé těsto	1	Nov. 2	2
4	122B	Ke	okraj	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	2
5	122B	Ke	atypický střep zdobený	Vnitřní část těsta světlá, vnější je tmavá, žlábkování	1	Nov. 2	2
6	122B	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, červené těsto, žlábkování	1	Nov. 2	2
7	122B	Ke	atypický střep zdobený	Světlé těsto, malované linie	1	Nov. 2	2
8	122B	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto s pískem, žlábkování	1	Nov. 2	2
9	122B	Ke	odlomené ucho	Glazura, bílé těsto	1	Nov. 2	2
10	122B	Ke	spodek	Krupičkové těsto světlé barvy	1	Nov. 2	2
11	122B	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	Nov. 2	2
12	122B	Ke	kachle	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	2
13	122B	Ke	kachle	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	2
14	122B	Ke	kachle	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	2
1	122C	Ke	větší část nádoby	Část pánve, zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
2	122C	Ke	větší část nádoby	Glazura, světlé těsto, talíř	1	Nov. 2	3
3	122C	Ke	okraj	Světlé těsto	1	Nov. 2	3

4	122C	Ke	okraj	Světlé, načernalé těsto, příměs písku	1	Nov. 2	3
5	122C	Ke	okraj	Červené těsto, rytý motiv	1	Nov. 2	3
6	122C	Ke	okraj	světlé těsto na povrchu nazelenalé, příměs písku	1	Nov. 2	3
7	122C	Ke	okraj	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
8	122C	Ke	hrdlo	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
9	122C	Ke	výduť	Šedé těsto, místy slída, ryté linie s vlnovkou	1	Nov. 2	3
10	122C	Ke	střep s uchem	Světlé těsto s příměsí písku	1	Nov. 2	3
11	122C	Ke	střep s uchem	Světlé načernalé těsto	1	Nov. 2	3
12	122C	Ke	spodek	Červené těsto	1	Nov. 2	3
13	122C	Ke	spodek	Krupička, světlé těsto, tmavý povrch	1	Nov. 2	3
14	122C	Ke	spodek	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
15	122C	Ke	atypický střep	Atypické střepy	10	Nov. 2	3
16	122C	Ke	poklička	Zakouřený povrch, bílé těsto	1	Nov. 2	3
17	122C	Ke	odlomená nožka	Nožka pánve ,tmavé těsto	1	Nov. 2	3
18	122C	Kost			5	Nov. 2	3
19	122C	Ke	okraj	Světlé těsto, připečený org. Materiál	1	Nov. 2	3
20	122C	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	3
21	122C	Ke	okraj	Načernalé těsto	1	Nov. 2	3
22	122C	Ke	okraj	Glazura, načernalé těsto	1	Nov. 2	3
23	122C	Ke	okraj	Glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
24	122C	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	3
25	122C	Ke	okraj	Světlé těsto	1	Nov. 2	3
26	122C	Ke	okraj	Načernalé těsto	1	Nov. 2	3
27	122C	Ke	okraj	Tmavé těsto, červený povrch s tmavým okrajem	1	Nov. 2	3
28	122C	Ke	okraj	Zakouřený leštěný povrch, světlé těsto	1	Nov. 2	3
29	122C	Ke	okraj	Zakouřený leštěný povrch, světlé těsto	1	Nov. 2	3
30	122C	Ke	okraj	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
31	122C	Ke	okraj	Zelená glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	3
32	122C	Ke	okraj	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
33	122C	Ke	okraj	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
34	122C	Ke	okraj	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
35	122C	Ke	okraj	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
36	122C	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, ryté linie	1	Nov. 2	3
37	122C	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, načernalé těsto	1	Nov. 2	3
38	122C	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	Nov. 2	3
39	122C	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	Nov. 2	3
40	122C	Ke	střep s uchem	Glazura, červené těsto	1	Nov. 2	3
41	122C	Ke	výduť	Červené těsto, slída	1	Nov. 2	3
42	122C	Ke	výduť	Načernalé těsto, slída	1	Nov. 2	3
43	122C	Ke	spodek	Světlé místy tmavé těsto, slída	1	Nov. 2	3
44	122C	Ke	spodek	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3

45	122C	Ke	spodek	Zelená glazura, tmavé těsto	1	Nov. 2	3
46	122C	Ke	spodek	Krupička, světlé těsto	1	Nov. 2	3
47	122C	Ke	poklička	Červené těsto	1	Nov. 2	3
48	122C	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	Nov. 2	3
49	122C	Ke	kachle	Glazura, červené těsto	1	Nov. 2	3
1	135A	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, šedé těsto, načervenalý povrch, žlábkování	1	14. st.	3
2	135A	Ke	atypický střep zdobený	Černé těsto, příměs písku a slídy, povrch žlábkovaný	1	13/14. st.	3
3	135A	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto, příměs písku a slídy, žlábkování uvnitř	1	14. st.	3
4	135A	Ke	atypický střep	Atypické střepy	2	14. st.	3
5	135A	Maz.			1	14. st.	3
6	135A	Sklo		Skleněný kroužek	1	Nov.2	3
7	135A	Kost			1	14. st.	3
1	135B	Ke	okraj	Krupička, bílé těsto, okraj tmavý	1	14. st.	3
2	135B	Ke	podhrdlí	Šedé těsto s příměsí písku a slídy	1	14. st.	3
3	135B	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, oranžový povrch, žlábkování	1	14. st.	3
4	135B	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	3
5	135B	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	3
1	136+137	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto, spojena s 136+137/2, žlábkování	1	14. st.	3
2	136+137	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto, spojena s 136+137/1	1	14. st.	3
3	136+137	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto, tmavý povrch, žlábkování	1	14. st.	3
4	136+137	Ke	podhrdlí	Krupička, načervenalé těsto, žlábkování	1	14. st.	3
5	136+137	Ke	výduť	Tmavé těsto s příměsí písku, ryté linie	1	14. st.	3
6	136+137	Ke	výduť	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	3
7	136+137	Ke	výduť	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	3
8	136+137	Ke	atypický střep zdobený	Tmavěšedé těsto, slída, žlábkování a vrypy	1	14. st.	3
9	136+137	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	3
10	136+137	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, šedé těsto, načervenalý povrch, žlábkování	1	14. st.	3
11	136+137	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, šedé těsto, načervenalý povrch, žlábkování	1	14. st.	3
12	136+137	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, sendvičový výpal, žlábek	1	14. st.	3
13	136+137	Ke	odlomené ucho	Krupička, světlé těsto	1	14. st.	3
14	136+137	Ke	spodek	Krupička, šedé těsto, načervenalý povrch, dno + atypy	1	14. st.	3
15	136+137	Ke	atypický střep	Atypické střepy; spojeno se 136+137/14	1	14. st.	3
16	136+137	Maz.		Červená	1	14. st.	3
17	136+137	Cihla			1	14. st.	3
18	136+137	Kost			1	14. st.	3
1	138	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto s příměsí písku, hnědý povrch, ryté linie	1	14. st.	4

2	138	Ke	atypický střep	Červené těsto se stopami železa	1	14. st.	4
3	138	Fe		kousek neurčitelného železa	1	14. st.	4
4	138	Kost			1	14. st.	4
5	138	Fe		Železná lupa s přiškvařeným dřevem	1	14. st.	4
1	139	Ke	okraj	Tmavě šedé těsto, ryté linie	1	13/14. st.	4
2	139	Ke	okraj	Tmavé až černé těsto, spečený org. materiál	1	13/14. st.	4
3	139	Ke	podhrdlí	Krupička, bílé těsto	1	13/14. st.	4
4	139	Ke	podhrdlí	Tmavé těsto, spečený org. materiál	1	13/14. st.	4
5	139	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto, slída, ryté vlnovky	1	13/14. st.	4
6	139	Ke	atypický střep zdobený	Šedé hrubé těsto, povrch bílý, ryté linie	1	13/14. st.	4
7	139	Ke	spodek	Šedé těsto	1	13/14. st.	4
8	139	Ke		Atypické střepy	1	13/14. st.	4
9	139	Dřevo		dva kousky cca 2x2 cm, ostatní malé	1	13/14. st.	4
2	139+140	Ke	okraj	Černé těsto, připečený anorganický materiál	1	13/14. st.	4
3	139+140	Ke	atypický střep zdobený	Šedé až tmavé těsto, žlábkování	1	13/14. st.	4
4	139+140	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, rytá vlnovka	1	13/14. st.	4
5	139+140	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, ryté linie	1	13/14. st.	4
6	139+140	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto, žlábkování	1	13/14. st.	4
7	139+140	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, červené pruhy	1	13/14. st.	4
8	139+140	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, tuha, hnědá engoba, ryté linie	1	13/14. st.	4
9	139+140	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto s příměsí písku a slídy, žlábkování	1	13/14. st.	4
10	139+140	Ke	spodek	Tmavé těsto	1	13/14. st.	4
11	139+140	Maz.			1	13/14. st.	4
12	139+140	Kost			1	13/14. st.	4
1	140	Kámen			1	13. st.	4
2	140	Maz.		2x žlutá, 2x oranžová	1	13. st.	4
3	140	Kost		Kraví lopatka	1	13. st.	4
1	141	Ke	okraj	Šedé těsto s příměsí slídy, rytá vlnovka na okraji	1	13. st.	4
2	141	Ke	podhrdlí	Tmavé těsto,	1	13. st.	4
3	141	Ke	podhrdlí	Světlé jemně plavené těsto	1	13. st.	4
4	141	Ke	atypický střep zdobený	Šedé až hnědé těsto s příměsí písku a slídy, rytá vlnovka	1	13. st.	4
5	141	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, oranžový povrch, ryté linie	1	13. st.	4
6	141	Ke	atypický střep zdobený	Světlé jemně plavené těsto, žlábkování, tmavý vnitřek	1	13. st.	4
7	141	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto, ryté linie	1	13. st.	4
8	141	Ke	atypický střep zdobený	šedé až hnědé těsto s příměsí písku a slídy, ryté linie	1	13. st.	4
9	141	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto s příměsí písku a slídy, ryté linie	1	13. st.	4
10	141	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto s příměsí slídy, rytá linie	1	13. st.	4
11	141	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto s příměsí slídy, žlábkování	1	13. st.	4

12	141	Ke	atypický střep zdobený	Šedé jemně plavené těsto, žlábkování	1	13. st.	4
13	141	Ke	spodek	Šedé těsto s příměsí písku a slídy, ryté linie	1	13. st.	4
14	141	Ke	spodek	Krupička, oranžové těsto	1	13. st.	4
15	141	Ke	atypický střep	Atypické střepy	5	13. st.	4
16	141	Maz.		2x oranžová, 3x žlutá	5	13. st.	4
17	141	Kost			7	13. st.	4
1	142	Ke	okraj	Šedé těsto s příměsí slídy, ryté linie	1	pol. 13. st.	5
2	142	Ke	okraj	Šedé těsto s příměsí slídy, ryté linie	1	pol. 13. st.	5
3	142	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, tuha, hnědý nátěr, ryté linie	1	pol. 13. st.	5
4	142	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, tuha, hnědá engoba, rytá vlnovka	1	pol. 13. st.	5
5	142	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, tuha, načervenalý nátěr, ryté linie	1	pol. 13. st.	5
6	142	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, tuha, slída, hnědá engoba, ryté linie	1	pol. 13. st.	5
7	142	Ke	spodek	Tmavé těsto, tuha, slída	1	pol. 13. st.	5
8	142	Ke	spodek	Tmavé těsto, tuha, slída	1	pol. 13. st.	5
9	142	Ke	spodek	Šedé těsto, tuha, slída	1	pol. 13. st.	5
10	142	Ke	spodek	Šedé těsto, tuha, slída	1	pol. 13. st.	5
11	142	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto, slída, ryté linie	1	pol. 13. st.	5
12	142	Ke	atypický střep zdobený	Šedé až tmavé těsto, žlutý nátěr, žlábkování	1	pol. 13. st.	5
13	142	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, bílý nátěr, ryté linie a vlnovky	1	pol. 13. st.	5
14	142	Ke	dno	Tmavé těsto, tuha, slída	1	pol. 13. st.	5
15	142	Ke	atypický střep	Atypické střepy	3	pol. 13. st.	5
16	142	Kost			10	pol. 13. st.	5
1	144	Ke	okraj	Světlé těsto, okraj tmavý, žlábkování	1	13. st.	5
2	144	Ke	okraj	Šedé těsto, tuha, žlábkování	1	13. st.	5
3	144	Ke	výdut	Tmavě šedé těsto, rýhování	1	13. st.	5
4	144	Ke	výduť	Šedé těsto	1	13. st.	5
5	144	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto s příměsí písku a slídy, žlábkování	1	13. st.	5
6	144	Ke	dno	Světle šedé těsto, slída	1	13. st.	5
7	144	Ke	atypický střep	Atypické střepy	2	13. st.	5
8	144	Kámen			1	13. st.	5
9	144	Dřevo		3ks mají cca 2x2 cm	3	13. st.	5
10	144	Kost			8	13. st.	5

1	145	Ke	spodek	Glazura, načervenalé těsto, odlomená nožička	1	13/14. st.	5
2	145	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	13. st.	5
1	147	Ke	podhrdlí	Krupička, světlé těsto	1	14. st.	5
2	147	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	14. st.	5
3	147	Kost			2	14. st.	5
1	148	Ke	větší část nádoby	Krupička, světlé až načervenalé těsto	1	14. st.	5
2	148	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto, načernalý okraj	1	14. st.	5
3	148	Ke	okraj	Šedé jemně plavené těsto	1	13/14. st.	5
4	148	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, červené pruhy	1	14. st.	5
5	148	Ke	střep s uchem	Krupička, světlé těsto, červený pruhy	1	14. st.	5
6	148	Ke	odlomené ucho	Krupička, světlé těsto	1	14. st.	5
7	148	Ke	dno	Tmavé těsto s příměsí písku a slídy	1	14. st.	5
8	148	Ke	atypický střep	Atypické střepy	7	14. st.	5
9	148	Maz.		černá	1	14. st.	5
10	148	Cihla		jedna cihla na čtyři kousky	4	14. st.	5
1	148+150	Fe		struska	1	14. st.	5
2	148+150	Kost			1	14. st.	5
1	153	Ke	spodek	Tmavé těsto, tuha, zásobnice, engoba	1	pol. 13. st.	5
1	154	Ke	okraj	Šedé těsto s příměsí slídy, vrypy	1	13. st.	5
2	154	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	5
3	154	Ke	podhrdlí	Šedé těsto s příměsí slídy, rytá vlnovka	1	13/14. st.	5
4	154	Ke	výduť	Šedé těsto	1	13/14. st.	5
5	154	Ke	střep s uchem	Krupička, světlé těsto	1	14. st.	5
6	154	Ke	spodek	Šedé těsto	1	13/14. st.	5
1	155	Ke	větší část nádoby	Šedé těsto s příměsí písku a slídy	1	14. st.	5
2	155	Ke	okraj	Tmavé těsto s příměsí slídy	1	14. st.	5
3	155	Ke	okraj	Šedé těsto s příměsí slídy, rytá vlnovka	1	14. st.	5
4	155	Ke	okraj	Krupička, světlé těsto	1	14. st.	5
5	155	Ke	okraj	Tmavé těsto, ryté linie	1	14. st.	5
6	155	Ke	okraj	Tmavé těsto, rytá vlnovka	1	14. st.	5
7	155	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, červené těsto, červené malované pruhy	1	14. st.	5
8	155	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, tuha, hnědá vrstva, rytá výzdoba	1	14. st.	5
9	155	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, ryté linie	1	14. st.	5
10	155	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, nažloutlé těsto, žlábkování	1	14. st.	5
11	155	Ke	atypický střep	Atypické střepy	3	14. st.	5
12	155	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, načervenalé těsto, žlábkování	1	14. st.	5
13	155	Ke	atypický střep zdobený	Krupička, světlé těsto, žlábkování	1	14. st.	5
14	155	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto s příměsí písku a slídy, ryté linie	1	14. st.	5
15	155	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, tuha, béžová vrstva, ryté linie	1	14. st.	5

16	155	Ke	atypický střep	Atypické střepy	1	14. st.	5
17	155	Maz.		Oranžová	1	14. st.	5
1	156	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, světlý povrch, slída, písek, žlábkování	1	14. st.	5
2	156	Ke	atypický střep	Atypické střepy	2	14. st.	5
3	156	Maz.		Oranžová	2	14. st.	5
1	157	Ke	podhrdlí	Ložtický pohár, puchýřky, oranžová barva	1	Nov. 2	6
2	157	Ke	výduť	Ložtický pohár, puchýřky, šedá barva	1	Nov. 2	6
3	157	Ke		Šedá barva	1	Nov. 2	6
4	157	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto, rýhování	1	Nov. 2	6
5	157	Ke	okraj	Glazura, načervenalé těsto, rytá výzdoba s engobou	1	Nov. 2	6
6	157	Ke	okraj	Zakuřování, světlé těsto	1	Nov. 2	6
7	157	Ke	okraj	Šedá barva	1	Nov. 2	6
8	157	Ke	okraj	Glazura, červené těsto	1	Nov. 2	6
9	157	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	6
10	157	Ke	okraj	Glazura, načervenalé těsto, rýhování	1	Nov. 2	6
11	157	Ke	okraj		1	Nov. 2	6
12	157	Ke	okraj	Glazura i vně, světlé těsto	1	Nov. 2	6
13	157	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	6
14	157	Ke	okraj	Světlé těsto, příměs písku	1	Nov. 2	6
15	157	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto, rytá výzdoba s engobou	1	Nov. 2	6
16	157	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	6
17	157	Ke	okraj	Glazura, tmavé těsto s očazením	1	Nov. 2	6
18	157	Ke	okraj	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	6
19	157	Ke	okraj	Glazura i vně, světlé těsto	1	Nov. 2	6
20	157	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	6
21	157	Ke	okraj	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	6
22	157	Ke	výduť	Glazura, světlé těsto	3	Nov. 2	6
23	157	Ke	výduť	Glazura, světle hnědé těsto	1	Nov. 2	6
24	157	Ke	výduť	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	6
25	157	Ke	výduť	Glazura, světlé těsto s příměsí kamínků	1	Nov. 2	6
26	157	Ke	odlomené ucho	Načervenalé těsto	1	Nov. 2	6
27	157	Ke	odlomené ucho	Světlé těsto s příměsí písku	1	Nov. 2	6
28	157	Ke	dno	Zakuřování, bílé těsto	1	Nov. 2	6
29	157	Ke	dno	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	6
30	157	Ke	dno	Glazura, načervenalé těsto	1	Nov. 2	6
31	157	Ke	dno	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	6
32	157	Ke	dno	Zakuřování, světlé těsto	1	Nov. 2	6
33	157	Ke	dno	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	6
34	157	Ke	dno	Glazura, tmavé těsto s tmavým výpalem	1	Nov. 2	6
35	157	Ke	dno	Světlé těsto	1	Nov. 2	6
36	157	Ke	dno	Červené těsto s očazením	1	Nov. 2	6
37	157	Ke	dno	Glazura, světlé těsto	1	Nov. 2	6
38	157	Ke	dno	Světle šedé těsto	1	Nov. 2	6

39	157	Ke	dno	Zakuřování, bílé těsto	1	Nov. 2	6
40	157	Ke	dno	Glazura, světlé těsto s příměsí kamínků	1	Nov. 2	6
41	157	Ke	atypický střep zdobený	Glazura, světlé těsto, rýhování	1	Nov. 2	6
42	157	Ke			1	Nov. 2	6
43	157	Ke	atypický střep zdobený	Světlé těsto, malba červenou hlinkou	1	Nov. 2	6
44	157	Ke			1	Nov. 2	6
45	157	Ke			1	Nov. 2	6
46	157	Ke	atypický střep	Atypické střepy	9	Nov. 2	6
47	157	Kost	kost		1	Nov. 2	6
1	158	Ke	okraj	tmavé těsto šedé uvnitř	1	středověk	6
2	158	Ke	výduť	Šedé těsto, žlábkování	1	středověk	6
3	158	Ke	atypický střep zdobený	Šedé těsto, ryté vlnovky	1	středověk	6
4	158	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, ryté linie	1	středověk	6
5	158	Ke	atypický střep zdobený	Tmavé těsto, ryté linie	1	středověk	6
6	158	Ke	dno	Tmavé těsto, tuha, slída	1	středověk	6
7	158	Ke	atypický střep	Tmavé těsto, tuha, engoba	1	středověk	6